



БІБЛІОТЕКА ЖУРНАЛУ
ІСТОРІЯ ТА ПРАВознавство

Випуск 3 (99)

В. О. МИРОШНИЧЕНКО

А. О. ФЕДЧИНЯК

ВСЕСВІТНЯ ІСТОРІЯ

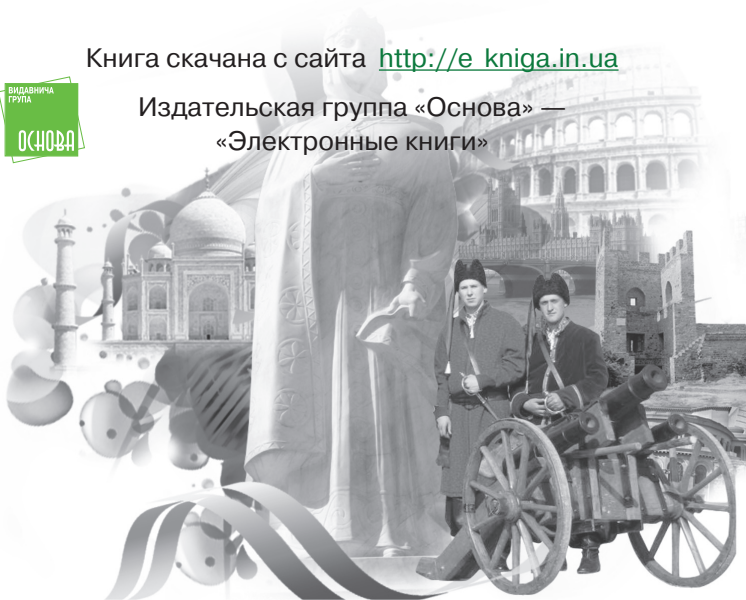
ТЕСТИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ
ДО ЗНО 2012 РОКУ

ЧАСТИНА 1

Книга скачана с сайта <http://e.kniga.in.ua>



Издательская группа «Основа» —
«Электронные книги»



Харків
Видавнича група «Основа»
2012

УДК 37.016
ББК 74.266.3
М64

Мирошніченко В. О.

М64 Всесвітня історія. Тести для підготовки до ЗНО 2012 року. Частина I. / В. О. Мирошніченко, А. О. Федчиняк. — Х. : Вид. група «Основа», 2012. — 127 [1] с. — (Б-ка журн. «Історія та правознавство». Вип. 3 (99)).

ISBN 978-617-00-1251-7.

Пропонований посібник являє собою збірник тестових завдань для підготовки до зовнішнього оцінювання з всесвітньої історії від найдавніших часів до початку ХХ ст.

Зміст завдань визначено чинними нормативними документами — навчальною програмою для загальноосвітніх навчальних закладів і специфікацією тесту зі всесвітньої історії для зовнішнього незалежного оцінювання навчальних досягнень випускників загальноосвітніх навчальних закладів 2012 року.

УДК 37.016
ББК 74.266.3

Навчальне видання

Бібліотека журналу «Історія та правознавство»
Випуск 3 (99)

МИРОШНИЧЕНКО Володимир Олександрович
ФЕДЧИНЯК Артур Олександрович

ВСЕСВІТНЯ ІСТОРІЯ.

ТЕСТИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ЗНО 2012 РОКУ. ЧАСТИНА I

Головний редактор *Н. І. Харківська*
Редактор *О. О. Івакін*

Відповідальний за видання *Ю. М. Афанасенко*
Технічний редактор *О. В. Лебедева*
Коректор *О. М. Журенко*

Підписано до друку 13.03.2012. Формат 60×90/16.
Папір газет. Друк офсет. Гарнітура Шкільна.
Ум. друк. арк. 8,0. Замовлення № 12-03/19-04.

ТОВ «Видавнича група «Основа»»
61001, м. Харків, вул. Плеханівська, 66, тел. (057) 731-96-33
e-mail: office@osnova.com.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи КВ № 11396-269Р від 26.06.2006.

Віддруковано з готових плівок ТОВ «Триада Принт»
м. Харків, вул. Киргизька, 19. Тел.: (057) 757-98-16, 757-98-15
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 1870 від 16.07.2007 р.

ISBN 978-617-00-1251-7

© Мирошніченко В. О., Федчиняк А. О., 2012
© ТОВ «Видавнича група «Основа»», 2012

ЗМІСТ

Методичні рекомендації щодо підготовки зовнішнього оцінювання навчальних досягнень учнів	4
---	---

Тренувальні тести

Тема 1	8
Тема 2	14
Тема 3	20
Тема 4	26
Тема 5	32
Тема 6	38
Тема 7	45
Тема 8	51
Тема 9	58
Тема 10	64
Тема 11	72
Тема 12	78
Тема 13	85
Тема 14	92
Тема 15	99
Тема 16	106
Тема 17	114

Відповіді

Тема 1	121
Тема 2	121
Тема 3	122
Тема 4	122
Тема 5	122
Тема 6	123
Тема 7	123
Тема 8	124
Тема 9	124
Тема 10	124
Тема 11	125
Тема 12	125
Тема 13	126
Тема 14	126
Тема 15	126
Тема 16	127
Тема 17	127

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПІДГОТОВКИ ЗОВНІШНЬОГО ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ

Що таке зовнішнє оцінювання навчальних досягнень учнів?

Зовнішнє оцінювання навчальних досягнень учнів було запроваджено постановою Кабінету Міністрів України 2004 року. Оскільки вступні випробування до вищих навчальних закладів III–IV рівнів акредитації для навчання за державним замовленням здійснюються шляхом зовнішнього оцінювання з обов'язковим зарахуванням його результатів як державної підсумкової атестації випускників навчальних закладів системи загальної середньої освіти, кількість учасників зовнішнього оцінювання є достатньо великою. Так, 2011 року у незалежному оцінюванні з історії України взяли участь 161 817 осіб (86,8 % від загальної кількості зареєстрованих).

Сутність зовнішнього оцінювання полягає в тому, що випускники шкіл в однакових умовах (поза межами школи, у спеціальних центрах незалежного планування), одночасно (в один день по всій країні) та протягом однакового для всіх відліку часу (150 хвилин), без будь-якого впливу з боку учителів, батьків учнів та адміністрації школи, виконують однакові для всіх навчальні завдання, які оцінюють за однаковими критеріями, що дозволяє учасникам тестування отримати об'єктивну оцінку власних навчальних досягнень. Ця оцінка є головним показником, за яким визначають підсумковий бал випускника з даного предмета та вступний бал до вищого навчального закладу. На зовнішнє тестування покладається низка завдань:

- через створення однакових умов для всіх випускників загальноосвітнього навчального закладу забезпечити реалізацію конституційних прав громадян на рівний доступ до освіти за допомогою висунення чітких вимог до результатів навчальної діяльності учнів;
- забезпечення дотримання Державного стандарту загальної середньої освіти;
- спираючись на узагальнені дані результатів зовнішнього оцінювання, здійснити аналіз стану системи освіти та прогнозування її розвитку.

З 2012 року до переліку предметів зовнішнього оцінювання навчальних досягнень учнів було додано «всесвітню історію».

За яким принципом добирають завдання зовнішнього оцінювання?

Завдання зовнішнього оцінювання складають таким чином, щоб перевірити рівень засвоєння учнями навчального матеріалу в об'язі, визначеному шкільною програмою, та розвитку таких умінь:

- називати історичні дати, хронологічні межі, періоди найважливіших подій і процесів, поняття, місця подій, обставини, учасників, результати подій, пам'ятки культури;
- визначати хронологічні межі соціально-економічних і політичних подій, їх послідовність та синхронність, встановлювати відповідність між явищами, процесами, подіями та періодами;
- локалізувати історико-географічні об'єкти та історичні факти (події, явища, процеси) на карті;
- описувати хід, зовнішні ознаки подій, пам'ятки культури різних епох;
- характеризувати (визначати істотні характерні риси, складові, етапи, віхи) події, явища і процеси минулого, діяльність видатних історичних постатей;
- встановлювати відповідність між окремими фактами й типовими загальними явищами, групувати (класифікувати) факти за вказаною ознакою;
- розпізнавати найвидатніші культурні пам'ятки, описувати їх, визначати архітектурно-стильові та мистецько-стильові відмінності пам'яток різних періодів історії України, розкривати їхнє значення в українській культурній спадщині;
- визначати найважливіші зміни, що відбувалися в житті людства, значення найважливіших подій в історії України;
- встановлювати причини та наслідки подій і явищ, оцінювати їх значення;
- давати визначення історичних понять й термінів, пояснювати їх і доречно вживати;
- працювати з історичними документами різного змісту, а саме: встановлювати відповідність між змістом фрагмента документа та певною епохою, аналізувати зміст фрагмента історичного документа та пояснювати основні ідеї, які він висвітлює.

Зовнішнє оцінювання здійснюється за допомогою спеціальних завдань двох типів: закритих, спрямованих на вибір правильної відповіді, та відкритих — самостійне визначення правильної відповіді. Практика зовнішнього оцінювання показує, що основними видами завдань є:

- закриті завдання з вибором однієї правильної відповіді (близько 80 %);

- завдання на встановлення відповідності (пошук логічної пари) (близько 7 %);
- завдання на встановлення правильної послідовності (близько 7 %);
- завдання з вибором трьох правильних відповідей із шести запропонованих варіантів (близько 80 %).

Як побудовані завдання?

Виходячи із цього, ми пропонуємо здійснювати підготовку до зовнішнього оцінювання шляхом виконання тренувальних завдань вищезазначених типів, але таких, що передбачали б застосування різних категорій знань та умінь учнів. Тому в межах першого типу завдань (1–36) виокремлено 4 — на визначення сутності історичних явищ та процесів, формулювання історичних понять; 4 — на орієнтацію учнів в історичному часі (вказувати дати подій, хронологічні межі явищ та процесів, встановлювати синхронність подій історії України та всесвітньої історії тощо); 4 — на орієнтацію в історичному часі (називати та вказувати на картах місця значних історичних подій, території, охоплені історичним явищем, тощо); 4 — на знання фактів біографії та вміння характеризувати історичних осіб; 4 — на конкретизацію історичних фактів (визначати обставини, учасників подій, характерні та головні ознаки, рушійні й організаційні сили тощо); 4 — на визначення причинно-наслідкових зв'язків (визначати загальні передумови, причини, приводи, безпосередні наслідки та значення історичних подій та явищ). Завдання на встановлення відповідностей (31–37) добирають за цією ж логікою, щоб на перевірку кожної групи компетенцій припадало одне завдання. Завдання на розташування подій у певній послідовності (38–41) передбачають певну хронологічну або логічну наступність, масштабність, ступінь значущості, розвиненості, прогресивності тощо.

Четверта група завдань (42–44) передбачає вибір трьох правильних відповідей із шести запропонованих варіантів.

У чому полягає особливість тренувальних запитань?

Тренувальні тести містять у собі такі самі за типологією та спрямуванням завдання, що й у зошиті зовнішнього тестування. У зошиті зовнішнього тестування завдання охоплюють увесь навчальний матеріал, визначений програмою, а в тренувальному — лише з певної навчальної теми або кількох тем. Це зроблено навмисно, оскільки такий підхід відповідає логіці повторення. Учні

повторюють матеріал за темами й одразу можуть перевірити успішність засвоєння, виконавши тренувальні завдання. Це дозволяє одразу визначити прогалини у засвоєному учнями навчальному матеріалі та на рівні загальнонавчальних і спеціальних умінь. Так, якщо учень часто припускається помилок на 1–4 або 25 завданнях, це означає, що у школяра існують проблеми з формулюванням історичних понять; якщо це стосується завдань 21–24 та 30, то учневі складно визначати причиново-наслідкові зв'язки тощо. Якщо помилки учнів пов'язані із виконанням завдань різних типів, тоді можна говорити про слабе засвоєння ними матеріалу саме цієї теми тощо.

Як рахувати бали?

Оцінювання виконаних тестових завдань здійснюється шляхом нарахування балів за кожну правильну відповідь.

Завдання I. Вибрати одну правильну відповідь. Одна правильна відповідь — 1 бал. Кількість таких завдань — 36. Максимальна кількість балів може становити 36 балів.

Завдання II. Установити відповідність, утворюючи логічні пари. Одна правильна відповідність — 0,5 бала. В одному завданні слід установити 4 відповідні (логічні пари). Таким чином, за виконання одного завдання учні отримують 2 бали, а таких завдань у добірці — 6, отже, максимальний бал за виконання завдань цього типу — 12 балів.

Завдання III. Нарахування балів за завдання на розташування подій та явищ у правильній послідовності відбувається в аналогічний спосіб. Правильна відповідь — 2 бали. Максимальна кількість балів — 8 балів.

Завдання IV з вибору трьох правильних відповідей із шести запропонованих варіантів оцінюють у 3 бали. Загальна кількість балів за три завдання складає — 9 балів.

Таким чином, загальна кількість балів, яку може набрати учень за виконання 4 типів завдань, становить $36 + 12 + 8 + 9 = 65$ балів.

ТРЕНУВАЛЬНІ ТЕСТИ

ТЕМА 1

Життя людей за первісних часів. Давній Єгипет

Завдання цієї форми містять вступне запитання та чотири варіанти відповідей, серед яких потрібно вибрати один правильний.

1. Як називається неукріплене людське поселення кам'яної доби?
А Табір; Б стоянка;
В село; Г селище.
2. Голова племені у первісному суспільстві.
А Вождь; Б лідер;
В гегемон; Г гуру.
3. Як називається період ранньої історії людства (І тис. до н. е.), який характеризувався розвитком металургії і використанням залізних виробів (ножі, сокири, посуд, зброя, прикраси)?
А Залізний вік; Б мідний вік;
В бронзовий вік; Г золотий вік.
4. Верховні правителі й утілення божественної сили у Давньому Єгипті.
А Старійшини; Б номархи;
В жерці; Г фараони.
5. Сфінкс — це...:
А статуя коня з головою фараона;
Б єгипетський бог вогню;
В статуя лева з головою фараона;
Г єгипетський бог дощу.
6. Коли з'являється «людина розумна» — кроманьйонець?
А Близько 50–45 тис. років тому;
Б близько 100–90 тис. років тому;
В близько 60–55 тис. років тому;
Г близько 40–35 тис. років тому.
7. Трипільська культура існувала протягом:
А IV ст. — до середини III тис. до н. е.;
Б II ст. — до середини I тис. до н. е.;
В V ст. — до середини IV тис. до н. е.;
Г VI ст. — до середини V тис. до н. е.
8. Коли в Єгипті правив фараон Аменхотеп IV?
А XIV ст. до н. е.; Б XII ст. до н. е.;
В VI ст. до н. е.; Г III ст. до н. е.

9. Коли гіксосів було вигнано з Єгипту?
А 1789 р. до н. е.; Б 1667 р. до н. е.;
В 1599 р. до н. е.; Г 1580 р. до н. е.
10. Коли відбулося об'єднання Верхнього і Нижнього Єгипту?
А У III тис. до н. е.; Б IV тис. до н. е.;
В V тис. до н. е.; Г VI тис. до н. е.
11. Поблизу якого села на території України знайдено найдавнішу стоянку прадавніх людей?
А Мізин; Б Королеве;
В Гірське; Г Кирилівська.
12. На якому з островів Індонезії було знайдено рештки пітекантропа?
А Яві; Б Суматрі;
В Калімантані; Г Новій Гвінеї.
13. Південне царство у Єгипті було розташовано у:
А горах півдня країни;
Б дельті Нілу;
В пустелі півдня країни;
Г районі узбережжя Червоного моря.
14. На південь від Давнього Єгипту знаходилась:
А Сирія; Б Нубія;
В Лівія; Г Палестина.
15. Біля якого міста у 1468 р. до н. е. відбулася битва між Тутмосом III та коаліцію ханаанських князів та хетів:
А Хаттусас; Б Мегіддо;
В Кархемиші; Г Кадеті.
16. Назвіть прізвище археолога, що розкопав перші поселення трипільців.
А Довжик; Б Мамаєв;
В Кузнецов; Г Хвойка.
17. Назвіть ім'я єгипетського фараона, який уславився як найхоробріший цар-воїн у битві з хеттами поблизу Кадеша.
А Тутмос I; Б Яхмос I;
В Аменхотеп IV; Г Рамзес II.
18. За правління якого фараону Єгипет розширив свої кордони і перетворився на могутню державу?
А Тутмоса III; Б Хеопса;
В Рамзеса II; Г Ехнатона.
19. Хто з фараонів прославився тим, що в XVI ст. до н. е. знищив панування гіксосів та вдерся до Палестини і Сирії?
А Хоремхеп II; Б Рамзес I;
В Сеті II; Г Яхмос I.

20. Яку реформу провів фараон Рамзес III?
А Релігійну; Б судову;
В військову; Г адміністративну.
21. Яка кліматична зміна відбулася на Землі приблизно 200–125 тис. років тому?
А Глобальне потепління;
Б зміна напрямку морських течій;
В утворення льодовиків;
Г висока сейсмологічна активність у Світовому океані.
22. У кінці IV–I тис. до н. е. люди навчилися обробляти:
А камінь; Б залізо;
В бронзу; Г мідь.
23. Близько 100–150 років в Єгипті панували кочові племена. Які прийшли з Малої Азії та Сирії?
А Нубійці; Б євреї;
В гіксоси; Г лівійці.
24. Близько 1050 р. до н. е. Єгипетська держава розпалася на дві частини:
А північну і південну; Б західну і східну;
В річкову й оазисну; Г пустельну і долину.
25. Як називається найбільша піраміда давнього Єгипту?
А Хефрена; Б Джосера;
В Хеопса; Г Сахура.
26. Наслідком відокремлення скотарів від землеробів стало:
А відкриття оброблення металу;
Б створення надлишку продуктів;
В поява «людини розумної»;
Г зменшення кількості населення.
27. Наслідком впровадження табу у стародавньому світі стало:
А регулювання суспільного життя;
Б скасування всіх забобонів;
В об'єднання родів;
Г воєнне протистояння.
28. Наслідком політики Тутмоса III було:
А зменшення володінь Єгипту;
Б завоювання Палестини й Сирії;
В завоювання Нубії та Ассирії;
Г посилення влади жерців.
29. Ім'я фараона Тутанхамона стало найбільш відомим у світі через те, що:
А його усипальниця залишилася не пограбованою до XX ст. н. е.;
Б він був славетним фараоном-будівничим;

- В** Давній Єгипет за часів його правління досяг найвищого розквіту;
- Г** він був славетним фараоном-воїном.
- 30.** Що стало основною метою проведення релігійної реформи єгипетським фараоном Ехнатом IV?
- А** Заборонити поклоніння богу Атону;
- Б** відновити старі релігійні обряди;
- В** зменшити владу жерців у державі;
- Г** відновити шанування богу Амона-Ра.

Завдання цієї форми містять спільне вступне запитання та чотири завдання, позначені буквами, до кожного з яких потрібно підібрати один варіант відповіді, позначений цифрою.

- 31.** Установіть відповідність між подіями і хронологічними рамками.
- | | | |
|---|----------|-------------------------|
| А Поява «людини з прямою ходою» — мавполюдини, що вміла полювати на великих тварин; | 1 | 100–50 тис. років тому; |
| Б зміни довкілля примусили людину-неандертальця пристосовуватись до нових умов життя, зокрема видобувати вогонь; | 2 | 3 млн років тому; |
| В льодовиковий час; | 3 | 1,6 млн років тому; |
| Г у пралюдини формується зв'язне мовлення, розвивається мислення, удосконалюються знаряддя праці. | 4 | 500–40 тис. років тому; |
| | 5 | 20–17 тис. років тому. |
- 32.** Установіть відповідність між назвами форм найдавніших людей та їх основними характеристиками.
- | | | |
|----------------------------|----------|--|
| А Австралопітек; | 1 | Міцна, спритна й витривала істота, основне заняття — полювання, навчилася виготовляти понад 60 видів кам'яних знарядь; |
| Б пітекантроп; | 2 | мала середній об'єм мозку, порівняно з мавпами, співвідношення ваги мозку та ваги всього тіла значно збільшилося; |
| В неандерталець; | 3 | середній зріст становив 172 см, обличчя майже не відрізнялося від обличчя сучасних людей; |
| Г «людина розумна». | 4 | людина сучасного типу, робить епохальні відкриття — навчається обробляти землю й використовувати перший метал — мідь; |
| | 5 | «людина прямоходяча» — кремезна, невисока на зріст істота, яка впевнено пересувалася на двох ногах. |

33. Установіть відповідність між термінами та їх значеннями.
- | | | |
|-------------|---|--|
| А Саркофаг; | 1 | Архітектурна форма, символізувала сонячні промені; |
| Б обеліск; | | |
| В дельта; | 2 | знак, схематизований малюнок, що позначає цілі слова та поняття; |
| Г ієрогліф; | | |
| Д оаза. | 3 | ділянка пустелі, вкрита рослинністю; |
| | 4 | труна, невелика гробниця. |
34. Установіть відповідність між правителями Єгипту та їх діяльністю.
- | | | |
|-----------------|---|--|
| А Джокер; | 1 | Засновник першої династії єгипетських царів і першої загальнодержавної столиці, яка мала назву — Хет-ка-Птах (грец. Мемфіс); |
| Б Рамзес II; | | |
| В Аменхотеп IV; | 2 | виступив проти грізного суперника — Хеттського царства. Спорудив багато храмів; |
| Г Міна; | | |
| Д Яхмос I. | 3 | очолив повстання міста Фів проти загарбників-гіксосів, унаслідок чого їх було вигнано з країни; |
| | 4 | провів релігійну реформу: запровадив поклоніння єдиному богові Атону і назвав себе сином нового бога. |
35. Установіть відповідність між пам'ятками архітектури Давнього Єгипту та місцем їх знаходження.
- | | | |
|--------------------------------|---|-------------|
| А Велика піраміда Хеопса; | 1 | Абу-Сімбел; |
| Б ступінчата піраміда Джосера; | 2 | Гіза; |
| В храм Амона; | 3 | Саккара; |
| Г колоси Мемнона; | 4 | Карнак. |
| Д храм Рамзеса II. | | |
36. Установіть причиново-наслідкові зв'язки.
- | | | |
|---|---|--|
| А Льодовиковий період; | 1 | Поява приватної власності на знаряддя праці, житло, худобу; |
| Б виникнення регулярного обміну продуктами; | | |
| В виникнення у первісної людини релігійних уявлень; | 2 | розвиток землеробства, скотарства і перших ремесел; |
| Г перехід від матріархату до патріархату; | 3 | зміна способу життя і розумового розвитку неандертальця; |
| Д поява відтворювального господарства. | 4 | найважливіші обов'язки в племені поступово зосередилися в руках чоловіків. |

37. Установіть відповідність між первісними формами релігійних вірувань та їх характеристиками.

- | | |
|--------------------|---|
| А Тотемізм; | 1 Вірування в безсмертя душі, в існування духів, що населяють усе навкруги; |
| Б анімізм; | 2 обряди і дії, що ґрунтуються на вірі у здатність людини впливати на надприродні сили; |
| В магія; | 3 поклоніння окремим «священним» речам, які нібито наділені надприродними властивостями; |
| Г фетишизм. | 4 вірування, що спиралися на родинні зв'язки людини з тваринами; |
| | 5 вірування в сили природи. |

Завдання цієї форми містять інструкцію та чотири події, які треба розташувати в правильній послідовності.

38. Установіть хронологічну послідовність.

- | | |
|-------------------------|------------------------|
| А Бронзовий вік; | Б мідний вік; |
| В залізний вік; | Г кам'яний вік. |

39. Розташуйте в логічній послідовності умовні назви форм первісної людини.

- | | |
|-------------------------|-------------------------|
| А Австралопітек; | Б неандерталець; |
| В пітекантроп; | Г кроманьйонець. |

40. Розташуйте стани єгипетського суспільства, починаючи з найнижчого.

- | | |
|----------------------------|------------------|
| А Жерці, вельможі; | Б раби; |
| В чиновники, воїни; | Г фараон. |

41. Розташуйте правителів Давнього Єгипту у тій послідовності, як вони перебували при владі.

- | | |
|------------------------|----------------------|
| А Аменхотеп IV; | Б Тутанхамон; |
| В Хатшепсут; | Г Рамзес II. |

42. Позначте варіант, де подано правильний перелік стоянок первісних людей, що були знайдені на території сучасної України.

- | | |
|-------------------|-----------------------|
| А 2, 3, 4; | 1 Кро-Маньйон; |
| Б 1, 4, 5; | 2 Тешик-Таш; |
| В 3, 4, 5; | 3 Київ-Коба; |
| Г 1, 2, 6. | 4 Королеве; |
| | 5 Мізин; |
| | 6 Костенки. |

43. Позначте варіант, де подано правильний перелік причин занепаду Давньоєгипетської держави.
- А 1, 3, 6; 1 Заборона жерцям проведення окультних обрядів;
 Б 2, 4, 5; 2 боротьба за владу між фараонами династії
 В 3, 4, 5; 3 повстання на підкорених землях, напади сусідніх племен;
 Г 3, 5, 6. 4 великі витрати на будівництво пірамід, храмів та іригаційні споруди;
 5 розорення єгипетських селян, міжусобні війни;
 6 використання найманців, повстання рабів.
44. Позначте варіант, де подано правильний перелік давньоєгипетських богів.
- А 1, 3, 5; 1 Анубіс, Осіріс;
 Б 3, 5, 6; 2 Молох, Ваал;
 В 3, 4, 5; 3 Птах, Хапі;
 Г 1, 2, 4. 4 Менон, Саул;
 5 Ра, Тот;
 6 Астарта, Таніта.

ТЕМА 2

Передня Азія. Давні Індія та Китай

Завдання цієї форми містять вступне запитання та чотири варіанти відповідей, серед яких потрібно вибрати один правильний.

- Як називається збірник давніх текстів, який визнають в іудаїзмі та християнстві як Святе Письмо?

А Веди;	Б Коран;
В Біблія;	Г Рігведа.
- Процес заселення та освоєння вільних територій.

А Урбанізація;	Б колонізація;
В полонізація;	Г централізація.
- Як називається перша система письма, винайдена людством, якою користувалися жителі давньої Месопотамії?

А Клинопис;	Б піктограма;
В графема;	Г ієрогліфи.
- Збірна назва фольклорних творів різних жанрів, у яких у гіперболізованій формі відображено волю, завзяття народу в боротьбі проти ворогів, зла, гноблення.

А Легенда;	Б епос;
В переказ;	Г байка.

5. Одна зі стародавніх етнічних релігій давніх юдеїв, що проживали на території сучасної держави Ізраїль.
А Індуїзм; Б синтоїзм;
В іудаїзм; Г даосизм.
6. Коли амореями було створено державу зі столицею у Вавилоні?
А Близько 1980 р. до н. е.; Б близько 1350 р. до н. е.;
В близько 1895 р. до н. е.; Г близько 1764 р. до н. е.
7. Якого року Ізраїльсько-Іудейське царство розпалося на дві окремі держави?
А 1004 р. до н. е.; Б 965 р. до н. е.;
В 930 р. до н. е.; Г 722 р. до н. е.
8. Нововавилонське (Халдейське царство) було утворено:
А IV ст. до н. е.; Б V ст. до н. е.;
В VII ст. до н. е.; Г XI ст. до н. е.
9. Початок правління династії Маур'їв в Індії датовано:
А I ст. до н. е.; Б V ст. до н. е.;
В VIII ст. до н. е.; Г IV ст. до н. е.
10. Коли династія Цінь прийшла до влади в Китаї?
А 221 р. до н. е.; Б 316 р. до н. е.;
В 196 р. до н. е.; Г 400 р. до н. е.
11. На місці якої держави виник Вавилон?
А Елам; Б Ассирія;
В Сирія; Г Шумер.
12. Столиця Ассирії — місто Ашшур — була зведена на річці...:
А Євфрат; Б Тигр;
В Аракс; Г Галіс.
13. Які держави були підкорені перським царем Кіром II?
А Македонія, Ізраїль; Б Вавилон, Мідія, Урарту;
В Єгипет, Мідія; Г Фінікія, Ассирія.
14. Яку назву мало стародавнє поселення на річці Інд?
А Паталіпутра; Б Мохенджо-Даро;
В Аджанта; Г Венгі.
15. Назву якої ріки в Китаї перекладають як «Жовта ріка»?
А Меконг; Б Янцзи;
В Сіцзли; Г Хуанхе.
16. Назвіть ім'я царя, який з 605 по 562 рр. до н. е. правив Нововавилонським царством.
А Набопаласар; Б Тіглатпаласар III;
В Амел-Мардук; Г Навуходоносор II.
17. Хто з царів Ассирії заснував найдавнішу бібліотеку?
А Тіглатпаласар III; Б Саргон II;
В Сінаххерібу; Г Ашшурбанапал.

18. Великий цар-реформатор у Персії, що збудував місто Персеполь.
- | | |
|--------------|-----------|
| А Дарій I; | Б Кір II; |
| В Камбіз II; | Г Ксеркс. |
19. Як звали царя, якому вдалося взяти під контроль майже всю територію Індії?
- | | |
|----------------|-----------|
| А Чандрагупта; | Б Ашока; |
| В Гаутама; | Г Таксіл. |
20. Який імператор розпочав будівництво Великої Китайської стіни?
- | | |
|-------------|------------------|
| А Лю Бан; | Б Цінь Шіхуанді; |
| В Чжан Цяо; | Г Шунь. |
21. Найбільш відома фінікійська колонія, заснована у IX ст. до н. е. вихідцями із Тіра у Північній Африці.
- | | |
|-------------|-----------|
| А Сидон; | Б Бібл; |
| В Карфаген; | Г Алеппо. |
22. Яка подія сталася в Ассирійській державі у 729 р. до н. е.?
- | |
|--|
| А Повстання поневоленої нею держави Сирії; |
| Б зруйнування столиці Ніневії мідійцями; |
| В Ізраїльське царство уклало мир з Ассирією; |
| Г приєднання Вавилонського царства до Ассирії. |
23. Найбільшою заслугою царя Ашоки, як вважають самі індуси, було те, що він...:
- | |
|--|
| А здійснив похід на Ассирію; |
| Б визнав буддизм державною релігією; |
| В переміг свого попередника Чандрагупту; |
| Г придушив повстання військових. |
24. Керівником повстання «жовтих пов'язок» 184–204 рр. н. е. був:
- | | |
|--------------|-------------|
| А Тай Пін; | Б Цянь Дао; |
| В Чжан Цзяо; | Г Фу Сі. |
25. Назвіть найвизначнішу пам'ятку культури Вавилону, яку ще вважають одним із семи чудес світу.
- | | |
|--------------------------|---------------------------|
| А Колос Родоський; | Б храм Артеміді; |
| В Александрійський маяк; | Г висячі сади Семіраміди. |
26. Цар Хаммурапі уславився тим, що:
- | |
|---------------------------------------|
| А запровадив новий пантеон богів; |
| Б зрівняв у правах жінок і чоловіків; |
| В створив перші писані закони; |
| Г зруйнував державу. |

27. Чим закінчився похід Кіра II у 530 р. до н. е. проти масагетів?
А Втратою великою кількості війсь з обох сторін та укладанням перемир'я;
Б поразкою перських військ і загибеллю Кіра II;
В перемогою персів і захопленням у полон цариці масагетів Томіріс;
Г переселенням масагетів до Аравійського півострова.
28. Результат битви Александра Македонського з індійським царем Пором.
А Поразка військ Александра Македонського;
Б взяття Пора в полон;
В смертельне поранення Олександра Македонського;
Г перемога військ Пора.
29. Причина «вавилонського полону» і появи у Дворіччі єврейської діаспори.
А Численні стихійні лиха на території Палестини;
Б численні податки та повинності царя Соломона;
В захоплення Навуходоносором II Єрусалима;
Г проповіді пророка Мойсея.
30. Які наслідки мало повстання 207–206 рр., очолюване Лю Баном?
А Підкорення Кореї та В'єтнаму;
Б заснування нової імперії Хань;
В розгром повстанців та загибель Лю Бана;
Г проголошення незалежності царства Чу.
- Завдання цієї форми містять спільне вступне запитання та чотири завдання, позначені буквами, до кожного з яких потрібно підібрати один варіант відповіді, позначений цифрою.
31. Установіть відповідність між роками і подіями.
А 612 р. до н. е.; 1 Виникнення Перської держави;
Б 322 р. до н. е.; 2 прихід до влади в Китаї Цінь Шіхуанді;
В 550 р. до н. е.; 3 повстання в Індії, зруйнування побудованих греками міст;
Г 522 р. до н. е.;
Д 221 р. до н. е. 4 зруйнування столиці Ассирії — м. Ніневії.
32. Установіть відповідність між країнами та їх правителями.
А Абаргі; 1 Вавилонська держава;
Б Соломон; 2 Індія;
В Хаммурапі; 3 Китайська імперія;
Г Чандрагупта; 4 Ізраїльсько-Іудейське царство.
Д Шунь.

33. Установіть відповідність між релігіями, вченнями країн та їхніми характеристиками.
- | | | |
|--------------------------------|---|---|
| А Релігія фінікійців; | 1 | Вважалося, що в житті кожна людина за волею Неба посідає призначене їй місце. Найголовніший обов'язок — шанувати своїх батьків; |
| Б вчення китайської філософії; | 2 | поклоніння жорстокому богу Молоху, вшанування богині Місяця — Таніти; |
| В релігія жителів Дворіччя; | 3 | головний культ єдиного бога Ягве, який обрав цей народ з-поміж усіх інших; |
| Г релігія Індії; | 4 | твердження про те, що правильно живе та людина, яка обмежує свої бажання. |
| Д релігія євреїв. | | |
34. Установіть відповідність між країнами і творами, що належать до художніх пам'яток тієї чи іншої країни.
- | | | |
|------------|---|-------------------------|
| А Індія; | 1 | «Поема про Гільгамеша»; |
| Б Єгипет; | 2 | поема «Магабгарата»; |
| В Китай; | 3 | «Історія Старшої Хань»; |
| Г Вавилон; | 4 | поема «Пентаура». |
| Д Ассирія. | | |
35. Установіть відповідність між датами та історичними фактами.
- | | | |
|-----------------------------|---|--|
| А 1792 р. до н. е.; | 1 | Цар Ассирії Саргон II зруйнував Ізраїльське царство; |
| Б 722 р. до н. е.; | 2 | племена індо-арійців прийшли на землі Індії з Ірану; |
| В 612 р. до н. е.; | 3 | Китай поділено на три царства; |
| Г близько 1500 р. до н. е.; | 4 | початок правління царя Хаммурапі. |
| Д 220 р. | | |
36. Установіть причиново-наслідкові зв'язки.
- | | | |
|-----------------------------------|---|--|
| А «Золотий вік» царя Соломона; | 1 | За його правління в країні утвердився буддизм, свою імперію розділив на п'ять областей; |
| Б правління Цінь Шіхуанді; | 2 | у країні панувала атмосфера терору і страху, було страчено 460 учених, що не поділяли погляди імператора; |
| В правління Хаммурапі у Вавилоні; | 3 | політика цього правителя призвела до найбільшої слави та могутності власного царства, процвітання будівництва; |
| Г правління Дарія I; | 4 | у країні введено «укази про справедливість», складено перший відомий в історії збірник законів. |
| Д правління Ашоки. | | |

37. Установіть відповідність між країнами та назвами річок, які протікають їх територією.

- | | |
|----------------------------------|-----------|
| А Вавилон; | 1 Йордан; |
| Б Ізраїльсько-Іудейське царство; | 2 Єрот; |
| В Індія; | 3 Янцзи; |
| Г Китай. | 4 Ганг; |
| | 5 Євфрат. |

Завдання цієї форми містять інструкцію та чотири події, які треба розташувати в правильній послідовності.

38. Установіть хронологічну послідовність.

- А Утворення імперії Цінь;
- Б утворення Ізраїльсько-Іудейського царства;
- В підкорення Єгипту Камбізом II;
- Г похід Александра Македонського на Індію.

39. Розташуйте в хронологічній послідовності наведені історичні постаті.

- А Будда-Гаутама;
- Б пророк Мойсей;
- В китайський імператор У Ді;
- Г перший цар Халдейського царства Набополасар.

40. Розташуйте індійські варни відповідно до їх становища в суспільстві, починаючи з найнижчої.

- | | |
|------------|-------------|
| А Кшатрії; | Б брахмани; |
| В вайш'ї; | Г шудри. |

41. Установіть хронологічну послідовність.

- А Убивство останнього правителя із династії Маур'їв;
- Б завоювання Вавилону персами;
- В зруйнування столиці Ассирії — Ніневії військами Вавилону і Мідії;
- Г правління Давида, царя Ізраїльсько-Іудейського царства.

42. Позначте варіант, де подано правильний перелік царів Ізраїльсько-Іудейського царства.

- | | |
|------------|-----------|
| А 2, 4, 5; | 1 Саул; |
| Б 1, 3, 5; | 2 Камбіз; |
| В 1, 5, 6; | 3 Саргон; |
| Г 4, 5, 6 | 4 Ксеркс; |
| | 5 Давид; |
| | 6 Соломон |

43. Позначте варіант, де подано правильний перелік сатрапій, що входили до складу Перського царства за царювання Дарія I.

- | | |
|------------|------------|
| А 1, 5, 6; | 1 Парфія; |
| Б 1, 3, 5; | 2 Фракія; |
| В 2, 4, 6; | 3 Скіфія; |
| Г 3, 5, 6 | 4 Греція; |
| | 5 Бактрія; |
| | 6 Лідія |

44. Позначте варіант, де подано правильний перелік релігій, які виникли у Давній Індії.

- | | |
|------------|------------------|
| А 1, 3, 4; | 1 Конфуціанство; |
| Б 2, 4, 5; | 2 Ведизм; |
| В 3, 5, 6; | 3 Буддизм; |
| Г 2, 3, 4 | 4 Індуїзм; |
| | 5 Даосизм; |
| | 6 Синтоїзм |

ТЕМА 3

Давня Греція

Завдання цієї форми містять вступне запитання та чотири варіанти відповідей, серед яких потрібно вибрати один правильний.

- Політичний режим у державі, за яким влада в країні належить народам.

А Демократія;	Б анархія;
В тиранія;	Г монархія.
- Яку назву дістав період в історії від 800 до н. е. до 600, характерний для регіону Середземного моря?

А Еллінізм;	Б Античність;
В Середньовіччя;	Г Новий час.
- Особлива форма соціально-економічної та політичної організації грецького суспільства.

А Акрополь;	Б метрополія;
В поліс;	Г колонія.
- Як називається форма державного ладу, за якої правління здійснюється представниками родової знаті?

А Етнократія;	Б аристократія;
В олігархія;	Г диктатура.
- Новий, відмінний від міфології підхід пізнання світу та людини, що виник наприкінці VII ст. до н. е.

А Логіка;	Б філософія;
В риторика;	Г етика.

6. Назвіть хронологічні межі Великої грецької колонізації:
А XI–VIII ст. до н. е.; Б VIII–VI ст. до н. е.;
В VI–III ст. до н. е.; Г III–I ст. до н. е.
7. Коли було створено Перший Афі́нський морський союз?
А 502 р. до н. е.; Б 477 р. до н. е.;
В 82 р. до н. е.; Г 307 р. до н. е.
8. Назвіть дату Саламінської битви.
А 480 р. до н. е.; Б 431 р. до н. е.;
В 503 р. до н. е.; Г 311 р. до н. е.
9. Коли розпочалася Пелопоннеська війна?
А 450 р. до н. е.; Б 312 р. до н. е.;
В 382 р. до н. е.; Г 431 р. до н. е.
10. Перші Олімпійські ігри відбулися:
А 602 р. до н. е.; Б 776 р. до н. е.;
В 812 р. до н. е.; Г 975 р. до н. е.
11. Найбільший острів Греції, де, за легендою, правив мудрий цар Мінос.
А Керкіра; Б Самос;
В Крит; Г Родос.
12. Яке з наведених грецьких міст не знаходиться на півострові Пелопоннес?
А Мікени; Б Пілос;
В Спарта; Г Фіви.
13. Острів в Іонічному морі, звідки був родом герой Троянської війни — Одиссей.
А Ітака; Б Фасос;
В Лесбос; Г Мелос.
14. Яке з названих грецьких міст-колоній знаходилася на Чорноморському узбережжі?
А Сиракузи; Б Галікарнас;
В Пантікапей; Г Массілія.
15. 327 р. Александр Македонський здійснив похід до:
А Сирії; Б Єгипту;
В Індії; Г Фінікії.
16. Назвіть ім'я автора епічних поем «Іліада» та «Одіссея».
А Евклід; Б Гомер;
В Діоген; Г Епікур.
17. З ім'ям кого пов'язують витоки афінської демократії?
А Плутарх; Б Пісістрат;
В Солон; Г Одиссей.

18. Хто очолив 300 спартанців у битві при Фермопілах?
А Ахілл; Б Леонід;
В Перікл; Г Геракліт.
19. Ім'я грецького вченого, якого назвали «батьком історії».
А Геродот; Б Піфагор;
В Демокріт; Г Гесіод.
20. Хто з давньогрецьких вчених-енциклопедистів, філософів був засновником класичної (формальної) логіки?
А Аристотель; Б Сократ;
В Піфагор; Г Парменід.
21. 449 р. до н. е. було підписано мирний договір між греками і...:
А фракійцями; Б скіфами;
В персами; Г іллірійцями.
22. Яка подія сталася в історії Греції 449 р. до н. е.?
А Завершення Троянської війни;
Б Марафонська битва;
В перемога греків у війні з персами;
Г завоювання більшої частини грецької території римлянами.
23. Назва якого міста, заснованого вихідцями з Мілета у VI ст. до н. е., у перекладі означає «щаслива»?
А Ольвія; Б Смірна;
В Менака; Г Халкіда.
24. Після поразки у Пелопоннеській війні Афіни повинні були:
А сплатити воєнну контрибуцію;
Б віддати частину своєї території;
В збудувати для Спарти новий флот;
Г сорок років постачати рабів до Спарти.
25. Велика елліністична держава, що виникла на Близькому й Середньому Сході після смерті Александра Македонського й існувала з 312–63 рр. до н. е.
А Пергамське царство; Б держава Селевкідів;
В Боспорське царство; Г Греко-Бактрійське царство.
26. Назвіть причину запровадження Клісфеном остракізму.
А Прагнення збільшити надходження податків;
Б боротьба з тиранією;
В поділ вільного населення на стани;
Г зміцнення своєї влади.
27. Назвіть причину занепаду ахейської цивілізації.
А Вторгнення скіфів;
Б укладання ряду невигідних договорів з Македонією;
В протистояння з мінойською цивілізацією;
Г вторгнення дорійців.

28. Що стало наслідком збройного походу 1250 р. до н. е. царя Агамемнона?
А Здобуття перемоги над скіфами;
Б поразка Македонії;
В зруйнування Трої;
Г приєднання Фессалії.
29. Результатом Саламінської битви була перемога...:
А персів; Б греків;
В фінікійців; Г македонців.
30. Що не було причиною греко-перських війн 500–449 рр. до н. е.?
А Загарбницька політика Македонії;
Б витіснення македонськими грошима «дарика» з торгового обігу;
В повстання іллірійців та трибалів;
Г втручання Персії в життя грецьких держав.

Завдання цієї форми містять спільне вступне запитання та чотири завдання, позначені буквами, до кожного з яких потрібно підібрати один варіант відповіді, позначений цифрою.

31. Установіть відповідність між роками і подіями.
А 490 р. до н. е.; 1 Прихід до влади Полікрата на острові
Б 443 р. до н. е.; Самос;
В 146 р. до н. е.; 2 Марафонська битва;
Г 540 р. до н. е.; 3 завоювання Греції римлянами;
Д 404 р. до н. е. 4 кінець Пелопоннеської війни;
32. Установіть відповідність між особами та їх професіями.
А Солон; 1 Скульптор;
Б Гесіод; 2 трагик;
В Еврипід; 3 поет;
Г Платон; 4 політик.
Д Фідій.
33. Установіть відповідність між грецькими містами та їхніми характеристиками.
А Херсонес; 1 У місті знаходився храм зі статуєю Зевса,
Б Пантікапей; 2 яку вважають одним із семи чудес світу;
В Олімпія; 2 завдяки своєму розташуванню назва міста
означає «півострів»;
Г Ольвія; 3 місто мало фортецю — Акрополь. Виникло
далеко від моря, тому для зручності неподалік — у бухті — збудували порт Пірей;
Д Афіни. 4 місто було збудоване на березі протоки двох морів. Більша частина міста розташувалася на крутих схилах гори Мітридат.

34. Установіть відповідність між античними письменниками та їхніми творами.
- | | |
|---------------|------------------|
| А Гесіод; | 1 «Перси»; |
| Б Есхіл; | 2 «Труди і дні»; |
| В Арістотель; | 3 «Іліада»; |
| Г Софокл; | 4 «Цар Едіп». |
| Д Гомер | |
35. Установіть відповідність між датами та історичними фактами.
- | | |
|---------------------|--|
| А 1200 р. до н. е.; | 1 Завершення греко-перської війни; |
| Б 594 р. до н. е.; | 2 битва македонян з персами біля міста Ісси; |
| В 480 р. до н. е.; | 3 початок царювання Філіппа II; |
| Г 333 р. до н. е.; | 4 Солон запровадив нові закони. |
| Д 359 р. до н. е. | |
36. Установіть причиново-наслідкові зв'язки.
- | | |
|--------------------------------------|--|
| А Тиранія Полікрата; | 1 Відбувається поділ державної влади на законодавчу, виконавчу і судову; |
| Б політика Александра Македонського; | 2 адміністративний поділ країни на 10 областей. Заміна Ради чотирьохсот на Раду п'ятисот; |
| В політика Солона; | 3 заборона боргового рабства. Поділ усього вільного населення Аттики за майновою ознакою на 4 групи; |
| Г політика Клісфена; | 4 заохочення переселення греків. Установлення монархічної форми правління. Насадження грецької культури на завойованих землях. |
| Д політика Перікла. | |
37. Установіть відповідність між назвами грецьких богів і тих, кого вони уособлювали.
- | | |
|------------|---|
| А Зевс; | 1 Бог вогню, покровитель ковальства; |
| Б Аполлон; | 2 бог війни; |
| В Арес; | 3 бог сонячного світла, бог-покровитель мистецтв; |
| Г Аїд. | 4 бог грому та блискавки, головний бог; |
| | 5 бог підземного царства. |

Завдання цієї форми містять інструкцію та чотири події, які треба розташувати в правильній послідовності.

38. Установіть хронологічну послідовність.
- | |
|---|
| А Початок походу Александра Македонського до Індії; |
| Б битва при Гавгамелах; |

- В** виникнення Боспорського царства;
Г проведення перших Олімпійських ігор.
39. Установіть хронологічну послідовність подій Східного походу Александра Македонського.
- А** Завоювання Єгипту;
Б завоювання Персії;
В завоювання Сирії, Фінікії та Палестини;
Г завоювання частини Індії.
40. Розташуйте прошарки населення Спарти відповідно до їх становища в суспільстві, починаючи з найнижчого.
- А** Ілоти; **Б** переіки;
В спартіати-воїни; **Г** спартіати-геруси.
41. Установіть хронологічну послідовність.
- А** Заборона проведення Олімпійських ігор імператором Феодосієм;
Б битва біля міста Саламін на острові Кіпр;
В тиранія Пісістрата;
Г убивство Філіппа II та обрання Александра царем Македонії.
42. Позначте варіант, де подано правильний перелік грецьких міст-колоній, що знаходилися на території Північного Причорномор'я.
- А** 1, 2, 5; **1** Феодосія;
Б 1, 4, 6; **2** Тарс;
В 3, 4, 6; **3** Анкона;
Г 2, 3, 5 **4** Херсонес;
5 Неаполь;
6 Тіра.
43. Позначте варіант, де подано правильний перелік прошарків населення Афін у VIII–VII ст. до н. е.
- А** 1, 3, 6; **1** Спартіати;
Б 2, 4, 5; **2** євпатрити;
В 3, 4, 5; **3** переіки;
Г 1, 2, 4. **4** демос;
5 метеки;
6 ілоти.
44. Позначте варіант, де подано правильний перелік основних битв греко-перських війн 500–449 рр. до н. е.
- А** 3, 4, 5; **1** Абідоська;
Б 1, 4, 5; **2** Херонейська;
В 3, 4, 5; **3** Фермопільська;
Г 2, 5, 6. **4** Саламінська;
5 Марафонська;
6 Халкедонська.

22. 133 р. до н. е. Тіберій Гракх виступив з проектом...:
А військового закону; Б цивільного закону;
В сімейного закону; Г земельного закону.
23. У якій провінції Римської імперії вперше виникло християнство?
А Галлія; Б Греція;
В Палестина; Г Єгипт.
24. 313 р. римський імператор Константин видав закон про...:
А скасування привілеїв senatorів;
Б переслідування перших християнських общин;
В заміну срібних грошей золотою монетою;
Г визнання християнської релігії.
25. Як називалися кельтські племена, які оселилися в IV ст. до н. е. на півночі Апеннінського півострова?
А Галли; Б скіфи;
В нумідійці; Г лузитанці.
26. Римська держава внаслідок завойовницьких воєн у II ст. до н. е.:
А утратила більшу частину своїх земель;
Б перетворилася на найсильнішу державу стародавнього світу;
В вимушена була передати Македонії Сицилію;
Г приєднала германські племена до своїх володінь.
27. Назвіть причину Першої Пунічної війни.
А Боротьба за територію між Карфагеном і Римом;
Б суперечки на ґрунті особистої ворожнечі між володарями Риму і Карфагену;
В повстання у римській провінції Македонія;
Г боротьба за територію між Грецією і Римом.
28. Назвіть результати заколоту 96 р. в Римській республіці.
А До влади прийшов Нерон;
Б був убитий останній імператор з династії Флавіїв;
В повстал римська провінція Британія;
Г був звільнений з полону імператор Клавдій.
29. Чим закінчилася битва біля міста Саламін на острові Кіпр у 449 р. до н. е.?
А Знищенням грецького флоту, встановленням перського панування на морі;
Б перемогою греків над персами, підписанням мирної угоди;
В перемогою афінян на чолі з Мільтіадом над перським царем Дарієм I;
Г перемогою персів над греками, загибеллю Фемістокла.

30. Які наслідки мала битва при Гавгамелах у 331 р. до н. е. між Александром Македонським і царем Дарієм III ?
- А Відкрився шлях для підкорення Сирії та Фінікії македонцям;
 - Б розпалася імперія Александра Македонського;
 - В занепала Перська держава;
 - Г закрився шлях Александру Македонському для підкорення Індії.

Завдання цієї форми містять спільне вступне запитання та чотири завдання, позначені буквами, до кожного з яких потрібно підібрати один варіант відповіді, позначений цифрою.

31. Установіть відповідність між термінами та їх визначеннями.
- | | |
|--------------|---|
| А Провінція; | 1 Споруда для видовищ, де місця для глядачів оточують арену з усіх боків; |
| Б плебеї; | 2 привілейований стан суспільства, родова аристократія Давнього Риму; |
| В амфітеатр; | 3 площа, на якій відбувалися загальні народні збори населення міста; |
| Г патриції; | 4 підвладні римлянам території. |
| Д форум. | |
32. Установіть відповідність між роками і подіями.
- | | |
|--------------------|---------------------------------------|
| А 202 р. до н. е.; | 1 Гай Гракх стає народним трибуном; |
| Б 148 р. до н. е.; | 2 початок Другої Пунічної війни; |
| В 146 р. до н. е.; | 3 Македонія стає римською провінцією; |
| Г 123 р. до н. е.; | 4 битва під містом Зама. |
| Д 218 р. до н. е. | |
33. Установіть відповідність між назвами племен, що населяли Апеннінський півострів, та регіонами, де вони розташувались.
- | | |
|------------------|----------------------------|
| А Італіки; | 1 Північна частина Італії; |
| Б кельти (галли) | 2 середня частина Італії; |
| В етруски; | 3 південна частина Італії; |
| Г самніти; | 4 західна частина Італії. |
| Д пунійці. | |
34. Установіть відповідність між роками та подіями.
- | | |
|-----------|---|
| А 325 р.; | 1 Завершення правління Діоклетіана; |
| Б 320 р.; | 2 прихід до влади Константина; |
| В 306 р.; | 3 падіння Західної Римської імперії; |
| Г 476 р.; | 4 спільний собор у м. Нікея єпископів Заходу і Сходу. |
| Д 305 р. | |

35. Установіть причиново-наслідкові зв'язки.
- | | |
|----------------------------------|---|
| А Політика Гая Марія; | 1 Проголошення приватними власниками тих, хто на той момент володів державною землею. Це був перший у світі закон про приватизацію землі; |
| Б політика Луція Корнелія Сулли; | 2 посилення ролі сенату, передання судових справ сенату; обмеження прав народних трибунів; |
| В політика Корнелія Сципіона; | 3 римськими провінціями стали Сицилія та південь Іспанії; |
| Г політика Гая Гракха; | 4 римські громадяни, ставши до лав війська, отримували платню, а після закінчення служби — земельну ділянку. |
| Д політика Тарквінія Гордого. | |
36. Установіть відповідність між датами та історичними фактами.
- | | |
|-----------|--|
| А 378 р.; | 1 Гунську державу очолив вождь Аттіла; |
| Б 395 р.; | 2 об'єднання вандальських та аланських племен на чолі з вождем Гейзеріхом; |
| В 412 р.; | 3 битва під Адріанополем; |
| Г 435 р.; | 4 поділ Римської імперії на Західну і Східну. |
| Д 429 р. | |
37. Установіть відповідність між римськими богами та тими, кого вони уособлювали.
- | | |
|-------------|--------------------------------------|
| А Діана; | 1 Богиня краси і кохання; |
| Б Марс; | 2 бог війни; |
| В Меркурій; | 3 бог торгівлі, покровитель злодіїв; |
| Г Венера; | 4 богиня Місяця та полювання. |
| Д Аполлон. | |

Завдання цієї форми містять інструкцію та чотири події, які треба розташувати в правильній послідовності.

38. Розташуйте прошарки римського населення відповідно до їхнього становища в суспільстві, починаючи з найнижчих.
- | | |
|--------------------|------------|
| А Патриції; | Б плебеї; |
| В раби-гладіатори; | Г консули. |
39. Розташуйте імена правителів Риму відповідно до часу їх перебування при владі.
- | | |
|---------------|-----------------|
| А Клавдій; | Б Нерва; |
| В Константин; | Г Марк Аврелій. |

40. Установіть хронологічну послідовність.
- А Смерть Луція Корнелія Сулли;
 - Б повстання Спартака;
 - В утворення Першого тріумвірату;
 - Г перемога римлян над македонцями й перетворення Македонії на провінцію Риму.
41. Установіть хронологічну послідовність.
- А Битва між флотом Октавіана та Антонія біля мису Акцій;
 - Б перемога Цезаря над понтійським царем;
 - В створення другого тріумвірату;
 - Г повстання Спартака.
42. Позначте варіант, де подано правильний перелік римських провінцій у II ст. до н. е.
- | | |
|------------|---------------|
| А 1, 3, 5; | 1 Сицилія; |
| Б 1, 4, 5; | 2 Британія; |
| В 3, 4, 6; | 3 Каппадокія; |
| Г 2, 5, 6. | 4 Корсика; |
| | 5 Карфаген; |
| | 6 Дакія. |
43. Позначте варіант, де подано правильний перелік прізвищ політичних та військових діячів Риму, які увійшли до другого тріумвірату в 43 р. до н. е.
- | | |
|------------|--------------------|
| А 1, 2, 3; | 1 Гай Октавіан; |
| Б 4, 5, 6; | 2 Марк Антоній; |
| В 1, 4, 5; | 3 Марк Лепід; |
| Г 2, 3, 6. | 4 Гай Юлій Цезарь; |
| | 5 Гней Помпей; |
| | 6 Марк Красс. |
44. Позначте варіант, де подано правильний перелік країн, які увійшли до складу Західної Римської імперії.
- | | |
|------------|------------|
| А 1,3,5; | 1 Єгипет ; |
| Б 3, 4, 6; | 2 Іспанія; |
| В 2, 4, 5; | 3 Греція; |
| Г 2, 3, 6. | 4 Галлія; |
| | 5 Італія; |
| | 6 Фракія. |

10. Початком Реконкісти вважають християнські заворушення проти влади мусульман в Астурії, які відбулися:
А 718 р.; Б 987 р.;
В 1035 р.; Г 1085 р.
11. Що було захоплено у ході битви між Хлодвігом і римлянами в 486 р.?
А Північна Галлія; Б Аквітанія;
В Іберійський півострів; Г південна Галлія.
12. Де відбулася вирішальна битва у 1066 р. між норманським військом Вільгельма і англійським військами Гарольда II?
А Бруннбургом; Б Івшемом;
В Бувіном; Г Гастінгсі.
13. Назвіть місто на південному заході Франції, яке ще до початку Столітньої війни було володінням англійського короля.
А Труа; Б Ліон;
В Бордо; Г Монпельє.
14. Яке місто англійці називали «морські ворота Франції»?
А Кале; Б Брест;
В Нант; Г Руан.
15. Де виник наприкінці XIII ст. Швейцарський союз?
А Карпати; Б Піренеї;
В Альпи; Г Татри.
16. Хто з англійських королів підписав 1215 р. Велику Хартію вольностей?
А Генріх I; Б Ричард I Левове Серце;
В Іоанн Безземельний; Г Генріх III.
17. Назвіть французького короля, який мав можливість, проте не звільнив Жанну Д'Арк з полону.
А Карл VII; Б Філіпп VI;
В Іоанн II; Г Карл V.
18. Хто дістав прозвісько «Орлеанська Діва»?
А Єлизавета I; Б Єлизабет де Вермандуа;
В Жанна Д'Арк; Г Анна Болейн.
19. Назвіть ім'я першого імператора Священної Римської імперії.
А Генріх II Святий; Б Оттон I Великий;
В Людовік III Сліпий; Г Оттон II Рудий
20. За правління якого короля Сицилійське королівство на початку XIII ст. стало сильною та централізованою державою Італії?
А Фрідріх III; Б Генріх VI;
В Карл IV; Г Фрідріх II.

21. Яка визначна подія пов'язана з 800 роком?
- А Карл Великий примусив прийняти саксів християнство;
 - Б Карл Великий став першим імператором середньовічної Європи;
 - В Карл Великий помер;
 - Г Карл Великий розпочав тривалі військові дії проти арабів.
22. Які країни виступали на боці Англії в період Столітньої війни?
- А Священна Римська імперія, Фландрія, Шотландія та Арагон;
 - Б Священна Римська імперія, Арагон, Кастилія та Шотландія;
 - В Священна Римська імперія, Фландрія, Арагон і Португалія;
 - Г Священна Римська імперія, Португалія, Шотландія і Папська держава.
23. Яка подія відбулася 1346 р. у ході Столітньої війни?
- А Переправа англійських військ через пролив Па-де-Кале;
 - Б битва при Кресі;
 - В падіння міста Кале;
 - Г битва при Пуатьє.
24. Період з 1254 по 1273 рр. у Священній Римській імперії дістав назву...:
- А «Смутні часи»;
 - Б «Золоте двадцятиліття»;
 - В «Міжкоролів'я»;
 - Г «Доба героїчних походів».
25. Які наслідки мав династичний шлюб, укладений у 1479 р. між інфантою Кастилії Ізабеллою та принцом Арагону Фердинандом?
- А Утворилося Неаполітанське королівство;
 - Б утворилося єдине Іспанське королівство;
 - В Сицилія увійшла до складу Арагонського королівства;
 - Г утворилася Папська область.
26. Що було наслідком Верденського договору?
- А Поява світської Папської держави;
 - Б приєднання Лангобардії до імперії Карла Великого;
 - В поділ імперії Карла Великого;
 - Г об'єднання всіх володінь Каролінгів.
27. Чим закінчилася 732 р. битва біля Пуатьє, у якій брав участь Карл Мартелл?
- А Розгромом остготів і візантійців та приєднанням верхньої Італії та Баварії до Франкської держави;

- Б** розгромом арабів і перешкоджанням їхньому просуванню вглиб Європи;
- В** розгромом остготів, приєднанням Алеманії і Прованса, отриманням виходу до Середземного моря;
- Г** розгромом саксів, завоюванням Ересбурга та розоренням Ірмінсула.
- 28.** Що стало наслідком централізації Франції після Столітньої війни?
- А** Втрата знатними можновладцями колишньої незалежності;
- Б** посилення влади місцевих феодалів;
- В** прийняття власного законодавства у Провансі та Бретані;
- Г** зменшення кількості королівських чиновників.
- 29.** Суперництво Англії та Франції за контроль над Фландрією стало причиною:
- А** Столітньої війни; **Б** повстання Уота Тайлера;
- В** повстання Жакерія; **Г** наукової революції.
- 30.** Яким був результат масового переселення маврів та євреїв з іспанської землі після падіння останньої мусульманської держави на півострові?
- А** Удар по господарству Іспанії та її культурним надбанням;
- Б** утворення в Палестині єврейської держави;
- В** утворення у Північній Африці мавро-єврейського емірату;
- Г** розквіт господарства Іспанії.

Завдання цієї форми містять спільне вступне запитання та чотири завдання, позначені буквами, до кожного з яких потрібно підібрати один варіант відповіді, позначений цифрою.

- 31.** Установіть відповідність між поняттям та її значенням.
- | | |
|----------------------|--|
| А Парламент; | 1 Зворотне відвоювання християнами земель Іспанії та Португалії у мусульман у VIII–XV ст. |
| Б вандалі; | 2 командири військових загонів в Італії XIV–XVI ст., що наймалися на службу до міст-комун або держав; |
| В Реконкіста; | 3 особливо важливий королівський чи папський документ, скріплений металевою печаткою; |
| Г булла; | 4 в Англії орган станового представництва, вища законодавча установа; у Франції — вищий королівський суд. |
| Д кондотьери. | |

32. Установіть відповідність між назвами варварських королівств та місцем їх знаходження.
- | | |
|----------------------------|------------------------------|
| А Вестготське королівство; | 1 Апеннінський півострів; |
| Б Бургундське королівство; | 2 південна Галлія, столиця |
| В Франкське королівство; | м. Тулуза; |
| Г Варварське королівство; | 3 басейн річки Рона, столиця |
| Д Остготське королівство. | м. Ліон; |
| | 4 північна Галлія. |
33. Установіть відповідність між роками та подіями.
- | | |
|------------|------------------------------------|
| А 1337 р.; | 1 Скликання Генеральних штатів; |
| Б 1302 р.; | 2 поява англійського парламенту; |
| В 1066 р.; | 3 початок Столітньої війни; |
| Г 1265 р.; | 4 початок нормандського завоювання |
| Д 1215 р. | Англії. |
34. Установіть відповідність між історичною постаттю та її титулом і походженням.
- | | |
|--------------------------|-------------------------------|
| А Рудольф I Габсбург; | 1 Представник династії Валуа; |
| Б Філіпп VI; | 2 граф Швабського роду; |
| В Генріх II Плантагенет; | 3 король Англії; |
| Г Фрідріх I | 4 граф Анжуйський. |
| Д Ричард I Левове Серце. | |
35. Установіть відповідність між датами та історичними фактами з історії Франції.
- | | |
|------------|--|
| А 1302 р.; | 1 Розгром французького флоту при Слейсі; |
| Б 1215 р.; | 2 селянське повстання Жакерія; |
| В 1340 р.; | 3 «Битва шпор» |
| Г 1358 р.; | 4 поява Великої Хартії вольностей. |
| Д 1246 р. | |
36. Установіть причиново-наслідкові зв'язки між монархами та їх політичною діяльністю.
- | | |
|--------------------------|---------------------------------|
| А Генріх II Плантагенет; | 1 Вищою судовою інстанцією став |
| Б Людовік VI Товстий; | Паризький парламент; |
| В Філіпп II Август; | 2 скликання Генеральних штатів; |
| Г Людовік IX Святий; | 3 започаткував процес посилення |
| Д Філіпп IV Красивий. | королівської влади; |
| | 4 створення королівської Ради. |
37. Установіть відповідність між датами та історичними фактами.
- | | |
|------------|---|
| А 962 р.; | 1 Підписання Гранадського декрету; |
| Б 1130 р.; | 2 битва біля Леньяно між військами Лом- |
| В 1176 р.; | бардської ліги та Фрідріхом I Барбаросса; |
| Г 1326 р.; | 3 утворення Священної Римської імперії; |
| Д 1492 р. | 4 виникнення Сицилійського королівства. |

- Завдання цієї форми містять інструкцію та чотири події, які треба розташувати в правильній послідовності.
38. Розташуйте в логічній послідовності суспільні стани васально-сеньйорійної залежності, починаючи з верхнього щабля.
А Герцоги, маркізи, графи; Б лицарі, володарі замків;
В монарх (король); Г барони.
39. Установіть хронологічну послідовність.
А Діяльність Філіппа II Августа;
Б поява Англійського парламенту;
В заснування Домініком католицького чернечого жебрацького ордену у Франції;
Г закінчення Столітньої війни.
40. Установіть хронологічну послідовність.
А Війна Червоної та Білої троянд;
Б період правління у Священній Римській імперії Генріха VI;
В «Сицилійська вечерня»;
Г завершення періоду Реконквісти в Іспанії.
41. Установіть в логічній послідовності основні етапи утворення мусульманської Іспанії.
А Виникнення Гранадського емірату;
Б підкорення Піренеїв арабами;
В виокремлення Кордовського емірату;
Г виникнення Кордовського халіфату.
42. Позначте варіант, де подано правильний перелік подій, що пов'язані зі Столітньою війною.
А 1, 4, 6; 1 Засудження судом інквізиції та страта Жанни д'Арк;
Б 1, 3, 5; 2 підписання Пікардійського мирного договору між Англією та Францією;
В 1, 3, 5; 3 поразка французів біля Азенкура;
Г 1, 2, 4. 4 повстання під керівництвом Уота Тайлера;
 5 облога англійцями Орлеану;
 6 капітуляція французького гарнізону в Реймсі.
43. Позначте варіант, де подано правильний перелік імен імператорів Священної Римської імперії.
А 2, 3, 6; 1 Фрідріх II;
Б 3, 4, 5; 2 Ричард III;
В 4, 5, 6; 3 Карл IV;
Г 1, 3, 5. 4 Людовік XI;
 5 Оттон I;
 6 Філіпп II.

44. Позначте варіант, де подано правильний перелік держав, що розташовувались на Піренейському півострові.
- | | |
|------------|---------------|
| А 1, 2, 3; | 1 Фландрія; |
| Б 2, 5, 6; | 2 Арагон; |
| В 2, 4, 5; | 3 Бургундія; |
| Г 3, 5, 6. | 4 Ломбардія; |
| | 5 Кастилія; |
| | 6 Португалія. |

ТЕМА 6

Середньовічне суспільство.

Релігійно-церковне життя Середньовічної Європи.

Культура Західної Європи в V–XV ст.

Завдання цієї форми містять вступне запитання та чотири варіанти відповідей, серед яких потрібно вибрати один правильний.

- Хто такий феодал?

А Глава племені, військовий вождь;	
Б особа, яка здійснювала богослужіння та церковні обряди;	
В верховний правитель у королівській державі;	
Г власник земельної ділянки, яку він отримував за службу.	
- Об'єднання ремісників однієї чи близьких спеціальностей, що поширилися в містах Західної Європи, починаючи з XI–XII ст.

А Цех;	Б гільдія;
В латифундія;	Г фільварок.
- Релігійні погляди, які суперечать церковному віровченню.

А Схизма;	Б інквізиція;
В булла;	Г ересь.
- Яку назву дістала течія в західноєвропейській культурі епохи Відродження, спрямована на утвердження поваги до гідності й розуму людини, її права на щастя в житті, вільний вияв природних почуттів і здібностей?

А Ідеалізм;	Б гуманізм;
В реалізм;	Г емпіризм.
- Як називався перелік предметів (арифметика, геометрія, музика та астрономія) вищого ступеня навчання в середньовічній школі.

А Петравіум;	Б квадривіум;
В тривіум;	Г пентавіум.

- Б** винайшов і запровадив промислову технологію друкарства у практику виготовлення книжок;
- В** винайшов літографію, відкрив першу літографську майстерню у Мюнхені;
- Г** побудував повітряну кулю і був першою людиною, хто піднявся на ній.
25. Хто такі альбігойці?
- А** Люди, які вважали, що бідністю можна досягти первісної чистоти християнських вдач;
- Б** прихильники релігійної течії, що відкидали догми про триєдність Бога, церковні таїнства, шанування хреста та ікон, не визнавали владу Папи, вели суворе аскетичне та усамітнене життя;
- В** люди, які вірили в Ісуса Христа як втілення і прояв Бога заради спасіння всього людства і людського суспільства і настанови в істині;
- Г** прихильники релігійної течії, що вважали земний світ, католицька церква, світська влада створені сатаною, і оголосили Папу Римським намісником диявола.
26. Позначте ім'я французького короля, із яким пов'язане скликання Генеральних штатів.
- А** Філіпп II Август; **Б** Людовік XI;
- В** Філіпп IV Красивий; **Г** Людовік IX Святий.
27. Позначте подію, що сталася під час Першого хрестового походу.
- А** Захоплення Єрусалима;
- Б** захоплення хрестоносцями Константинополя;
- В** заснування Латинської імперії;
- Г** отримання дозволу на відвідування Єрусалима протягом трьох років.
28. Позначте назву органу станово-представницької монархії, що походить від французького слова «говорити».
- А** Диван; **Б** Велика Рада Венеції;
- В** Генеральні штати; **Г** парламент.
29. Що стало передумовою «Авіньйонського полону пап», час в історії папства, коли резиденцію пап було перенесено з Рима в Авіньйон?
- А** Розгортання антипапського руху в Європі;
- Б** відлучення від церкви імператора Фрідріха II папою Інокентієм IV;
- В** політична перемога Філіппа IV Красивого над папою Боніфацієм VIII;
- Г** ослаблення Франції в ході Столітньої війни.

30. Які наслідки мало учення англійського мислителя і вченого Р. Бекона?

- А Розвиток і розширення географічних знань;
- Б розвиток і розширення наукових-технічних знань;
- В розвиток і розширення знань з філософії, алхімії, медицини;
- Г розвиток літератури і поезії.

Завдання цієї форми містять спільне вступне запитання та чотири завдання, позначені буквами, до кожного з яких потрібно підібрати один варіант відповіді, позначений цифрою.

31. Співвіднесіть поняття з їхніми визначеннями.

- | | |
|----------------|--|
| А Понтифікат; | 1 Майстерня (V–XII ст.), у якій переписували книги; |
| Б Трактат; | 2 релігійне вчення, що полягає в проповіді зречення радощів життя; |
| В Інвеститура; | 3 наукова праця, де докладно розглянуто певну окрему проблему; |
| Г Скрипторій. | 4 церковна влада, діяльність і час правління Папи Римського; |
| | 5 призначення на церковні посади. |

32. Установіть відповідність між роками та подіями.

- | | |
|------------|---|
| А 1077 р.; | 1 Заснування Тевтонського ордену; |
| Б 1190 р.; | 2 восьмий хрестовий похід; |
| В 1209 р.; | 3 шлях до Каносси; |
| Г 1270 р. | 4 початок альбігойського хрестового походу; |
| | 5 падіння Латинської імперії. |

33. Установіть відповідність між орденами та їхніми характеристиками особливостями.

- | | |
|--------------------------|---|
| А Госпітальєри; | 1 Виник 1118–1119 р. у Єрусалимі. |
| Б тамплієри (храмовники) | 3 часом перетворився на найбагатший орден; |
| В тевтонці; | 2 спочатку вони перебравлися на острів Родос, а потім на острів Мальта, через що вони дістали ще одну назву — Мальтійський орден; |
| Г домініканці; | 3 цей орден підкорив пруссів, відібрав у Польщі північні землі й створив власну державу; |
| Д францисканці. | 4 на їхньому прапорі був зображений собака зі смолоскипом у пащі як символ переслідування єретиків. |

34. Установіть відповідність між прізвищами та їх характеристиками.
- | | |
|-----------------------|---|
| А П. Абеляр; | 1 Найбільш відомий богослов Середньовіччя; |
| Б Домінік Гусман; | 2 арабський філософ, перекладач та тлумач творів Аристотеля; |
| В Аверроес (Ібн Рушд) | 3 засновник чернечого ордену домініканців; |
| Г Ф. Аквінський. | 4 всесвітньо відомий італійський скульптор; |
| | 5 філософ-схоласт, викладач, засновник раціоналізму, автор «Історії моїх бідувань». |
35. Установіть відповідність між хрестовими походами та їх керівниками.
- | | |
|------------------------------|---|
| А Перший (1096–1099 рр.); | 1 Боніфатій Монферратський; |
| Б Другий (1147–1149 рр.); | 2 Людовік VII, Конрад III; |
| В Третій (1189–1191 рр.); | 3 Раймонд Тулузький, Боемунд Таренський; |
| Г Четвертий (1202–1204 рр.). | 4 Філіпп II Август, Фрідріх I Барбаросса; |
| | 5 Фрідріх II, Людовік IX. |
36. Установіть відповідність між учасниками та причинами хрестових походів.
- | | |
|--|--|
| А Королі, імператори, графи; | 1 Поширити свій вплив на Схід, перемогти в боротьбі за православну церкву; |
| Б Папа Римський, єпископи, священники; | 2 можливість збагатитися, розширити свої володіння чи отримати нові, дістати спокуту через визволення Гроба Господнього; |
| В торговці, ремісники купці; | 3 отримати землі, збагатитися, здобути спасіння через визволення Святої землі; |
| Г селяни, міська біднота. | 4 збагатитися за рахунок відкриття нових торгівельних шляхів та ринків збуду; |
| | 5 отримати волю, збагатитися, мати власну землю чи справу. |

37. Установіть причиново-наслідкові зв'язки.
- | | |
|----------------------------|--|
| А Авіньйонський полон пап; | 1 Знищення великої кількості мирного населення на Півдні Франції, падіння Монсеґюра; |
| Б схизма XI ст.; | 2 перенесення папської резиденції, ослаблення папства; |
| В Альбігойські війни; | 3 зростання впливу Римської церкви; папство досягає найвищої могутності; |
| Г дитячий хрестовий похід; | 4 Західна церква почала називатися римо-католицькою, а східна — православною. |
| Д боротьба за інвеституру. | |

Завдання цієї форми містять інструкцію та чотири події, які треба розташувати в правильній послідовності.

38. Установіть хронологічну послідовність.
- | |
|---|
| А Закінчення Авіньйонського полону пап; |
| Б захоплення Константинополя хрестоносцями; |
| В розкол християнства на католицьку і православну церкви; |
| Г початок судового процесу проти тамплієрів у Франції. |
39. Розташуйте у хронологічній послідовності нижченаведені події.
- | |
|--------------------------------------|
| А Взяття Акри хрестоносцями; |
| Б шлях до Каносси Генріха IV; |
| В початок Авіньйонського полону пап; |
| Г завершення хрестових походів. |
40. Розташуйте у хронологічній послідовності нижченаведені події.
- | |
|---|
| А Загибель імператора Фрідріха II Барбаросси; |
| Б другий хрестовий похід; |
| В заснування суду інквізиції; |
| Г Виступ папи Урбана II у Клермоні. |
41. Розташуйте в логічній послідовності представників православної церкви середньовіччя, починаючи з найвищого.
- | |
|------------------------------------|
| А Константинопольський патріархат; |
| Б єпископи; |
| В священики, ченці, дяки; |
| Г митрополити, архієпископи. |
42. Позначте варіант з правильним переліком країн, які брали активну участь у середньовічній торгівлі північного напрямку.
- | | |
|------------|----------------------------------|
| А 2, 3, 6; | 1 Італія; |
| Б 3, 4, 5; | 2 Польща; |
| В 1, 2, 6; | 3 Північно-Західна Русь; |
| Г 4, 5, 6. | 4 Іспанія; |
| | 5 Південна й Центральна Франція; |
| | 6 Східна Прибалтика. |

43. Позначте варіант, де подано правильний перелік імен монархів, що взяли участь у Третньому хрестовому поході.
- | | |
|------------|--------------------------|
| А 2, 3, 6; | 1 Ричард Левове Серце; |
| Б 1, 4, 5; | 2 Фрідріх I Барбаросса; |
| В 2, 3, 4; | 3 Леопольд Австрійський; |
| Г 1, 2, 3. | 4 Фрідріх II; |
| | 5 Карл IV; |
| | 6 Філіпп II Август. |
44. Позначте варіант, який містить імена римських понтифіків.
- | | |
|------------|----------------------|
| А 1, 2, 3; | 1 Людовік IX Святий; |
| Б 1, 4, 6; | 2 Григорій VII; |
| В 2, 3, 5; | 3 Іннокентій III; |
| Г 1, 5, 6. | 4 Фома Аквінський; |
| | 5 Урбан II; |
| | 6 Донателло. |

ТЕМА 7

Візантія. Арабський світ. Китай. Індія

Завдання цієї форми містять вступне запитання та чотири варіанти відповідей, серед яких потрібно вибрати один правильний.

1. Що означала у перекладі назва народного повстання у Константинополі «Ніка»?

А Відмова сплачувати податки;	
Б заклик повсталих: «Перемагай!»;	
В заклик воєначальників: «Уперед!»;	
Г вигук невдоволених: «Геть!»	
2. Рятуючись від фізичної розправи, Мухаммед утік із Мекки до Ясріба. Ця подія дістала назву...:

А рамазан;	Б шаріат;
В хадж;	Г хіджра.
3. Як називається феодальна теократична арабо-мусульманська держава, що виникла в результаті арабських завоювань VII–IX ст.?

А Султанат;	Б іджтихад;
В халіфат;	Г пантіфікат.
4. Священна книга мусульман та релігії ісламу.

А Хадис;	Б Рамадан;
В Мазхаб;	Г Коран.
5. Як називається замкнена суспільна група, члени якої пов'язані походженням, заняттям і правовим станом?

А Тинг;	Б орден;
В каста;	Г секта.

6. Коли Юстиніан став імператором у Візантії?
 А 527 р.; Б 698 р.;
 В 911 р.; Г 1066 р.
7. Коли утворився Арабський халіфат?
 А V ст.; Б VI ст.;
 В VII ст.; Г VIII ст.
8. Назвіть період, протягом якого тривала селянська війна у Китаї під проводом Хуан Чао.
 А 674–678 рр.; Б 747–754 рр.;
 В 874–884 рр.; Г 774–794 рр.
9. Коли виник іслам?
 А VI ст.; Б VII ст.;
 В VIII ст.; Г IX ст.
10. Коли виник Делійський султанат?
 А 1106 р.; Б 1116 р.;
 В 1201 р.; Г 1206 р.
11. Столиця Візантійської імперії.
 А Рим; Б Стамбул;
 В Анкара; Г Константинополь.
12. Султан турок-османів Мехмед II Завойовник захопив столицю Візантії:
 А 1096 р.; Б 1203 р.;
 В 1453 р.; Г 1528 р.
13. У якому сучасному місті Туреччини знаходиться Храм Святої Софії, який споруджували за наказом Юстиніана протягом 532–537 рр.?
 А Стамбул; Б Анкара;
 В Іскендеру; Г Кемер.
14. Столиця Китаю часів правління династії Тан.
 А Лоян; Б Гуанчжоу;
 В Ухань; Г Чан'ань.
15. У якому місті Арабського халіфату знаходиться мечеть Омара, відома сьогодні як Аль-Акса?
 А Дамаск; Б Єрусалим;
 В Багдад; Г Медина.
16. Назвіть правителя Візантії VI ст., який упорядкував зведення законів римського права.
 А Лев VI Мудрий; Б Велісарій;
 В Юстиніан I; Г Василій II.
17. Хто з нащадків Тамерлана заснував імперію Великих Моголів?
 А Тимур; Б Бахул;
 В Бабур; Г Кадир.

18. Назвіть ім'я видатного ученого, основоположника алгебри, який заснував у Візантії в IX ст. вищу школу.
- А Г. Богослов; Б Феофан Сповідник;
В М. Протектор; Г Лев Математик.
19. Хто є автором праці «Медичний канон», яка була основним підручником для вивчення медицини у багатьох середньовічних університетах Західної Європи?
- А Аль Біруні; Б Ібн-Сін;
В Ібн Вахшія; Г Ібрагім ібн Якуб.
20. Назвіть прізвище китайського полководця, який захопив владу в країні на початку VII ст. й заснував династію Тан.
- А Лі Юань; Б Ван Бей;
В Лі Бо; Г Ду Фу.
21. Імператору Юстиніану належать слова: «Єдина держава, єдиний закон, єдина релігія». Що він мав на увазі?
- А визнавав зверхність церковної влади;
Б визнавав за вищий закон Біблію;
В намагався зосередити у своїх руках як світську, так і релігійну владу;
Г намагався посилити свою владу за допомогою церкви.
22. Яка подія сталася в історії Візантії 29 травня 1453 р.?
- А Михаїл Палеолог звільнив Константинополь;
Б султан Мехмед II Завойовник захопив Константинополь;
В відбулася битва при Манцікерті;
Г завершено будівництво храму Святої Софії.
23. Як назвали протоку, яку полководець Джебелъ аль-Тарік подолав 711 р.?
- А Ла-Манш; Б Гібралтар;
В Босфор; Г Дарданелли.
24. Яку споруду почали зводити в Китаї ще в IV–III ст. до н. е. для захисту від кочівників?
- А Великий китайський канал;
Б Велику Китайську стіну;
В захисну фортецю;
Г широку китайську стіну.
25. Таємницю якого винаходу оберігали в Танській імперії під страхом смертної кари?
- А Лак; Б порцеляна;
В шовк; Г папір.

26. Що стало наслідком вторгнення у VI ст. до Візантії слов'янських племен?
- А Втрата Візантією територій на Балканському півострові;
 - Б тривалі війни зі слов'янськими племенами, що завершилися їх вигнанням із захоплених земель;
 - В перетворення слов'ян, що оселились на Балканах, на підданих Візантії;
 - Г занепад Візантії, що зазнала поразки від слов'янських племен, і невдовзі захоплення її арабами.
27. Яка держава не входила до складу Візантійської імперії наприкінці VI ст.?
- А Італія;
 - Б Єгипет;
 - В Сирія;
 - Г Угорщина.
28. Візантійський імператор Василій II Болгаробоець перебував при владі у Візантії протягом 976—1025 років. Хто з князів Київської Русі був його сучасником?
- А Олег;
 - Б Ігор;
 - В Ольга;
 - Г Аскольд.
29. Завоювавши Індію, Тимур...:
- А спалив і спустошив країну;
 - Б перетворив її на квітучу державу;
 - В повернувся назад до Самарканда;
 - Г відновив Делійський султанат як єдину державу.
30. Що стало наслідком реформ, проведених у Китаї за правління династії Мін?
- А Початок міжусобної боротьби в Китаї;
 - Б зміцнення особистої влади імператора;
 - В розширення дипломатичних зв'язків Китаю;
 - Г занепад китайського господарства.
- Завдання цієї форми містять спільне вступне запитання та чотири завдання, позначені буквами, до кожного з яких потрібно підібрати один варіант відповіді, позначений цифрою.
31. Установіть відповідність між термінами та їх значеннями.
- | | |
|--------------|--|
| А Асигнації; | 1 Знатна особа в Китаї; |
| Б мандарин; | 2 паперові грошові знаки; |
| В сьогун; | 3 релігія, яка вважає за цінне лише особисті якості та заслуги людини; |
| Г буддизм. | 4 наука, яка вивчає мову, історію, релігію та культуру Індії; |
| | 5 титул вищого воєначальника в Японії. |

32. Установіть відповідність між датами і подіями.
- | | |
|----------------|--|
| А 618–907 рр.; | 1 Повстання селян у Китаї на чолі з Хуан Чао; |
| Б 874 р.; | 2 утвердження в Китаї династії Сун; |
| В 960 р.; | 3 племена чжурчженів захопили Північний Китай; |
| Г 1127 р.; | 4 правління династії Тан у Китаї. |
| Д 1358 р. | |
33. Установіть відповідність між станами суспільства Візантійської імперії та їхніми характеристиками.
- | | |
|----------------|--|
| А Аристократи; | 1 Жили на церковні доходи, таємно займалися лихварством; |
| Б чиновники; | 2 жили в маєтках, впливали на життя імперії; |
| В духовництво; | 3 найбільша верства, вільні, служили у війську; |
| Г ремісники; | 4 жили на державну платню, хабарі, обкрадання держави. |
| Д селяни. | |
34. Установіть відповідність між правлячими династіями Китаю та їх діяльністю.
- | | |
|---------|---|
| А Юань; | 1 Проведення реформ, спрямованих на зміцнення імператорської влади. Здійснення експедицій в Індонезію, Індію, Східну Африку з метою встановлення дипломатичних зв'язків. Велика завойовницька війна. За її правління — найбільш високі показники в розвитку господарства; |
| Б Тан; | 2 підкорення Китаєм Кореї та В'єтнаму, розширення кордонів від Тихого океану до Аральського моря і від пустелі Гобі до берегів Гангу. Встановлення панування на Великому шовковому шляху; |
| В Сун; | 3 імператорський двір через напади кочівників переїхав на південь. За часів правління цієї династії були винайдені компас, порох, з'явилось книгодрукування, випущено асигнації. Були здійснені важливі винаходи у військовій справі (гармати); |
| Г Цінь; | 4 династія монгольських завойовників установила в Китаї жорстоке гноблення. Китайців усували з високих посад, забороняли їм займатися військовою справою. |
| Д Мін. | |

35. Установіть відповідність між подіями і часом, коли вони відбулись.
- | | | | |
|---|---|---|----------------------|
| А | Утворення імперії Великих Моголів; | 1 | IV–III ст. до н. е.; |
| Б | початок спорудження Великої Китайської стіни; | 2 | 732 р.; |
| В | поразка арабів у битві поблизу Пуат'є; | 3 | 1296 р.; |
| Г | вторгнення військ Тимура до Індії. | 4 | 1398 |
| | | 5 | 1526 р. |
36. Установіть відповідність між термінами та їх значеннями.
- | | | | |
|---|----------|---|---|
| А | Калім; | 1 | Наставник у релігійному й світському житті індусів; |
| Б | шаріат; | 2 | спрямування в ісламі, що разом із Кораном визнавало Сунну, а також право халіфа очолювати мусульманську церкву; |
| В | сунніти; | 3 | правила поведінки, розроблені на основі Корану; |
| Г | емір; | 4 | викуп, що в арабських країнах сплачував чоловік родичам дружини. |
| Д | гуру. | | |
37. Установіть причиново-наслідкові зв'язки.
- | | | | |
|---|--|---|--|
| А | Винайдення гармат, пороху китайцями; | 1 | Здійснення морських подорожей Тихим та Індійським океанами; |
| Б | виготовлення і продаж лаків, шовку, бавовни, порцеляни в Китаї; | 2 | відкриття шкіл, збільшення числа освічених людей; |
| В | винайдення компасу китайцями; | 3 | поява книжкових лавок, приватних і державних бібліотек; |
| Г | необхідність складати іспити при отриманні посади чиновника в Китаї; | 4 | успішний розвиток господарства країни. Розширення торговельних зв'язків. |
| Д | винайдення паперу й налагодження найпростіших форм друку китайцями. | | |
- Завдання цієї форми містять інструкцію та чотири події, які треба розташувати в правильній послідовності.
38. Установіть хронологічну послідовність.
- | | |
|---|---|
| А | Утворення Османської імперії; |
| Б | початок правління династії Мін у Китаї; |
| В | монгольське вторгнення до Піднебесної; |
| Г | утворення Делійського султанату. |
39. Розташуйте в хронологічній послідовності території, що були завойовані арабами.
- | | | | |
|---|-------------|---|--------|
| А | Єгипет; | Б | Іран; |
| В | Афганістан; | Г | Сирія. |

40. Розташуйте в хронологічній послідовності династії правителів Китаю, починаючи з найбільш ранньої.
А Тан; Б Сун;
В Мін; Г Юань.
41. Розташуйте в логічній послідовності представників чотирьох варн індійського суспільства, починаючи з найвищої.
А Залежні люди, слуги;
Б землероби, ремісники, торговці;
В жерці, вчителі, вчені;
Г воїни, правителі, знать.
42. Позначте варіант, де подано правильний перелік імен візантійських імператорів.
А 1, 2, 4; Б 3, 4, 5; В 2, 4, 6; Г 3, 5, 6.
1 Юстиніан;
2 Василій II;
3 Олександр VII;
4 Олексій I Комнин;
5 Миколай V;
6 Іван X.
43. Позначте варіант, де подано правильний перелік країн, що були завойовані арабами за правління халіфа Омара.
А 2, 3, 4; Б 4, 5, 6; В 1, 4, 6; Г 1, 2, 5.
1 Візантія;
2 Грузія;
3 Болгарія;
4 Сирія;
5 Хорезм;
6 Палестина.
44. Позначте варіант, який містить перелік правителів Індії.
А 1, 2, 4; Б 2, 3, 5; В 3, 5, 6; Г 2, 4, 6.
1 Омар;
2 Саладін;
3 Махмуд;
4 Хуан Чао;
5 Ала уд-Діне;
6 Бабур.

ТЕМА 8

Слов'яни та їх сусіди

Завдання цієї форми містять вступне запитання та чотири варіанти відповідей, серед яких потрібно вибрати один правильний.

1. Одна з найдавніших систем слов'янського письма (азбука), розроблена у X ст.
А «Фонетика»; Б «кулішівка»;
В «кирилиця»; Г «латиниця».

2. Руські епічні пісні, складені про події Х–ХVІ ст.
А Байки; Б легенди;
В билини; Г казки.
3. Як називався ханський дозвіл на право управління князівством на Русі?
А Хартія; Б ярлик;
В унія; Г грамота.
4. Основна форма землеволодіння дворян на Русі з правом передавання у спадок.
А Домен; Б помістя;
В феоде; Г вотчина.
5. Як називається турецька піхота, яку набирали з полонених хлопців-християн?
А Яничари; Б раджпуті;
В кондотьєри; Г берсерки.
6. Визначте час утворення Чехії, Угорщини та Польщі.
А VІІІ ст.; Б ІХ ст.;
В Х ст.; Г ХІ ст.
7. Назвіть хронологічні межі, коли відбувались гуситські війни.
А 1411–1418 рр.; Б 1419–1434 рр.;
В 1435–1439 рр.; Г 1439–1447 рр.
8. Коли сталася битва на Куликовому полі?
А 1380 р.; Б 1410 р.;
В 1422 р.; Г 1453 р.
9. Дата остаточної ліквідації монгольського панування «стояння на річці Угрі».
А 1415 р.; Б 1453 р.;
В 1434 р.; Г 1480 р.
10. У якій битві брав участь новгородський князь Олександр Ярославович?
А Льодове побійще; Б Куликовська битва;
В стояння на Угрі; Г битва на річці Калка.
11. Позначте державу, у складі якої перебували землі Чехії.
А Польське королівство;
Б Священна Римська імперія;
В Московська держава;
Г Велике князівство Литовське.
12. У битві на якій річці Половецького степу русичі зазнали нищівної поразки від монголо-татар?
А Дніпро; Б Волга;
В Дон; Г Калка.

13. На якому озері відбулося Льодове побоїще?
А Ільмень; Б Чудське;
В Ладозьке; Г Онезьке.
14. Поблизу якого сучасного російського міста виникла Монгольська держава — Золота Орда зі столицею Сарай?
А Архангельськ; Б Ростов-на-Дону;
В Курськ; Г Астрахань.
15. Де 1389 року відбулася вирішальна битва між Османською імперією і Сербією?
А Тетове поле; Б Косове поле;
В Сараєво поле; Г Загребне поле.
16. Позначте ім'я імператора Священної Римської імперії, з яким пов'язують розквіт Чехії наприкінці XIV ст.
А Карл Великий; Б Карл IV;
В Карл Мартелл; Г Карл XII.
17. Хто очолював армію таборитів у боротьби проти феодалів католиків у період гуситських війн?
А Вацлав IV; Б Ян Жижка;
В Владислав II; Г Ян Гус.
18. Ім'я першого історично достовірного польського князя з династії П'ястів.
А Болеслав I Хоробрий; Б Лешко I Білий;
В Казимир I Відновитель; Г Мешко I.
19. Хто із російських художників-іконописців 1411 року написав картину «Свята Трійця»?
А Т. Грек; Б Діонісій;
В А. Рубльов; Г П. Соколов.
20. Який князь зупинив просування німецьких і шведських рицарів на землі Північно-Західної Русі?
А Олександр Невський; Б Іван III;
В Дмитро Донський; Г Василь I.
21. Що стало результатом проповідницької діяльності Яна Гуса.
А Катарський рух; Б альбігойський рух;
В лоллардський рух; Г рух чашників і таборитів.
22. Як називався союз, укладений між Польським королівством і Литовським князівством 1385 р.?
А Городельська унія; Б Віленсько-радомська унія;
В Кревська унія; Г Мельницька унія.
23. Яке місто Київської Русі в 1238 р. протягом семи тижнів стримувало монголо-татарські орди хана Батия?
А Рязань; Б Козельськ;
В Переяслав; Г Ростов.

24. Наприкінці XV ст. Іван III прийняв титул:
А Великий князь всієї Русі;
Б Великий князь Київський;
В Великий князь Московської держави;
Г Великий князь Володимиро-Суздальських князівств.
25. Яке князівство було приєднано Іваном III до Московської держави 1485 року?
А Рязанське; Б Тверське;
В Суздальське; Г Ярославське.
26. Що стало наслідком німецького засилля, утиски католицької церква і феодалного гноблення чехів?
А Грюнвальдська битва; Б Кальмарська унія;
В Гуситські війни; Г Столітня війна.
27. Що було головною причиною уповільнення розвитку Володимиро-Суздальської землі по смерті Всеволода Велике Гніздо?
А Нашестя середньоазійського завойовника Тамерлана;
Б міжусобна боротьба між його синами;
В зміна торговельних шляхів у Північно-Східній Русі;
Г нашестя шведів та германців.
28. Що було причиною повернення хана Батия та його військ на Схід після низки успішних завоювань у Центральній Європі?
А Епідемія чуми, що поширилась Європою;
Б масове повстання міст Київської Русі;
В звістка про смерть великого хана;
Г потреба у підтримці своїх союзників на Далекому Сході.
29. Що було наслідком Флорентійського собору 1439 р., що проголосив унію католицької і православної церков?
А Перехід руської церкви під зверхність Папи Римського;
Б прийняття руською церквою влади Константинопольського патріарха;
В відокремлення руської церкви від Константинопольського патріархату;
Г злиття всіх гілок християнської релігії.
30. Що було результатом зовнішньої політики Мехмеда II?
А Завоювання Візантійської імперії;
Б розірвання умов Ліонської унії;
В катастрофічна поразка під Нікополем на Дунаї;
Г перемога над військом середньоазійського правителя Тимура.

Завдання цієї форми містять спільне вступне запитання та чотири завдання, позначені буквами, до кожного з яких потрібно підібрати один варіант відповіді, позначений цифрою.

- 31.** Установіть відповідність між термінами та їх значеннями.
- | | |
|-------------------|---|
| А Шляхта; | 1 Військова знать і княжі дорадники; |
| Б паша; | 2 титул правителя у багатьох країн Сходу; |
| В магнати; | 3 титул вищих урядовців у султанській Туреччині; |
| Г бояри; | 4 польські середні та дрібні дворяни. |
| Д хан. | |
- 32.** Установіть відповідність між датами і подіями.
- | | |
|-------------------|--|
| А 1147 р.; | 1 Об'єднання монгольських племен під владою Темучіна (Чингізхана) |
| Б 1206 р.; | 2 похід хана Тохтамиша — спалення Москви; |
| В 1382 р.; | 3 Грюнвальдська битва; |
| Г 1410 р.; | 4 перша літописна згадка про Москву. |
| Д 1434 р. | |
- 33.** Установіть відповідність між історичними особами та їх характеристикою.
- | | |
|-------------------------------|---|
| А Кирило і Мефодій; | 1 Македонські слов'янські просвітителі та проповідники християнства, творці слов'янської азбуки, перші перекладачі богослужбових книг слов'янською мовою; |
| Б Казимир III Великий; | 2 видав кодекс законів, поділив Польщу на адміністративні одинці, створив центральні органи влади, провів грошову реформу; |
| В Мехмед II; | 3 полководець, завоював Константинополь, поклавши кінець існуванню Візантійській імперії, Кримське ханство, Сербію, Морею, Трапезундську імперію, Боснію, Албанію; |
| Г Дмитрій Донської; | 4 ініціював будівництво першого кам'яного Кремля, очолював походи проти Золотої Орди, брав участь у битві на Куликовому полі. |
| Д Іван Калита. | |
- 34.** Установіть відповідність між князями та їхніми князівствами.
- | | |
|-------------------------------|----------------------------------|
| А Володимир Мономах; | 1 Володимиро-Суздальське; |
| Б Андрій Боголюбський; | 2 Київське; |
| В Олександр Невський; | 3 Новгородське; |
| Г Іван Калита. | 4 Тверське; |
| | 5 Московське. |

35. Установіть відповідність між датою та історичним фактом.
- | | | |
|------------|---|---|
| А 1085 р.; | 1 | Боярський заколот і вбивство Андрія Боголюбського; |
| Б 1174 р.; | 2 | підкорення Володимирського князівства монголами; |
| В 1223 р.; | 3 | загарбницький похід шведського князя Біргера до гирла Неви; |
| Г 1238 р.; | 4 | проголошення Чехії королівством. |
| Д 1240 р. | | |
36. Установіть причиново-наслідкові зв'язки.
- | | | |
|--|---|--|
| А Курултай 1206 р.; | 1 | Припинення монгольських набігів, Московське князівство перетворилось на найбільш сильне на Русі; |
| Б діяльність Івана Калити; | 2 | початок об'єднання руських земель навколо Москви; |
| В розгром німців під час Льодового побоїща; | 3 | посилення залежності селян від феодала; |
| Г політична діяльність на московському престолі Даниїла — сина Олександра Невського; | 4 | визнання Темучіна верховним правителем Монголії. |
| Д поява першого зводу законів Московської держави — Судебника. | | |
37. Установіть відповідність між творами та їх змістом.
- | | | |
|---------------------------------------|---|--|
| А «Ходіння за три моря»; | 1 | Висвітлено повстання жителів Твері проти ханського намісника; |
| Б «Задонщина»; | 2 | оспівано сила і могутність християнської Русі, звеличено її правителів напередодні монгольської навали; |
| В «Слово про загибель Руської землі»; | 3 | описано перемогу російських військ, що очолювалися князем Дмитром Івановичем (Донським) і Володимиром Андрійовичем, над монголо-татарськими військами правителя Золотої Орди Мамаєв; |
| Г пісні про Щелкана. | 4 | описано подорожі, здійснені тверським купцем Афанасієм Нікітіним до Персії, Індії та Туреччини; |
| | 5 | звеличено мудре й справедливе правління київського князя Володимира «Красне Сонечко». |

Завдання цієї форми містять інструкцію та чотири події, які треба розташувати в правильній послідовності.

38. Установіть хронологічну послідовність.
- | |
|--|
| А Приєднання Новгороду до Московського князівства; |
| Б прийняття Судебника Івана III; |

- В** князювання Івана Калити в Московському князівстві;
Г утворення держави Золота Орда.
- 39.** Установіть хронологічну послідовність.
А Загибель султана Баязида I у битві при Анкарі;
Б відмова Московського князівства сплачувати данину Золотій Орді;
В битва на річці Калці;
Г прихід до влади Дмитра Івановича (Донського).
- 40.** Розташуйте в логічній послідовності прошарки суспільства у Московській державі, починаючи з найчисленнішого.
А Удільні князі; **Б** бояри;
В селяни; **Г** купці.
- 41.** Розташуйте в хронологічній послідовності наведені події.
А Посилення емірату на чолі з князем Османом;
Б захоплення турками Тирново (столиці Болгарії);
В поразка турків від Тимура;
Г захоплення Адріанополя (Балкани), визнання візантійського імператора васалом султана.
- 42.** Позначте варіант, де подано правильний перелік подій, що пов'язані з подіями Гуситських війн.
А 1, 3, 6; **1** Церковний собор у Констанці;
Б 3, 4, 5; **2** повстання у Празі;
В 2, 3, 5; **3** вторгнення військ таборитів у Моравію
Г 4, 5, 6. **4** звинувачення в ересі і страта Джордано Бруно;
5 поразка таборитів у битві при Ліпанах;
6 повстання у Братиславі.
- 43.** Позначте варіант, де подано правильний перелік міст, що входили до Московського царства за правління Івана III.
А 1, 2, 5; **1** Новгород;
Б 3, 4, 5; **2** Чернігів;
В 2, 4, 6; **3** Київ;
Г 4, 5, 6. **4** Смоленськ;
5 Суздаль;
6 Казань
- 44.** Позначте варіант, де подано перелік імена турецьких султанів.
А 1, 3, 6; **1** Іштван I;
Б 2, 3, 4; **2** Мурад I;
В 3, 4, 5; **3** Мехмед II;
Г 4, 5, 6. **4** Сулейман I;
5 Тимур;
6 Мешко I.

ТЕМА 9**Великі географічні відкриття: зустріч цивілізацій. Людина ранньої Нової доби. Реформація і Контрреформація**

Завдання цієї форми містять вступне запитання та чотири варіанти відповідей, серед яких потрібно вибрати один правильний.

- Як називається рання форма індустріального виробництва, заснована на поділі ручної праці робітників на окремі операції?

А Фільварок;	Б завод;
В фабрика;	Г мануфактура.
- Прошарок у капіталістичному суспільстві, який володіє засобами виробництва й живе на прибутки від праці найманих робітників.

А Духівництво;	Б буржуазія;
В інтелігенція;	Г дворянство.
- Об'єднання залежних від основного господаря осіб, тобто наймитів і слуг, а також дружин, дітей, батьків, гостей у період раннього Нового часу.

А Династія;	Б сім'я;
В община;	Г громада.
- Документ про повне або часткове відпущення (прощення) «гріхів», який видає (продає) церква вірянам.

А Індульгенція;	Б едикт;
В декрет;	Г указ.
- Напрям у християнстві, який виник під час Реформації, що заперечував владу Папи Римського і єдиним джерелом віри вважав Біблію.

А Баптизм;	Б лютеранство;
В кальвінізм;	Г католицизм.
- Який рік вважають роком відкриття Америки?

А 1492 р.;	Б 1495 р.;
В 1498 р.;	Г 1501 р.
- У який проміжок часу була здійснена перша навколосвітня подорож?

А 1487–1488 рр.;	Б 1497–1499 рр.;
В 1519–1522 рр.;	Г 1577–1580 рр.
- Коли уперше мешканці Старого Світу дізналися про шоколад?

А XV ст.;	Б XVI ст.;
В XVII ст.;	Г XVIII ст.
- Коли Ж. Картє відкрив Канаду?

А 1513 р.;	Б 1519 р.;
В 1522 р.;	Г 1534 р.

10. Виступ Мартіна Лютера проти зловживання індульгенціями (видання «95» тез) датовано:
А 1515 р.; Б 1517 р.;
В 1519 р.; Г 1521 р.
11. До берегів якого континенту Амеріго Веспуччі здійснив дві експедиції 1499 та 1502 рр.?
А Австралії; Б Північної Америки;
В Південної Америки; Г Африки.
12. Який півострів упродовж 1517–1518 рр. був відкритий іспанцями?
А Юкатан; Б Теночтитлан;
В Калікут; Г Малінді.
13. Починаючи з XVII ст. визнаним законодавцем моди в Європі стала...:
А Англія; Б Іспанія;
В Франція; Г Італія.
14. Селянська війна розпочалась 1524 р. у Південному Шварцвальді. Яка це частина Німеччини?
А Південно-західна; Б північна;
В північно-східна; Г західна.
15. У яких із указаних країн перемогла Реформація?
А Франції та Іспанії; Б Італії і Польщі;
В Росії і Німеччині; Г Швейцарії та Англії.
16. Хто здійснив другу навколосвітню подорож у 1577–1580 рр.?
А Х. Колумб; Б Ф. Дрейк;
В А. Веспуччі; Г Б. Діас.
17. Назвіть ім'я мандрівника-мореплавця, який у період з 1497 до 1499 рр. відкрив морський шлях до Індії.
А Васко да Гама; Б Ф. Магеллан;
В П. Кабрал; Г Д. Кабото.
18. Яким іспанським конкістадором була завойована упродовж 1519–1521 рр. держава ацтеків?
А Ернан Кортес; Б Франсіско Пісарр;
В Ернандо де Сот; Г Франсіско де Орельян.
19. Кому із протестантів належить відома праця «Повчання у християнській вірі»?
А Ульріх фон Гуттен; Б Жан Кальвін;
В Мартін Лютер; Г Ігнатій Лойола.
20. Назвіть прізвище автора «Статейного листа», керівника повстання селян у Німеччині у 1524–1525 рр.
А М. Сервет; Б Р. Роттердамський;
В Ульріх фон Гуттен; Г Т. Мюнцер.

21. Що означало поняття «революція цін» у Європі на початку XVII ст.?
- А Підвищення ціни на дорогоцінні метали;
 - Б запровадження єдиної золотої та срібної монет у Європі;
 - В знецінення грошей і зростання цін на товари першої необхідності;
 - Г підвищення цін на привезені з Азії прянощі.
22. Назвіть тріаду, що була визначальною у харчуванні в Європі раннього Нового часу.
- А Хліб, м'ясо, вино;
 - Б кукурудза, сир, горілка;
 - В хліб, риба, пиво;
 - Г картопля, яйця, сидр.
23. Яка подія ознаменувала закінчення Селянської війни у Німеччині?
- А Розгром повстанців у битві біля Беблігема та поблизу м. Франкенгаузена;
 - Б підписання мирного договору між повстанцями у Верхній Швабії;
 - В розгром селян у Південно-Західній Німеччині;
 - Г оголошення поміркованої програми «12 статей», придушення повстання у Франконії та Саксонії.
24. Як називався орден, офіційно затверджений у 1540 року Папою Римським Павлом III, що відіграв особливу роль у боротьбі проти Реформації?
- А Орден капуцинів;
 - Б орден єзуїтів;
 - В орден францисканців;
 - Г орден ораторіанців.
25. Яке прізвисько дістав «генерал» єзуїтів Ігнатій Лойола?
- А «Чорний папа»;
 - Б «білий папа»;
 - В «сірий кардинал»;
 - Г «червоний єпископ».
26. Назвіть причину, що не вплинула на Великі географічні відкриття.
- А Пошук нових шляхів до країн Сходу;
 - Б бажання позбутися посередників у торгівлі зі Сходом;
 - В пошук золота і срібла через їх брак у Європі;
 - Г пошук цілих земель для створення фермерських господарств.
27. Назвіть один із наслідків Великих географічних відкриттів.
- А Стрімкий розвиток народів держав Америки;
 - Б виникнення і розвиток світової торгівлі;
 - В зміцнення грошових одиниць Європейських держав;
 - Г установавання відносно мирного періоду в історії Європи.

28. Які наслідки мав Аугсбурзький релігійний мир, укладений 1555 р., для Європи?
- А Встановлював рівноправ'я між православною і католицькою церквами;
 - Б визначав рівноправ'я католиків і протестантів;
 - В протестантська церква переходила під протекторат Папи Римського;
 - Г православ'я визначалося єдиною релігією європейських держав раннього Нового часу.
29. Назвіть головну причину Реформації в Німеччині.
- А Незадоволення більшості населення німецьких земель кальвіністською церквою;
 - Б незадоволення більшості населення німецьких земель лютеранською церквою;
 - В незадоволення більшості населення німецьких земель уніатською церквою;
 - Г незадоволення більшості населення німецьких земель католицькою церквою.
30. Що не було наслідком Реформації в Німеччині?
- А Секуляризація володінь католицької церкви в Німеччині;
 - Б розкол католицької церкви і поява лютеранства;
 - В Німеччина поділилася на прихильників католицизму і лютеранства, або протестантів;
 - Г Німеччина об'єднала три гілки християнства.

Завдання цієї форми містять спільне вступне запитання та чотири завдання, позначені буквами, до кожного з яких потрібно підібрати один варіант відповіді, позначений цифрою.

31. Співвіднесіть поняття з їх визначеннями.
- | | | |
|--------------------|---|--|
| А Реформація; | 1 | Суспільно-політичний рух у країнах Західної та Центральної Європи в XVI ст., спрямований проти католицької церкви; |
| Б Контрреформація; | 2 | система заходів, спрямованих на внутрішню реорганізацію і зміцнення позицій католицької церкви та на боротьбу за викорінення протестантських ідей; |
| В протестантизм; | 3 | один з основних (поряд із католицизмом і православ'ям) напрямів у християнстві, що виник у наслідок Реформації у XVI ст.; |
| Г абсолютизм; | 4 | форма здійснення одноосібної влади в централізованій державі, спираючись переважно на дворянство, має необмежену вищу владу |
| Д меркантилізм | | |

32. Співвіднесіть суспільні стани Нового часу з їх характеристиками.
- | | |
|------------------------|---|
| А «Старі дворяни»; | 1 Створення ринку вільної робочої сили; |
| Б буржуазія; | 2 формування світогляду, цінностей людини Нового часу; |
| В наймані працівники; | 3 участь у виробництві продукції для продажу, організація виробництва, торговельних компаній, прагнули влади; |
| Г міська інтелігенція; | 4 відстоювання «старих» порядків, свого права на землю та селен, привілеї на владу та багатство. |
| Д духівництво. | |
33. Співвіднесіть дати з подіями.
- | | |
|------------|---|
| А 1492 р.; | 1 Конкістадори Е. Кортеса захопили столицю ацтеків Теночтитлан; |
| Б 1519 р.; | 2 завоювання конкістадором Ф. Писсаро столиці Перу Куско; |
| В 1521 р.; | 3 початок навколосвітньої подорожі Ф. Магеллана; |
| Г 1532 р.; | 4 відкриття Америки Х. Колумбом. |
| Д 1542 р. | |
34. Співвіднесіть релігійні течії та країни, де вони набули найбільшого поширення.
- | | |
|-----------------|--|
| А Католицизм; | 1 Німеччина, Швеція, Норвегія, Данія; |
| Б лютеранство; | 2 Швейцарія, Нідерланди і південь Франції; |
| В англіканство; | 3 Португалія, Франція, Польща; |
| Г кальвінізм. | 4 Угорщина, Австрія, Росія; |
| | 5 Англія. |
35. Співвіднесіть імена діячів з фактами їхньої біографії.
- | | |
|----------------------------|---|
| А Бартоломеу Діаш; | 1 Португальський мореплавець, відкрив мис Доброї Надії; |
| Б Васко Нуньєс де Бальбоа; | 2 формально проголошений римським імператором, уклав Аугсбурзький релігійний мир; |
| В Карл V Габсбург; | 3 перетнув Панамський перешийок та відкрив Тихий океан; |
| Г Фреціс Дрейк; | 4 називав себе «громадянином Всесвіту», автор твору «Похвала глупоті». |
| Д Е. Роттердамський. | |
36. Установіть відповідність між прізвиськами мандрівників-мореплавців та країнами-організаторами цих експедицій.
- | | |
|---------------|---------------|
| А Ф. Дрейк; | 1 Португалія; |
| Б П. Кабрал; | 2 Іспанія; |
| В В. Бальбоа; | 3 Франція; |
| Г Ж. Картє. | 4 Голландія; |
| | 5 Англія. |

37. Установіть відповідність між учасниками Реформації та їхніми прагненнями.
- | | |
|-------------------|---|
| А Бюргери; | 1 Закрити монастирі; |
| Б селяни; | 2 обмежити владу папи римського; |
| В лицарі; | 3 зменшити побори на користь церкви та утримання духовенства; |
| Г частина князів; | 4 скасувати занадто дорогі, пишні богослужіння й свята. |
| Д король. | |

Завдання цієї форми містять інструкцію та чотири події, які треба розташувати в правильній послідовності.

38. Розташуйте в логічній послідовності наслідки чотирьох експедицій, проведених Х. Колумбом.
- А Відкрив шлях до Південної Америки;
 - Б відкрив Америку;
 - В відкрив острови (Багамські, Гаїті);
 - Г відкрив Карибське узбережжя Гондурасу, Панами, Нікарагуа.
39. Розташуйте в логічній послідовності етапи експедиції Ф. Магеллана (1519 – 1522).
- А Відкрив протоку, пізніше названу Магелланова;
 - Б перетнув Атлантичний океан;
 - В дістався Філіппінських островів;
 - Г через протоку вийшов в океан, який учасники експедиції назвали «Тихий».
40. Розташуйте в хронологічній послідовності нижченаведені події.
- А Створення програми «Статейний лист»;
 - Б виклад Кальвіном основ його вчення;
 - В здійснення Х. Колумбом подорожі до Ямайки;
 - Г зруйнування країни ацтеків та її столиці — Теночтитлана.
41. Розташуйте в хронологічній послідовності події.
- А Початок Трідентського собору;
 - Б оприлюднення М. Лютером своїх тез у Віттенберзі;
 - В «12 статей»;
 - Г початок Селянської війни в Німеччині.
42. Позначте варіант, де подано правильний перелік доколумбових цивілізацій Америки.
- | | |
|------------|------------|
| А 2, 3, 6; | 1 Зулуси; |
| Б 1, 4, 5; | 2 шумери; |
| В 3, 4, 5; | 3 майя; |
| Г 2, 5, 6. | 4 інки; |
| | 5 ацтеки; |
| | 6 мінойці. |

43. Позначте варіант, який містить географічні відкриття, зроблені протягом 1498 р.
- | | |
|------------|--|
| А 2, 3, 6; | 1 Відкриття острова Тринідад; |
| Б 1, 3, 5; | 2 відкриття острова Мадагаскар; |
| В 3, 4, 5; | 3 початок третьої подорожі Христофора Колумба до Нового Світу; |
| Г 1, 4, 5. | 4 відкриття Панамського перешийку; |
| | 5 відкриття острова Гренада; |
| | 6 відкриття островів Гуам і Рота Фердинандом Магелланом. |
44. Позначте варіант, де подано перелік країн, які не зазнали Реформації.
- | | |
|------------|---------------|
| А 1, 3, 6; | 1 Іспанія; |
| Б 2, 4, 6; | 2 Данія; |
| В 3, 4, 6; | 3 Польща; |
| Г 1, 5, 6. | 4 Нідерланди; |
| | 5 Англія; |
| | 6 Португалія. |

ТЕМА 10

Західноєвропейські держави в XVI — першій половині XVII ст.

Завдання цієї форми містять вступне запитання та чотири варіанти відповідей, серед яких потрібно вибрати один правильний.

- Як називали прихильників кальвіністського вчення у Південній Франції?

А Пуритани;	Б протестанти;
В гугеноти;	Г євангелісти.
- Станово-представницькі збори в Іспанському королівстві.

А Генеральні штати;	Б кортеси;
В сейм;	Г парламент.
- Як називаються кардинальні перетворення в сільському господарстві, основним змістом яких є встановлення капіталістичних ринкових відносин?

А Аграрна революція;	Б економічна революція;
В промислова революція;	Г капіталістична революція.
- «За минулих часів дехто з наших підданих... оточили парканами і канавами деякі села, хутори та інші місця в англійському королівстві, де жили і з року в рік старанно займались землеробством чимало наших підданих, вигнали й викинули

- їх з їхніх наділів... і землі перетворили на пасовиська для розведення овець та іншої худоби...». Про який процес в Англії йдеться в документі?
- А Виокремлення; Б парцеляція;
В огороджування; Г наділення.
5. Рух поневолених народів за позбавлення чужоземного панування, ліквідацію національного гноблення, завоювання національної незалежності.
- А Народне повстання; Б громадянська війна;
В революція; Г національно-визвольна війна.
6. Якого року був підписаний Нантський едикт?
- А 1579 р.; Б 1581 р.;
В 1588 р.; Г 1598 р.
7. Коли сталося «іконоборче повстання», що започаткувало національно-визвольний рух у Нідерландах?
- А 1564 р.; Б 1566 р.;
В 1568 р.; Г 1570 р.
8. Який рік вважають початком громадянських (релігійних) війн у Франції?
- А 1560 р.; Б 1562 р.;
В 1566 р.; Г 1568 р.
9. Коли англійський парламент прийняв «39 статей», що визначили основні принципи англіканської церкви?
- А 1571 р.; Б 1588 р.;
В 1685 р.; Г 1687 р.
10. Коли було укладено Вестфальський мир?
- А 1648 р.; Б 1649 р.;
В 1650 р.; Г 1652 р.
11. Яка незалежна держава виникла внаслідок підписання Утрехтської унії?
- А Нідерланди; Б Португалія;
В Франція; Г Італія.
12. На підтримку яких держав спиралися кальвіністи у боротьбі з католиками у 50–60-ті рр. XVI ст.?
- А Англії, Франції, Іспанії;
Б Німеччини, Англії, Швейцарії;
В Нідерландів, Німеччини, Франції;
Г Швейцарії, Іспанії, Португалії.
13. Яка з названих країн 1603 р. остаточно перетворилася на англійську колонію?
- А Шотландія; Б Ірландія;
В Швеція; Г Данія.

14. Позначте подію, яка поклала початок релігійним війнам у Франції.
- А Напад на молитовне зібрання гугенотів у Вассі;
 - Б Варфаломеївська ніч;
 - В укладання союзу Катерини Медичі з Гізами проти гугенотів;
 - Г створення Католицької ліги.
15. Яка з країн Європи зазнала найбільшого руйнування внаслідок Тридцятилітньої війни?
- А Швеція;
 - Б Німеччина (Священна Римська імперія);
 - В Франція;
 - Г Данія.
16. Хто був королем Франції протягом 1594–1610 рр.?
- А Людовік XII;
 - Б Карл V;
 - В Генріх IV;
 - Г Едуард VI.
17. Хто з іспанських королів 1556 року успадкував Іспанію, Нідерланди, володіння в Італії та іспанські колонії в Новому Світі?
- А Філіпп IV;
 - Б Карл III;
 - В Філіпп II;
 - Г Фердинанд I.
18. Остання королева з династії Тюдорів в Англії наприкінці 50-х рр. XVI ст. стала:
- А Єлизавета II;
 - Б Марія I Кривава;
 - В Єлизавета Йоркська;
 - Г Єлизавета I.
19. Хто з іспанських полководців очолив боротьбу з революційним рухом у Нідерландах?
- А Герцог Альба;
 - Б Вільгельм Оранський;
 - В Моріц Оранський;
 - Г граф Лестер.
20. Назвіть прізвище короля Швеції, який брав участь у Тридцятилітній війні.
- А Густав II Адольф;
 - Б А. Валленштейн;
 - В Фердинанд II;
 - Г Едуард VI.
21. Що таке «Дворянство мантиї»?
- А Спадкове родове дворянство, що володіло феодами та було зобов'язано нести військову службу, що, у свою чергу, надавало право на звільнення від податків;
 - Б чиновницьке дворянство, що одержувало титули, маючи посади в державному апараті або міських муніципалітетах;
 - В багаті міщани (купці, цехові майстри), що одержали дворянський титул завдяки королівській прихильності, високій посаді, купівлі феода або за гроші;
 - Г верства суспільства, представники якої здійснюють обряди і служби.

22. 1588 року іспанська «Непереможна армада»...:
- А завдала поразки Нідерландам;
 - Б досягла берегів Південної Америки;
 - В зазнала поразки від англійського флоту;
 - Г завоювала Індію.
23. Якими були наслідки битви біля Білої Гори 1620 р. в Чехії?
- А Союзне військо Фердинанда II Габсбурга та Католицької ліги зазнали поразки від Чехії;
 - Б розгромлено військо чеських протестантів;
 - В укладено союз Чехії та Польщі;
 - Г припинилося протистояння між Католицькою лігою та Євангелістською унією.
24. Назвіть країни, які входили до Габсбурзького блоку в період Тридцятилітньої війни (1618–1648 рр.).
- А Іспанія, Швеція, Данія, Португалія;
 - Б Австрія, Росія, Франція, Річ Посполита;
 - В Річ Посполита, Іспанія, Голландія, Англія;
 - Г Німеччина, Австрія, Іспанія, Річ Посполита.
25. «У 37 років він отримав кардинальську шапку. Через два роки був призначений до Королівської ради і незабаром став її керівником — першим міністром. Із того часу він був фактичним правителем Франції». Про кого йдеться у наведеному уривку?
- А Людовік IX Святий;
 - Б Пій III;
 - В Рішельє;
 - Г Мазаріні.
26. Укажіть, які причини не стосуються громадянської війни у Франції.
- А Поширення у Франції, особливо на півдні країни, кальвінізму;
 - Б погіршення становища різних соціальних прошарків унаслідок «революції цін» і важкого податкового тягаря;
 - В посилення королівської влади після смерті Генріха II сприяло формуванню єдиних королівських угруповань;
 - Г поразка Франції в Італійських війнах.
27. Якими були економічні причини національно-визвольного руху в Нідерландах в XVI ст.?
- А Переслідування іспанцями-католиками нідерландців-кальвіністів;
 - Б обмеження права самоуправління Нідерландів іспанським королем;
 - В запровадження високих податків на торговельні операції жителів Нідерландів;
 - Г переслідування французами-католиками нідерландців-лютеран.

28. Хто автор висловлювання «Війна годує війну»?
А Крістіан IV; Б Фердинанд II Габсбург;
В Альбрехт Валленштейн; Г Густав Адольф.
29. Що стало причиною розв'язання Тридцятилітньої війни в Європі (1618–1648 рр.)?
А Ворожнеча між протестантськими й католицькими державами;
Б ворожнеча між християнськими державами Європи і мусульманською Османською імперією;
В прагнення Франції відібрати Ельзас і Лотарингію у Священної Римської імперії;
Г прагнення Бургундії відокремитися від Франції.
30. Як було вирішено долю Німеччини за Вестфальським миром 1648 р., що завершив Тридцятилітню війну?
А Було закріплено її політичну роздробленість;
Б їй було нав'язано примусове об'єднання німецьких держав під егідою папи римського;
В їй було нав'язано католицизм як офіційну державну релігію.
Г її було розділено на Баварію, Швабію, Померанію, Тюрингію і Вестфалію.

Завдання цієї форми містять спільне вступне запитання та чотири завдання, позначені буквами, до кожного з яких потрібно підібрати один варіант відповіді, позначений цифрою.

31. Співвіднесіть поняття з їхніми визначеннями.
А Джентрі; 1 Середнє і дрібне дворянство в Англії;
Б гези; 2 особи, які боролися за визволення Нідерландів від іспанського ярма;
В гранди; 3 великі землевласники в Іспанії;
Г дворяни шпаги; 4 прошарок суспільства у Франції, що склався з родовитого дворянства, заможних городян.
Д паупери.
32. Співвіднесіть дати з подіями.
А 1571 р.; 1 Утрехтська унія;
Б 1572 р.; 2 ухвалення «39 статей» в Англії;
В 1579 р.; 3 Нантський едикт — визначення прав кальвіністів;
Г 1598 р. 4 утворення на півдні Франції гугенотської держави на чолі з Генріхом Наваррським;
 5 Варфоломійська ніч у Парижі.

33. Співвіднесіть назви і періоди Тридцятилітньої війни.
- | | |
|--------------------|--------------|
| А Датський; | 1 1628–1624; |
| Б чеський; | 2 1625–1629; |
| В шведський; | 3 1630–1635; |
| Г чесько-датський; | 4 1635–1648. |
- Д франко-шведський.
34. Співвіднесіть прізвища з описом історичної особи.
- | | |
|------------------------|---|
| А Френсіс Дрейк; | 1 Англійський пірат на прозвисько «пірат Її Королівської Величності»; |
| Б кардинал Ришельє; | 2 перший міністр короля Людовіка XIII; |
| В Вільгельм Оранський; | 3 керівник руху проти іспанського панування в Нідерландах; |
| Г Фердінанд II. | 4 король Іспанії; |
- 5 імператор Священної Римської імперії.
35. Установіть відповідність між державами та їх зовнішньополітичними цілями в Європі на початку XVII ст.
- | | |
|-----------------------------|--|
| А Священна Римська імперія; | 1 Посідала суперечливу позицію: виступала проти посилення впливу Габсбургів у Північно-Західній Німеччині та в районі Північного моря і водночас не бажала зміцнення держав антигабсбурзької коаліції; |
| Б Франція; | 2 вела війну з Іспанією за незалежність і тому була зацікавлена в ослабленні влади іспанських та австрійських Габсбургів, панування свого торговельного флоту на старих ганзейських шляхах; |
| В Англія; | 3 давно ворогувала з іспанськими й австрійськими Габсбургами, прагнула панування на континенті. Через це вона була змушена шукати союзників серед протестантських держав; |
| Г Швеція; | 4 загальним було прагнення об'єднати країни Європи в єдину християнську імперію і встановити свою гегемонію на континенті. |
| Д Голландія. | |
36. Співвіднесіть дати з подіями.
- | | |
|------------|---|
| А 1562 р.; | 1 Похід і загибель «Непереможної армади» Філіппа II; |
| Б 1588 р.; | 2 прихід до влади династії Стюартів на чолі з Яковом I; |
| В 1603 р.; | 3 убивство групи гугенотів у місті Вассі; |
| Г 1609 р.; | 4 створення Католицької ліги. |
| Д 1648 р. | |

37. Установіть відповідність між періодами Тридцятилітньої війни та основними подіями.
- | | | |
|--------------------|---|---|
| А Датський; | 1 | Вступ у війну Франції; виснаження воюючих сторін; реальна перспектива поразки Габсбургів; Вестфальський мир; |
| Б Чеський; | 2 | вступ у війну Данії; початок діяльності Валленштейна і створення ним армії найманців; поразка Крістіана IV і вихід Данії з війни; |
| В Чесько-датський; | 3 | успішні дії шведської армії; загибель Густава-Адольфа; розкладення шведської армії; успіхи Габсбургів; убивство Валленштейна; |
| Г Шведський; | 4 | поразка чехів біля Білої гори; успіхи Габсбургів та їхніх союзників, що викликало занепокоєння Франції, Англії, Голландії. |

Завдання цієї форми складаються з інструкції та чотирьох подій, які треба розташувати у правильній послідовності.

38. Розташуйте в логічній послідовності етапи національно-визвольного руху у Нідерландах.
- А Запровадження герцогом Альбою 10% податку з продажу усіх товарів, що спричинило загальне повстання в північних провінціях Нідерландів;
 - Б придушення повстання іконоборців у Нідерландах та введення іспанських каральних військ, очолюваних герцогом Альбою;
 - В Іспанія визнала незалежність Голландії;
 - Г проголошення Об'єднаних провінцій Нідерландів.
39. Розташуйте в логічній послідовності етапи громадянської війни у Франції в XVI ст. — першій половині XVII ст.
- А Загострення боротьби. Широкомасштабні воєнні дії;
 - Б обидва угруповання намагалися захопити короля й правити від його імені, католики і гугеноти почали виступати проти правлячої династії;
 - В підписання королем Генріхом IV Нантського едикту. Офіційною релігією у Франції був проголошений католицизм, гарантувалися також права гугенотів;
 - Г погіршення економічного становища в країні. Втрата королем Генріхом III авторитету. Поява на політичній арені нового вождя гугенотів — Генріха Наваррського.

40. Розташуйте в хронологічній послідовності такі події.
А Створення «Ради у справах про бунти» у Нідерландах;
Б початок повстання комунеросів у Кастилії;
В прихід до влади королеви Єлизавети I Тюдор в Англії;
Г прийняття нормативного акту «Едикту милості» у Франції.
41. Розташуйте в хронологічній послідовності такі події.
А Прийняття парламентського «Акту про супрематію» в Англії;
Б проголошення королем Франції Генріха IV;
В запровадження герцогом Альбою податку на продаж у Нідерландах;
Г створення Габсбурзької коаліції.
42. Позначте варіант, де подано правильний перелік подій, що пов'язані з періодом правління Генріха IV Бурбона.
А 2, 3, 6; 1 Здійснення політики протекціонізму, надання субсидій для розвитку мануфактур;
Б 3, 4, 5; 2 ліквідація внутрішньої митниці, зменшення мита;
В 1, 2, 6; 2 ліквідація внутрішньої митниці, зменшення мита;
Г 1, 2, 5. 3 проведення секуляризації церковних земель, початок ведення церковних служб французькою мовою;
4 загострення відносин з Іспанією, активна підтримка нідерландських повстанців;
5 обмеження влади аристократів і губернаторів;
6 віротерпимість, але в межах державної політики (залучав на свій бік протестантів і католиків).
43. Позначте варіант, де подано правильний перелік прізвищ королів, які походять з династії Стюартів.
А 2, 3, 5; 1 Генріх VIII;
Б 1, 4, 6; 2 Марія II;
В 3, 4, 6; 3 Едуард VI;
Г 1, 2, 5. 4 Яків I;
5 Єлизавета I;
6 Карл I.
44. Позначте варіант, де подано правильний перелік країн, які об'єднав англійський король Яків I під своєю владою, поклавши початок триєдиного королівства — Велика Британія.
А 2, 3, 6; 1 Швеція;
Б 1, 4, 5; 2 Данія;
В 3, 4, 5; 3 Шотландія;
Г 4, 5, 6. 4 Ірландія;
5 Англія;
6 Нідерланди.

10. Італійський фізик, механік, астроном, один із засновників природознавства. Спостерігав небо у телескоп, виявив гори на Місяці, супутники Юпітера, плями на Сонці. Сформулював закони падіння й руху маятника.
А Т. Мор; Б Н. Копернік;
В Г. Галілей; Г Дж. Бруно.
11. Представником якої країни був відомий художник періоду Відродження Альбрехт Дюрер?
А Нідерланди; Б Іспанія;
В Італія; Г Німеччина.
12. У якому місті Італії розташований собор Санта-Марія дель Фьоре?
А Палермо; Б Генуя;
В Неаполь; Г Флоренція.
13. У якій країні були збудовані замки Шенонсо і Шамбор для короля Франциска I ще наприкінці XV–XVI ст.?
А Англія; Б Німеччина;
В Франція; Г Австрія.
14. У якому місті Італії розташована площа Святого Марка?
А Флоренція; Б Венеція;
В Мілан; Г Турин.
15. Томас Мор — філософ, державний діяч, лорд-канцлер, основоположник утопічного соціалізму був представником...:
А Італії; Б Нідерландів;
В Англії; Г Франції.
16. Автор відомої картини «Афінська школа».
А Рафаель; Б Мікеланджело;
В Тиціан; Г Веласкес.
17. Засновник анатомії як науки.
А А. Везалій; Б В. Гарвей;
В Дж. Фракосторо; Г А. Левенгук.
18. За проектом якого італійського архітектора було збудовано собор Святого Петра в Римі?
А Карл Фонтана; Б Донат Браманте;
В Карл Мадерна; Г Джованні-Лоренцо Берніні.
19. Французький учений, що значну частину життя провів у Нідерландах. Заклав основи аналітичної геометрії, висловив закон збереження кількості руху. Йому належить вислів: «Я мислю, отже, існую».
А Р. Декарт; Б Дж. Бруно;
В Н. Копернік; Г Т. Кампанелла.

20. Іспанський письменник, автор усесвітньо відомого твору «Премудрий гідальго Дон Кіхот з Ламанчі».
- А Джованні Боккаччо; Б Франческо Сальвіаті;
В Донат Браманте; Г Мігель де Сервантес Сааведрі.
21. У якій з країн Європи раніше за інших розпочалася епоха Відродження?
- А Нідерланди; Б Іспанія;
В Італія; Г Португалія.
22. Найвищого розвитку мистецтво Відродження досягло у період Високого Відродження (кінець XIV — перші десятиріччя XVI ст.). Як ще його називають?
- А Діамантовий вік; Б «золотий вік»;
В «срібний вік»; Г «мідний вік».
23. На честь кого було названо картину Рафаеля «Сікстинська Мадонна», написану ним у 1512–1514 рр.?
- А Папи Римського Сікста II;
Б церкви святого Сікста у П'яченці;
В коханої жінки Рафаеля Сіктини;
Г міста Сікта, де художник народився.
24. Автором цього твору був італійський історик Н. Макіавеллі.
- А «Утопія»; Б «Государ»;
В «Галатея»; Г «Генріх V».
25. Чим уславився лікар епохи Відродження Теофраст Парацельс?
- А Піддав критиці ідеї давньої медицини та сприяв початку використання при лікуванні хімічних препаратів;
Б дав науковий опис усіх органів і систем, виправив багато помилкових уявлень;
В розробив методику лікування вогнепальних ран;
Г займався вивченням механізмів смерті та намагалися штучними методами продовжити життя людини.
26. Назвіть причину розвитку мистецтва Відродження у Флоренції?
- А Утворення під її керівництвом союзу італійських держав;
Б її вигідний союз з римським папством;
В політика заступництва з боку влади;
Г меценатство її правителя.
27. Що стало наслідком плідної роботи німецького астронома Йоганна Кеплера?
- А Конструювання першого телескопа і виявлення гір на Місяці та плям на Сонці;
Б відкриття закону, що визначив рух Землі та інших планет навколо Сонця;

- В** твердження, що центром Всесвіту є не Земля, а Сонце;
Г наукове оцінювання швидкості світла: близько $220\,000\text{ км/сек}$.
28. Що стало наслідком підтримки теорії геліоцентричної системи побудови Всесвіту Галілео Галілеєм?
А Хибність у наукових поглядах;
Б страта ученого як державного злочинця;
В засудження інквізицією;
Г визнання як провідного науковця.
29. Що стало наслідком епохи Відродження?
А Теологічний прогрес у науці і мистецтві;
Б поступальний розвиток, колективізм;
В розвиток католицької схоластики і аскетизму;
Г зміна уявлень європейців про місце церкви в суспільстві.
30. Які наслідки мав трактат «Молот відьом» наприкінці XV ст.?
А Обґрунтував необхідність переслідування відьом та їх страту;
Б підтвердив вплив потойбічних сил на людей;
В заборонив проводити навчання чаклунству;
Г визнав відьом офіційними цілителями.

Завдання цієї форми містять спільне вступне запитання та чотири завдання, позначені буквами, до кожного з яких потрібно підібрати один варіант відповіді, позначений цифрою.

31. Співвіднесіть поняття з їхніми визначеннями.
- | | |
|--------------------|---|
| А Алегорія; | 1 Твір, написаний у розмовній формі для театру; |
| Б фреска; | 2 вираження відстороненого поняття за допомогою конкретного образу у мистецтві; |
| В емпіризм; | 3 розпис стін водяними фарбами по вологій штукатурці; |
| Г гравюра. | 4 учення, що визнає досвід (чуттєве сприйняття); |
| | 5 вид графічного мистецтва, створення тиражованих зображень шляхом контрастного друку з рельєфних поверхонь або через трафарет |
32. Співвіднесіть назви творів та їхніх авторів.
- | | |
|---|-----------------------|
| А «Про обертання небесних сфер»; | 1 Г. Галілей; |
| Б «Про будову людського тіла»; | 2 А. Везалій; |
| В «Гаргантюа і Пантагрюель»; | 3 Н. Копернік; |
| Г «Зоряний вісник»; | 4 Ф. Рабле. |
| Д «Золота книга про найкращий устрій держави і про новий острів Утопія». | |

33. Співвіднесіть країну з представниками Північного Відродження.
- | | |
|---------------|-----------------------|
| А Нідерланди; | 1 Альбрехт Дюрер; |
| Б Німеччина; | 2 Франсуа Рабле; |
| В Франція; | 3 Дієго Веласкас; |
| Г Іспанія. | 4 Пітер Пауль Рубенс; |
| | 5 Вільям Шекспір. |
34. Співвіднесіть прізвища з описом особистості.
- | | |
|--------------------|---|
| А Джордано Бруно; | 1 Першим у Європі висунув ідею про існування малого кола кровообігу людини, розкрив та описав його фізіологічне значення; |
| Б Мігель Сервет; | 2 заклав основи аналітичної геометрії, сформулював поняття змінної величини та функції, увів багато алгебраїчних позначень; |
| В Рене Декарт; | 3 описав ідеальне суспільство, де не існує приватної власності, усуспільнені виробництво і побут, праця є обов'язком усіх, а її розподіл відбувається за потребами; |
| Г Томас Мор; | 4 відстоював ідею нескінченності Всесвіту, у якому існують безліч світів зі своїми власними сонцями. |
| Д Микола Копернік. | |
35. Установіть відповідність між прізвищами митців та їхніми творами.
- | | |
|------------------|------------------------------|
| А У. Шекспір; | 1 «Дон Кіхот»; |
| Б М. Сервантес; | 2 «Гаргантюа і Пантагрюель»; |
| В Ф. Рабле; | 3 «Місто Сонця»; |
| Г Т. Кампанелла. | 4 «Нічний дозор»; |
| | 5 «Гамлет». |
36. Співвіднесіть види мистецтва періоду бароко з їхніми характеристиками.
- | | |
|----------------|--|
| А Архітектура; | 1 Відкритість, парадність і прості сюжети; |
| Б література; | 2 розквіт складної поліфонії, поява опери; |
| В живопис; | 3 зображення миттєвостей життя, зображення темпераменту; |
| Г музика. | 4 алегоричні форми, різні види сатири, романи; |
| | 5 розмах, використання складних криволінійних форм, створення ансамблів. |

37. Співвіднесіть види мистецтва з прізвищами митців періоду Відродження.

- | | |
|----------------|-------------------|
| А Живопис; | 1 Р. Санті; |
| Б архітектура; | 2 Ф. Брунеллескі; |
| В скульптура; | 3 Донателло; |
| Г література; | 4 Ф. Рабле. |
| Д музика. | |

Завдання цієї форми містять інструкцію та чотири події, які треба розташувати в правильній послідовності.

38. Розташуйте в хронологічній послідовності мистецькі стилі.

- | | |
|---------------|-------------|
| А Бароко; | Б готичний; |
| В романський; | Г рококо. |

39. Розташуйте в логічній послідовності прізвища учених-астрономів.

- | | |
|---------------------|-------------------|
| А Галілео Галілей; | Б Джордано Бруно; |
| В Ніколай Коперник; | Г Йоганн Кеплер. |

40. Розташуйте в логічній послідовності створення творів В. Шекспіром.

- | | |
|-------------|------------------------|
| А «Гамлет»; | Б «Король Лір»; |
| В «Отелло»; | Г «Ромео і Джульєтта». |

41. Розташуйте в хронологічній послідовності поширення доби Відродження у країнах Західної Європи.

- | | |
|---------------|--------------|
| А Італія; | Б Англія; |
| В Нідерланди; | Г Німеччина. |

42. Позначте варіант, де подано правильний перелік представників барокового стилю в мистецтві.

- | | |
|------------|-----------------|
| А 3, 4, 6; | 1 П. П. Рубенс; |
| Б 1, 2, 5; | 2 Л. Берніні; |
| В 2, 3, 4; | 3 Д. Веласкес; |
| Г 1, 5, 6. | 4 А. Дюрер; |
| | 5 А. ван Дейк; |
| | 6 Г. Гендель. |

43. Позначте варіант, де подано правильний перелік картин італійського живописця Рафаеля Санті.

- | | |
|------------|--------------------------------|
| А 2, 3, 5; | 1 «Нічний дозор»; |
| Б 3, 4, 6; | 2 «Афінська школа»; |
| В 1, 2, 5; | 3 «Сикстинська мадонна»; |
| Г 4, 5, 6. | 4 «Віз сина»; |
| | 5 «Вигнання Еліодора з храму»; |
| | 6 «Повернення блудного сина». |

44. Позначте варіант, де подано правильний перелік представників живопису Високого Відродження.

- | | |
|------------|----------------------------|
| А 2, 3, 6; | 1 Леонардо да Вінчі; |
| Б 3, 4, 5; | 2 Мікеланджело Буонарроті; |
| В 1, 4, 5; | 3 Ієронімус Босх; |
| Г 1, 2, 4. | 4 Тіціан Вечелліо; |
| | 5 Томмазо Кампанелла; |
| | 6 Джордано Бруно. |

ТЕМА 12

Польська держава і Московське царство

Завдання цієї форми містять вступне запитання та чотири варіанти відповідей, серед яких потрібно вибрати один правильний.

- Як називається станово-представницький орган влади у Речі Посполитій?

А Сенат;	Б сейм;
В конгрес;	Г рада.
- Багатопрофільне господарство, у якому вся земля належала панові. Базувалася на праці селян, які відробляли панщину.

А Гільдія;	Б цех;
В латифундія;	Г фільварок.
- Система заходів (репресії, страти, конфіскація земель), що здійснювалися у Московській державі в XVI ст.

А Опричнина;	Б секуляризація;
В інквізиція;	Г огороджування.
- Як називалась форма правління у Московському царстві в XVI ст., що характеризувалася становленням нічим необмеженої влади царя?

А Самодержавство;	Б диктатура;
В автократія;	Г деспотія.
- Дорадчий орган при російському цареві, до якого входили представники всіх станів, окрім селян.

А Троїцький собор;	Б Земський собор;
В Покровський собор;	Г Софіївський собор.
- Війна Росії проти Лівонського ордену, Польщі і Швеції тривала протягом...:

А 1558–1583 рр.;	Б 1600–1635 рр.;
В 1671–1676 рр.;	Г 1683–1699 рр.
- Якого року була укладена Берестейська унія?

А 1499 р.;	Б 1501 р.;
В 1569 р.;	Г 1596 р.

8. З якого часу Московське князівство офіційно почало називатися Московським царством?
- А На початку XVI ст.; Б з середини XVI ст.;
В наприкінці XVI ст.; Г на початку XVII ст.
9. Коли Івана IV офіційно проголосили царем Московської держави?
- А 1533 р.; Б 1547 р.;
В 1550 р.; Г 1577 р.
10. Якого року був укладений «Вічний мир» між Московською державою і Річчю Посполитою?
- А 1648 р.; Б 1654 р.;
В 1667 р.; Г 1686 р.
11. Як називається державне об'єднання, яке утворилася в наслідок підписання Люблінської унії 1569 р.?
- А Велике Князівство Познанське;
Б Річ Посполита;
В Велике Князівство Краківське;
Г царство Польське.
12. На українських землях, що перейшли під владу Польщі після Люблінської унії, було утворено воеводство:
- А Руське; Б Белзьке;
В Київське; Г Подільське.
13. З якою країною Польща в 1667 р. підписала Андрусівське перемир'я?
- А Швеція; Б Московська держава;
В Туреччина; Г Австрія.
14. З якою країною у XVI ст. Московська держава установила торговельні зв'язки через Біле море?
- А Швеція; Б Англія;
В Фінляндія; Г Данія.
15. Яка країна надала військову допомогу Василю Шуйському у боротьбі зі Лжедмитрієм II?
- А Естонія; Б Швеція;
В Литва; Г Польща.
16. Хто із польських королів і великих князів Литовських став ініціатором утворення союзу між Польщею і Литвою в 1569 р.?
- А Сигізмунд I Старий; Б Ян I Ольбрахт;
В Сигізмунд II Август; Г Казимир IV Ягеллончик.
17. Глава Речі Посполитої обох народів, якого 1576 року обрав сейм.
- А Генріх III; Б Сигізмунд III;
В Стефан Баторій; Г Володислав IV.

- Б** церковно-богослужбова книга, що містить молитви щоденних церковних служб, призначена для вжитку священників, читців і співаків;
- В** компілятивний огляд історії Південно-Західної Русі, складений у другій половині XVII ст., його використовували як шкільний підручник з історії до XIX ст.;
- Г** священна книга християнства, яка поділяється на дві частини — Старий Заповіт і Новий Заповіт — і складається з окремих книг, написаних різними авторами.
- 26.** Що не належить до наслідків поширення фільварково-панщинного господарства у Польській державі:
- А** Зростання виробництва товарної продукції;
- Б** погіршення становища селян, посилення протестів проти експлуатації;
- В** поширення ринкових відносин;
- Г** збільшення ціни на сільгосппродукцію.
- 27.** Які наслідки мав політичний лад «шляхетська демократія» для польського суспільства, встановлений у Речі Посполитій в XVI ст.?
- А** Зменшення прав, свобод і привілеїв шляхти;
- Б** посилення влади короля, запровадження спадкової монархії;
- В** свавілля шляхетства, обмеження влади короля, занепад держави;
- Г** піднесення держави, урівнення в правах усіх станів суспільства.
- 28.** Укажіть одну з головних причин Лівонської війни.
- А** Намагання Московської держави отримати вихід до Чорного моря;
- Б** намагання Московської держави отримати вихід до Білого моря;
- В** намагання Московської держави отримати вихід до Балтійського моря;
- Г** намагання Московської держави отримати вихід до Каспійського моря;
- 29.** Назвіть головну причину намагання Московського царства розгромити Казанське й Астраханське ханства.
- А** Намагання Тверського і Рязанського князівств об'єднатися з Астраханським ханством;
- Б** намагання Суздальського і Володимирського князівств об'єднатися з Казанським ханством;
- В** пряма військова загроза від цих ханств Московській державі;
- Г** контроль над торговельними шляхами, що проходили територією цих ханств.

30. Що не належить до наслідків проведення внутрішньої політики «опричнина» у Московській державі в другій половині XVI ст.?
- А Ліквідація станової монархії;
 - Б піднесення господарства, збільшення населення;
 - В формування самодержавства;
 - Г знищення системи формування армії, військові поразки.

Завдання цієї форми містять спільне вступне запитання та чотири завдання, позначені буквами, до кожного з яких потрібно підібрати один варіант відповіді, позначений цифрою.

31. Установіть відповідність між станами польського суспільства в XVI ст. та їх характеристикою.
- | | | |
|------------|---|---|
| А Магнати; | 1 | Привілейований стан, мали окремий шляхетський суд, входило багато дрібнопомісних |
| Б шляхта; | | |
| В міщани; | | |
| Г селяни. | 2 | не сплачували податків, мали окремий церковний суд; брали участь в управлінні державою, мали великі землеволодіння; |
| | 3 | повністю залежали від магнатів і шляхти, втратили права, були прикріплені до землі, відбували панщину, сплачували оброк; |
| | 4 | сплачували податки, усунені від управління державою, залежали від політики держави, боролися за власні права з привілейованими станами суспільства; |
| | 5 | привілейований стан, мали окремий суд, брали участь в управлінні державою, впливали на зовнішню та внутрішню політику держави. |
32. Співвіднесіть прізвища з описом особистості.
- | | | |
|----------------------------------|---|---|
| А Єпіфаній
Слави-
нецький; | 1 | Майстер живопису, розписав фресками частину Успенського собору, Московського Кремля; |
| Б Себастьян
Кленович; | 2 | автор розписів соборів Пафнутієвського та Ферапонтового, іконописець і графік, написав картину «Древо держави Російського»; |
| В Діонісій; | | |
| Г Симеон
Полоцький. | 3 | польський поет, композитор, викладач Академії Замоської; |
| | 4 | український педагог, викладач греко-слов'янської академії, автор підручників, книжок для вчителів і батьків; |
| | 5 | організатор Греко-слов'янської академії. |

33. Установіть відповідність між датами та історичними фактами.
- | | |
|------------|--|
| А 1584 р.; | 1 Позбавлення Федора Годунова московського трону; |
| Б 1589 р.; | 2 запровадження патріаршества в Москві; |
| В 1605 р.; | 3 помер перший московський цар Іван IV Васильович Грозний; |
| Г 1607 р.; | 4 початок польсько-шведської інтервенції. |
34. Співвіднесіть напрямки зовнішньої політики Речі Посполитої в першій половині XVII ст. та їх характеристики.
- | | |
|------------|--|
| А Північ; | 1 Передання герцогства Пруссії Гогенцоллернам і його об'єднання з Бранденбургом; |
| Б Схід; | 2 війна Речі Посполитої з Османською імперією; |
| В Південь; | 3 війна з Московським царством; |
| Г Захід. | 4 польсько-шведська війна: послаблення позицій на Балтиці; |
| | 5 укладення союзу з Литовським князівством. |
35. Співвіднесіть імена з описом особистості.
- | | |
|-------------------------|---|
| А Олексій І Михайлович; | 1 Диякон кремлівської церкви, який 1553 року очолив першу в Росії казенну друкарню. 1564 року видав разом із помічником Петром Мстиславцем «Апостола»; |
| Б Дмитро Пожарський; | 2 донський козак, керівник повстання 1670–1671 рр., найбільшого в історії допетровської Росії; |
| В Іван Федоров; | 3 польський письменник, релігійний полеміст епохи Відродження, вважається «батьком польської літератури», був одним із перших поетів, що писали польською мовою (а не латиною); |
| Г Степан Разін. | 4 князь, боярин, один з організаторів народного ополчення, яке 1612 року під його керівництвом визволило Москву від польських загарбників; |
| | 5 другий московський цар з династії Романових, мав титул «Божією милістю Великий Государ Цар і Великий князь, всій Великия і Маляя і Беляя Росії самодержець, і багатьох держав і земель Східних і Західних і Північних отчич і дідич і спадкоємець і государ і володар». |

36. Установіть відповідність між датами та подіями.
- | | | |
|------------|---|---|
| А 1550 р.; | 1 | Остаточне скасування оприччини; |
| Б 1572 р.; | 2 | прийняття «Судебника» — збірки законів для всієї держави; |
| В 1591 р.; | 3 | повалення династії Годунових, прихід до влади Лжедмитрія I; |
| Г 1605 р.; | 4 | звільнення Москви від польсько-шведських інтервентів. |
37. Установіть відповідність між датами та подіями.
- | | | |
|------------|---|--|
| А 1555 р.; | 1 | Вихід першої друкованої книги «Апостол» І. Федоровича; |
| Б 1564 р.; | 2 | відкриття Острозької колегії; |
| В 1578 р.; | 3 | зведення церкви Вознесіння у с. Коломенському; |
| Г 1532 р. | 4 | початок будівництва Покровського собору у Москви; |
| | 5 | відкриття Віленської академії. |

Завдання цієї форми містять інструкцію та чотири події, які треба розташувати в правильній послідовності.

38. Розташуйте в хронологічній послідовності такі події.
- | | |
|---|---|
| А | Розгром поляків турецьким військом під Цецорою; |
| Б | скликання Першого земського собору у Москві; |
| В | створення Ягеллонського (Краківського) університету; |
| Г | затвердження збірника приписів про церковну обрядовість та життя духовенства — «Стоглав». |
39. Розташуйте в логічній послідовності перебування на московському престолі царів.
- | | | | |
|---|---------------------|---|-------------------|
| А | Борис Годунов; | Б | Федор Михайлович; |
| В | Олексій Михайлович; | Г | Лжедмитрій I. |
40. Розташуйте в логічній послідовності періоди Лівонської війни 1558–1583 рр.
- | | |
|---|--|
| А | Боротьба російських військ у Лівонії за створення морської бази на Балтиці; |
| Б | невдача російських військ у Лівонії; оборона Пскова; |
| В | успішні дії російських військ у Білорусії; утворення анти-російської коаліції; |
| Г | успішні дії російських військ у Лівонії. |
41. Розташуйте в хронологічній послідовності завойовані Іваном IV ханства, починаючи з найпершого.
- | | | | |
|---|-----------------|---|---------------|
| А | Казанське; | Б | Астраханське; |
| В | Ногайська орда; | Г | Сибірське. |

42. Позначте варіант, де подано правильний перелік подій, що пов'язані з правлінням Івана IV Грозного.
- | | |
|------------|---|
| А 2, 3, 4; | 1 Голодомор у Московській державі; |
| Б 3, 4, 6; | 2 повстання в Новгороді на чолі з Кузьмою |
| В 1, 3, 5; | Мініним; |
| Г 2, 5, 6. | 3 поділ держави на «земщину» і «опричнину»; |
| | 4 скасування системи кормлїнь; |
| | 5 звільнення Москви від поляків; |
| | 6 вінчання на царствування. |
43. Позначте варіант, де подано правильний перелік імен королів Польщі.
- | | |
|------------|---------------------------|
| А 1, 3, 4; | 1 Владислав IV; |
| Б 3, 4, 5; | 2 Міндовг I; |
| В 2, 4, 6; | 3 Сигізмунд II Август; |
| Г 1, 2, 3. | 4 Олександр I Ягеллончик; |
| | 5 Данило I Романович; |
| | 6 Свидригайло. |
44. Позначте варіант, де подано правильний перелік міст, які були захоплені Степаном Разіним під час селянської війни (1670–1671 рр.) у Московській державі.
- | | |
|------------|--------------|
| А 2, 3, 6; | 1 Псков; |
| Б 3, 4, 5; | 2 Царицин; |
| В 1, 2, 4; | 3 Саратов; |
| Г 2, 3, 5. | 4 Астрахань; |
| | 5 Воронеж; |
| | 6 Ярославль. |

ТЕМА 13

Криза старого порядку. Початок модернізації

Завдання цієї форми містять вступне запитання та чотири варіанти відповідей, серед яких потрібно вибрати один правильний.

- Корінний, переломний переворот в державному, економічному і суспільно-політичному житті держави.

А Повстання;	Б революція;
В війна;	Г страйк.
- Який мистецький стиль виник наприкінці XVII — початку XVIII ст., взірцем для якого було античне (давньогрецьке та давньоримське) мистецтво?

А Романтизм;	Б класицизм;
В реалізм;	Г модернізм.

14. Проти якої країни Петро I розпочав війну у 1700 р.?
А Туреччина; Б Швеція;
В Данія; Г Польща.
15. Які країни підтримали війну американських колоній за незалежність XVIII ст.?
А Голландія і Франція; Б Франція та Іспанія;
В Португалія та Англія; Г Пруссія та Іспанія.
16. Назвіть короля Англії, із яким були пов'язані події «славної революції».
А Яков I; Б Яков II;
В Карл II; Г Вільгельм III.
17. За правління якого короля остаточно сформувалась абсолютна монархія у Франції?
А Людовік XIII; Б Людовік XIV;
В Людовік XV; Г Людовік XVI.
18. Із чим ім'ям пов'язують період реформ в Австрійській імперії, здійснених у XVIII ст.?
А Рудольф II; Б Марія-Терезія;
В Фердинанд II; Г Леопольд III.
19. Хто став 1720 року імператрицею Росії?
А Катерина I; Б Катерина II;
В Єлизавета Петрівна; Г Анна Іоанівна.
20. Хто з відомих американських політиків був автором «Декларації незалежності»?
А Б. Франклін; Б Д. Медісон;
В Т. Джефферсон; Г Дж. Вашингтон.
21. Які події історії Англії дістали назву «славної революції»?
А «Чистка» О. Кромвелем Довгого парламенту і встановлення ним режиму «протекторату»;
Б державний переворот, внаслідок якого англійський престол замість Якова II посів Вільгельм III Оранський, що погодився на обмеження королівської влади парламентом;
В події династичної кризи англійського престолу;
Г заколот генерала Монка і реставрація династії Стюартів.
22. Що спільного між Фрідріхом II, Катериною II та Марією-Терезією?
А Вони правили у XVIII ст., були сучасниками і провадили політику «освіченого абсолютизму»;
Б вони воювали між собою під час загальноєвропейської Семірічної війни XVIII ст.;
В вони разом утворили «Союз трьох» для боротьби зі Швецією;
Г вони брали участь у трьох поділах Польщі.

23. Який вислів належить Людовіку XIV?
А «Париж вартий меси»; Б «Бо така моя воля»;
В «Держава — це я!»; Г «На все воля Божа».
24. Що було основною метою східного напрямку зовнішньої політики Росії на початку XVIII ст.?
А Проникнення до середньої Азії, укріплення позицій на Кавказі, у Сибіру та Каспії;
Б отримання виходу до Балтійського моря;
В активна участь у вирішенні європейській військових конфліктах;
Г отримання виходу до Чорного моря.
25. Який адміністративний статус мали англійські колонії в Північній Америці в середині XVIII ст.?
А Централізоване управління об'єднаних в Американське віце-королівство колоній;
Б об'єднані у три віце-королівства на чолі з губернаторами;
В заморський департамент Великої Британії;
Г мали автономний устрій і не залежали одна від одної.
26. Що не було передумовою промислової революції в Англії?
А Завершення аграрної революції, поява значної кількості вільної робочої сили;
Б винайдення прядіння і ткацтва;
В «славна революція»;
Г розвиток мануфактурного виробництва з його системою поділу праці.
27. Яка з наведених подій сталася за часів правління Людовіка XIV?
А Політика меркантилізму; Б Варфоломіївська ніч;
В Нантський едикт; Г Католицька ліга.
28. У чому полягали причини реформ, які запровадили австрійські імператори Марія-Терезія та Йосип II наприкінці XVIII ст.?
А Прагнення ліквідувати найбільш значні суперечності між дворянством і буржуазією;
Б покращити військо для участі у придушення можливої революції;
В розширити права католицької церкви;
Г надати політичні права народам, що перебували у складі імперії Габсбургів.
29. Яким був результат Північної війни 1700–1721 рр. для Швеції?
А Занепад, країна потрапила під владу інших європейських держав. Кінець етапу державності;

- Б** здобуття нових континентальних володінь і безроздільне панування у Північному та Балтійському морях;
- В** утрата майже всіх континентальних володінь і можливості безроздільного панування на Балтійському морі;
- Г** здобуття нових континентальних володінь і безроздільне панування на Балтійському морі.
- 30.** Яка подія безпосередньо вплинула на посилення англійського тиску на північноамериканські колонії в середині XVIII ст.?
- А** Утвердження в Англії Ганноверської династії;
- Б** Тридцятилітня війна;
- В** «бостонська бійня»;
- Г** війна за голландський спадок.
- Завдання цієї форми містять спільне вступне запитання та чотири завдання, позначені буквами, до кожного з яких потрібно підібрати один варіант відповіді, позначений цифрою.
- 31.** Співвіднесіть дати з подіями.
- | | |
|-------------------|--|
| А 1664 р.; | 1 Проголошення Росії імперією, а Петра I — імператором; |
| Б 1688 р.; | |
| В 1709 р.; | 2 захоплення англійцями колонії Нова Голландія (перейменована на Нью-Йорк); |
| Г 1721 р.; | |
| Д 1745 р. | 3 поразка шведського короля Карла XII під Полтавою; |
| | 4 державний переворот у Англії, повалення династії Стюартів. |
- 32.** Співвіднесіть дати і події.
- | | |
|-------------------|--|
| А 1613 р.; | 1 Битва під Конотопом, поразка російських військ від гетьмана І. Виговського; |
| Б 1645 р.; | |
| В 1659 р.; | 2 «мідний бунт» у Москві; |
| Г 1662 р.; | 3 обрання московським царем Михайла Романа; |
| Д 1670 р. | 4 початок правління царя Олексія Михайловича. |
- 33.** Установіть відповідність між прізвищами митців та їхніми творами.
- | | |
|---------------------------------------|---|
| А Джонатан Свіфт; | 1 Педагогічний роман-трактат «Еміль, або Про виховання»; |
| Б Жан-Жак Руссо; | 2 сатирико-фантастична книга «Пригоди Гулівера»; |
| В Жак-Луї Давід; | 3 наукова праця «Філософські листи», «Кандид, або Оптимізм»; |
| Г Франсуа-Марі Аруе (Вольтер). | 4 картина «Наполеон на перевалі Сен-Бернар»; |
| | 5 стаття «Що таке Просвітництво?» |

34. Співвіднесіть поняття з їхні визначеннями.

- | | |
|---|--|
| <p>А Конституцій-на монархія;</p> <p>Б Федерація;</p> <p>В Декларація;</p> <p>Г Освічений абсолютизм.</p> | <p>1 Форма державного устрою, за якої вищі територіальні одиниці держави мають певну юридично визначену політичну самостійність;</p> <p>2 союз суверенних держав, об'єднаних спільними керівними органами, створений для певних цілей, переважно зовнішньополітичних і воєнних;</p> <p>3 політика, здійснювана у XVIII ст. в деяких європейських монархічних державах; її метою було знищення «згори» найбільш застарілих феодальних порядків, ще означає союз королів і філософів;</p> <p>4 форма правління, за якої влада монарха обмежена найвищим законом держави, законодавчі та виконавчі функції передано іншим органам держави;</p> <p>5 офіційна заява з приводу чогось, урочисте проголошення урядом, партією, яких-небудь принципів, положень, а також документ, у якому вони викладені.</p> |
|---|--|

35. Співвіднесіть дати з подіями.

- | | |
|---|--|
| <p>А 1640 р.;</p> <p>Б 1645 р.;</p> <p>В 1711 р.;</p> <p>Г 1765 р.;</p> <p>Д 1787 р.</p> | <p>1 Битва при Нейзбі;</p> <p>2 скликання Довгого парламенту;</p> <p>3 початок співправління Марії Терезії та її сина Йосипа II;</p> <p>4 Прутський військовий похід Петра I на Південь України.</p> |
|---|--|

36. Установіть відповідність між діячами російської культури XVIII ст. та їх досягненнями.

- | | |
|---|--|
| <p>А І. Ползунов;</p> <p>Б М. Ломоносов;</p> <p>В І. Кулібін;</p> <p>Г І. Старов.</p> | <p>1 Спорудив Таврійський палац у Петербурзі;</p> <p>2 винайшов триколісний самокат, семафорний телеграф;</p> <p>3 відкрив закон збереження матерії та руху й виявлення ним атмосфери на планеті Венера;</p> <p>4 спорудив Зимовий палац у Петербурзі;</p> <p>5 збудував парову машину.</p> |
|---|--|

37. Співвіднесіть прізвища з описом історичної особи.
- | | |
|------------------|--|
| А Йосип II; | 1 Імператор Російської імперії, провів низку реформ, які охопили усі сфери суспільного життя; |
| Б Ж. Б. Кольбер; | 2 американський державний діяч, перший президент Сполучених Штатів, головнокомандувач Континентальної армії, учасник війни за незалежність Північноамериканських штатів; |
| В Петро I. | 3 міністр фінансів, що сприяв розвитку промисловості у Франції, підтримував торгівлю шляхом упровадження високого мита; |
| Г Дж. Вашингтон; | 4 видатний державний діяч, реформатор, яскравий представник епохи освіченого абсолютизму, імператор Священної Римської імперії із династії Габсбургів. |
| Д О. Суворов. | |

Завдання цієї форми містять інструкцію та чотири події, які треба розташувати в правильній послідовності.

38. Розташуйте в логічній послідовності етапи революції в Англії XVII ст.
- А Друга громадянська війна; Б конституційний період;
В протекторат Кромвеля; Г індепендентська республіка.
39. Розташуйте в хронологічній послідовності нижченаведені події.
- А «Славна революція» в Англії;
Б розгром шведської армії під Полтавою;
В битва поблизу Саратоги (штат Нью-Йорк);
Г третій поділ Речі Посполитої.
40. Розташуйте в логічній послідовності етапи Північної війни.
- А Полтавська битва;
Б поразка шведів біля с. Лісове;
В підписання Ніштадтського миру;
Г поразка російської армії під Нарвою.
41. Розташуйте в логічній послідовності етапи війни за незалежність США 1775–1783 рр.
- А Капітуляція англійців під Саратогою;
Б укладання Версальського миру між Англією і США;
В збройна сутичка колоністів з англійськими військами у районі Бостона;
Г утворення союзу між США і Францією.

42. Позначте варіант, де подано правильний перелік реформ, проведених Фрідріхом II Великим.
- | | | |
|------------|---|---|
| А 2, 3, 5; | 1 | Податки (запровадження подушної податі, перепис усіх чоловіків); |
| Б 2, 4, 6; | 2 | судочинство (відокремлення суду від чиновників, заборона тортур, запровадження «одного закону для всіх»); |
| В 1, 4, 6; | 3 | гроші (карбування золотих, срібних і мідних монет, уведення десятичної системи в грошовий обіг); |
| Г 2, 3, 5. | 4 | законодавство (скасування кріпацтва на всіх землях); |
| | 5 | церква (секуляризація церковного життя, створення Синоду — духовної колегії); |
| | 6 | сільське господарство (поява нових культур, колонізація малозаселених земель). |
43. Позначте варіант, де подано правильний перелік прізвищ імператорів (імператриць), правління яких у Російській імперії було пов'язане палацовими переворотами.
- | | | |
|------------|---|---------------------|
| А 2, 4, 6; | 1 | Микола I; |
| Б 3, 4, 5, | 2 | Петро III; |
| В 3, 4, 5, | 3 | Павло I; |
| Г 4, 5, 2. | 4 | Катерина II; |
| | 5 | Олександр I; |
| | 6 | Єлизавета Петрівна. |
44. Оберіть події, що стосуються війни США за незалежність.
- | | | |
|------------|---|--|
| А 3, 4, 5; | 1 | Збройна сутичка неподалік Бостона; |
| Б 1, 2, 3 | 2 | Конгрес прийняв Декларацію незалежності; |
| В 3, 5, 6; | 3 | капітуляція англійців під Йорктауном; |
| Г 1, 2, 6. | 4 | прийняття Конституції США; |
| | 5 | «Біль про права»; |
| | 6 | заснування англійського поселення у Вірджії. |

ТЕМА 14

Країни Сходу

Завдання цієї форми містять вступне запитання та чотири варіанти відповідей, серед яких потрібно вибрати один правильний.

1. Як називається наймудріша і найповажніша людина з точки зору ісламського віровчення, споріднена «отець» і «старець»?
- | | |
|-------------|----------|
| А Патріарх; | Б шах; |
| В шейх; | Г раджа. |

2. Державна канцелярія в деяких ісламських країнах.

А Софа;	Б канапа;
В крісло;	Г диван.
3. Назвіть титул міністра і вищих сановників або релігійного радника у багатьох мусульманських країнах.

А Халіф;	Б протектор;
В гуру;	Г візир.
4. Як називається необмежена монархія, що характеризується цілковитим свавіллям влади, безправ'ям підданих?

А Абсолютизм;	Б диктатура;
В автократія;	Г деспотія.
5. Як називається всеяпонський самурайський уряд авторитарного типу, заснований 1603 року?

А Сенат Мураті;	Б рада Камакура;
В сейм Кацуйорі;	Г сьогунат Токугава.
6. Коли стався розгром турків під час облоги Відня?

А 1595 р;	Б 1621 р;
В 1663 р;	Г 1683 р.
7. Він вважав себе нащадком Тимурі Тимура і Чінгісхана. Талановитий дипломат, воєначальник. Падишах, засновник імперії Великих Моголів.

А Акбар;	Б Бабур;
В Сулейман I;	Г Шах-Джахан.
8. Назвіть роки панування маньчжурської династії Цін у Китаї.

А 1633–1711 рр.;	Б 1644–1811 рр.;
В 1644–1911 рр.;	Г 1744–1911 рр.
9. Коли європейці вперше дісталися східної частини узбережжя Індії?

А 1480 р.;	Б 1498 р.;
В 1510 р.;	Г 1525 р.
10. Скільки тривала політика «самозакриття», яку провадив сьогунат Токугава?

А з XVI ст. до другої половини XVII ст.;
Б з XVII ст. до першої половини XVIII ст.;
В з XVII ст. до першої половини XIX ст.;
Г з XVIII ст. до початку XX ст.
11. Які країни Європи перебували під владою Османської імперії в період її найбільшої могутності?

А Молдова, Хорватія, Румунія, Греція;
Б Косово, Угорщина, Балкани, Австрія;
В Молдова, Сербія, Крим, Угорщина, Крит;
Г Крит, Молдова, Македонія, Чорногорія.

12. 1453 року столицею Османської імперії стало місто:
А Адана; Б Ізмір;
В Стамбул; Г Анкара.
13. Що завоював турецький султан Селім I у боротьбі проти Персії?
А Аравію, Вірменію, Катар;
Б Туніс, Алжир, Марокко;
В Ірак, Курдистан, Палестину;
Г Азербайджан, Грузію, Дагестан.
14. Яке місто Китаю було захоплено маньчжурською армією 1644 року?
А Шанхай; Б Пекін;
В Гонконг; Г Куньмін.
15. Назвіть європейську країну, якій було надано право вести торгівлю з Японією в період проведення її політики «самозакриття»?
А Іспанія; Б Португалія;
В Голландія; Г Англія.
16. Назвіть ім'я першого із османських султанів, який 1517 р. прийняв титул халіфа Ісламу.
А Баязед II; Б Сулейман I;
В Мурад III; Г Селім I.
17. За правління якого шаха відбулося піднесення Ірану та його держава простяглася від персидської затоки до Індії та Середньої Азії?
А Мансур; Б Кахір;
В Надір; Г Рашид.
18. Хто з правителів керував імперією Великих Монголів в період з 1556 до 1605 рр.?
А Тимур; Б Акбар;
В Сиваджи; Г Ашока.
19. Назвіть ім'я одного із керівників селянського повстання в Китаї, якому вдалося захопити Пекін і проголосити себе імператором.
А Чжу Юаньчжан; Б Сюань-цзун;
В Лі Цзичен; Г Чжен Хе.
20. Назвіть ім'я одного із головних військово-політичних лідерів Японії епохи «воюючих країн», засновника і першого сьогуна сьогунату Едо.
А Мінамото но Йорітомо; Б Токуґава Ієясу;
В Асікаґа Такаудзі; Г Тойотомі Хідейосі.

21. Як називається релігія, заснована, за арабськими переказами, пророком Мухаммедом (Магометом) у VII ст.?
А Джайнізм; Б іслам;
В буддизм; Г індуїзм.
22. Звідки Османська імперія дістала свою назву?
А Від території, звідки були родом турки;
Б від імені дружини Сулеймана I.
В від одного із керівників — вождів турків;
Г від міста, яке першим було завойовано турками в Малій Азії.
23. Що таке «Храм неба»?
А Назва резиденції китайських імператорів;
Б збірка найбільш відомих творів Конфуція;
В одне з головних свят у Китаї;
Г секта в Китаї, відома своїми пророцтвами про появу «про-світлених».
24. Хто такі джагірдари?
А Нащадки джагірів в Індії;
Б люди-немусульмани в Індії, які сплачували податок на користь держави;
В власники земельних ділянок-джагірів в Індії;
Г люди, які складали нижчий прошарок індійського су-спільства.
25. Хто такий даймьо?
А Провінційний володар Японії у XIV–XIX ст.;
Б земельна ділянка Японії XV ст.;
В грошова одиниця Японії XIII–XVII ст.;
Г найвище військове звання в Японії XVI–XVIII ст.
26. Які наслідки для країн Сходу мала мандрівка Васко да Гама?
А Жителі країн Сходу вперше дізналися про європейців;
Б жителі країн Сходу розширили й активізували торгівлю з європейськими країнами;
В жителі країн Сходу почали масово емігрувати до Європи;
Г країни Сходу ізолювалися і припинили торгівлю з європейськими країнами.
27. Позначте, що не було причиною занепаду Османської імперії.
А Боротьба народів проти османських завойовників;
Б перетворення земель воїнів на їхню власність — послаблен-ня армії;
В посилення ролі мусульманської церкви;
Г скорочення прибутків імперії внаслідок припинення за-воювань.

28. Позначте ім'я видатного філолога Китаю.
 А У Саньгуй; Б Чи Дзичен;
 В Гу Яньбу; Г Чи Бо.
29. Які наслідки мав указ «Одна країна — один замок», прийнятий 1615 р. сьогунатом Токуґава?
 А Заборонялося надміру укріплювати свої замки та укладати шлюби із сусідніми володарями без дозволу сьогунату;
 Б один даймьо міг мати лише один замок у своїх володіннях;
 В усі даймьо разом із родиною були зобов'язані почергово перебувати на службу до резиденції сьогуна в місті Едо;
 Г усі старі замки були зруйновані та вводили заборону на будівництво нових протягом 30 років.
30. Чим завершилося Сімабарське повстання 1637–1638 рр. проти місцевої влади і сьогунату Токуґава?
 А Створенням самоврядної «народної держави» у місті Сімбар;
 Б поваленням сьогунату Токуґава та встановлення Камакурського сьогунату;
 В розгромом повстанців, посиленням релігійного гніту та оформлення політичної ізоляції Японії;
 Г перемогою повстанців і стратою сьогуна Токуґава — Іеясу.

Завдання цієї форми містять спільне вступне запитання та чотири завдання, позначені буквами, до кожного з яких потрібно підібрати один варіант відповіді, позначений цифрою.

31. Співвіднесіть дати з подіями.
 А 1525 р.; 1 Битва під Могачем;
 Б 1526 р.; 2 вторгнення військ Бабура до Північної Індії;
 В 1571 р.; 3 заснування англійцями Ост-Індської компанії;
 Г 1600 р.;
 Д 1612 р. 4 поразка турків у морській битві під Лепато.
32. Співвіднесіть поняття та їх визначення.
 А Султан; 1 Учасники збройної боротьби проти турецького панування у південнослов'янських народів;
 Б Яничари;
 В Емір; 2 князівський титул у мусульманських країнах;
 Г Раджа; 3 титул монарха в деяких мусульманських країнах;
 Д Гайдуки. 4 турецька регулярна піхота, що була створена у XIV ст.

33. Співвіднесіть держави з великими містами, що їм належали у XVI–XVII ст.
- | | |
|----------------------|----------------------|
| А Японія; | 1 Абадан, Тегеран; |
| Б Османська імперія; | 2 Пекін, Нанкін; |
| В Китай; | 3 Стамбул, Антіохія; |
| Г Індія. | 4 Токіо, Кіото; |
| | 5 Делі, Кабул. |
34. Співвіднесіть імена з описом історичної особи.
- | | |
|--------------------|---|
| А Шах-Джахан; | 1 Лідер селянського повстання в Китаї, який досяг перемоги; |
| Б Лі Цзичен; | 2 обіймав посаду Великого державного міністра Японії, збільшив прибутки Імператорського двору та аристократичних домів за рахунок надання нових земель; |
| В Селім II; | 3 за його правління відбулося найбільше піднесення держави Великих Моголів, прославився спорудженням мавзолею Тадж-Махал; |
| Г Токуґава Іеміцу. | 4 підкорив Туніс, зазнав поразки від європейського флоту у битві біля Лепанто; |
| | 5 постійно воював, захопив східне узбережжя Чорного моря. |
35. Установіть відповідність між діячами науки і культури Китаю та галузями, у яких вони працювали.
- | | |
|-----------------|-----------------|
| А Медицина; | 1 У. Ченьєнь; |
| Б Географія; | 2 Лі Шичжен; |
| В Фармакологія; | 3 Чжан Чжунцин; |
| Г Література; | 4 Гу Яньу. |
| Д Освіта. | |
36. Співвіднесіть прізвища митців країн Сходу та їх надбання.
- | | |
|----------------|--|
| А Лі Шичжен; | 1 Автор праці «Дзеркало світу», де описав побудову Всесвіту; |
| Б Абу-ль-Фазл; | 2 написав багатотомний «Трактат про дерева і рослини» та визначив їх лікувальні властивості; |
| В Хаджі Халів; | 3 автор праць з історії, економіки, філософії, географії «Книга про недоліки та користь областей і повітів Піднебесної»; |
| Г Гу Яньу. | 4 написав кількатомну історію правління Акбара в Індії; |
| | 5 писав романи, оповідання, фантастичні твори «Подорож на захід». |

37. Установіть відповідність між містами Османської імперії й територіями, на яких вони розміщувалися.
- | | |
|----------------|--------------|
| А Бахчисарай; | 1 Балкани; |
| Б Софія; | 2 Дворіччя; |
| В Єрусалим; | 3 Єгипет; |
| Г Олександрія. | 4 Палестина; |
| | 5 Крим. |
- Завдання цієї форми містять інструкцію та чотири події, які треба розташувати в правильній послідовності.
38. Розташуйте в хронологічній послідовності нижченаведені події.
- А Встановлення правління династії Цин у Китаї;
 Б початок спорудження мавзолею Тадж-Махал;
 В встановлення панування португальців на західному узбережжі Індії;
 Г призначення імператорським двором Токугави Іеясу на посаду сьогуна.
39. Розташуйте в хронологічній послідовності нижченаведені події.
- А Укладення союзу між французьким королем Франциском I і султаном Сулейманом I;
 Б початок селянської війни в Китаї;
 В початок спорудження Тадж-Махала;
 Г початок правління в Індії Акбара.
40. Розташуйте в хронологічній послідовності нижченаведені події:
- А Розгром делійських військ Бабуром біля Паніпата;
 Б битва при Секіґахара між військами Токугави Іеясу та Ісідю Міцунарі;
 В прихід до влади в Османській імперії султана Сулеймана I;
 Г захоплення англійцями індійських міст Мадрсі та Бомбею.
41. Розташуйте в логічній послідовності основні етапи селянської війни на чолі з Лі Цзиченом у XVII ст.
- А Похід повстанців на столицю імперії — Пекін;
 Б розгром військ Лі Цзичена маньчжурською армією;
 В проголошення Лі Цзичена імператором;
 Г повстання в північній частині провінції Шаньсі у Китаї.
42. Позначте варіант, де подано правильний перелік країн які брали участь в Ост-Індських компаніях.
- | | |
|------------|--------------|
| А 1, 3, 5; | 1 Британія; |
| Б 2, 4, 6; | 2 Австрія; |
| В 3, 4, 5; | 3 Голландія; |
| Г 1, 5, 6. | 4 Норвегія; |
| | 5 Франція; |
| | 6 Греція. |

43. Позначте варіант, де подано правильний перелік центральних міст країн Сходу.
- | | |
|------------|------------|
| А 2, 5 6; | 1 Герат; |
| Б 4, 5, 6; | 2 Неаполь; |
| В 1, 2, 4; | 3 Ісфахан; |
| Г 1, 3, 4. | 4 Хіва; |
| | 5 Відень; |
| | 6 Рим. |
44. Позначте варіант, де подано правильний перелік імен правителів імперії Великих Моголів.
- | | |
|------------|----------------|
| А 3, 5, 6; | 1 Бабур; |
| Б 1, 2, 3; | 2 Акбар; |
| В 1, 4, 5; | 3 Аурангзеб; |
| Г 2, 4, 6. | 4 Махді; |
| | 5 Хішам; |
| | 6 Абдаррахман. |

ТЕМА 15

Світ наприкінці XVIII — у XIX ст.

Країни світу наприкінці XVIII — у XIX ст.

Завдання цієї форми містять вступне запитання та чотири варіанти відповідей, серед яких потрібно вибрати один правильний.

- Назва вищого законодавчого і виконавчого органу Першої Французької республіки.

А Конкордат;	Б сенат;
В конвент;	Г конгрес.
- Яку назву дістало перше масове народне повстання(почалося у Великій Британії 1836 р.), яке виступало за виборчі та соціальні реформи?

А Бонапартизм;	Б жирондизм;
В кальвінізм;	Г чартизм.
- Договір між Папою Римським як главою католицької церкви і будь-якою державою, який регулює правове положення католицької церкви в цій державі та її відносини з папським престолом.

А Унія;	Б конкордат;
В індульгенція;	Г манускрипт.
- Процес відновлення поваленого суспільного ладу або династії, що раніше перебувала при владі.

А Реставрація;	Б реформація;
В реконструкція;	Г революція.

15. У якому місті Російської імперії відбулося повстання декабристів?
 А Москва; Б Харків;
 В Петербург; Г Новгород.
16. Хто був засновником таємної організації «Молода Італія»?
 А К. Кавур; Б Дж. Гарібальді;
 В Дж. Мадзіні; Г Л. Кошут.
17. Хто з діячів Французької революції 1793 року очолив Комітет громадського порятунку, який виконував функцію уряду?
 А Ж. Ебер; Б М. Робесп'єр;
 В Д. Дідро; Г П. Шометт.
18. Хто був організатором «Південного товариства» 1821 року в Росії та автором політичної програми «Руська Правда»?
 А В. Белінський; Б О. Муравйов;
 В О. Герцен; Г П. Пестель.
19. Назвіть прізвище одного з видатних діячів Просвітництва, який уперше висунув і обґрунтував тезу про необхідність поділу влади в державі на законодавчу, виконавчу і судову.
 А Д. Дідро; Б Ж. Ж. Руссо;
 В Ш. Л. де Монтеск'є; Г А. Вольтер.
20. Позначте прізвище лідера чартистського руху, засновника «Товариства британських демократів».
 А Ч. Грей; Б В. Ловетт;
 В Д. Гарні; Г Дж. Бронтер.
21. «Декларація прав людини і громадянина», прийнята у Франції в 1789 р., гарантувала:
 А соціальний захист найбільш вразливих верств населення;
 Б правову рівність всіх людей;
 В недоторканність приватної власності і житла;
 Г невід'ємне право на життя.
22. Програма об'єднання німецьких земель «залізом і кров'ю», запропонована О. фон Бісмарком в середині ХІХ ст., передбачала...:
 А об'єднання німецьких земель навколо Пруссії силовими методами — війною чи загрозою війни;
 Б створення дипломатичним шляхом рівноправного міцного («залізного») союзу кількох держав і примусення до приєднання інших під загрозою війни;
 В зміну фінансової системи, реорганізацію армії, що було б за порукою міцної, єдиної держави;
 Г примусове створення металургійної і машинобудівної промисловості як економічної основи для об'єднання.

23. Демократична партія у США середини XIX ст. підтримувала інтереси:
- А радикальних фермерів Заходу;
 - Б демократичних промисловців Півночі;
 - В ліберальних капіталістів Сходу;
 - Г консервативних плантаторів Півдня.
24. Скільки днів тривало друге правління імператора Наполеона у Франції (1815 р.)?
- А 100 днів;
 - Б 150 днів;
 - В 200 днів;
 - Г 250 днів.
25. Які з наведених партій активізували свою діяльність під час революції 1848–1849 рр. в Італії?
- А Республіканці і ліберали;
 - Б демократи і монархісти;
 - В соціалісти і республіканці;
 - Г конституційні монархісти і клерикали.
26. Що стало результатом промислової революції в Англії впродовж 1815–1847 рр.?
- А Збільшення обсягів сільськогосподарської продукції;
 - Б переважний розвиток важкої промисловості прискореними темпами;
 - В поява великої кількості мануфактур з виробництва сукна, текстилю та вивезення продукції цієї галузі за кордон;
 - Г криза виробництва, закриття малих і середніх підприємств, масове безробіття.
27. Чому якобінці були усунені від влади у Франції?
- А Їх лідерів звинуватили у корупції та хабарництві;
 - Б масовий терор налякав населення Франції;
 - В вони закликали до нових революційних ідей;
 - Г не було створено умов для підписання миру між Францією та антифранцузькою коаліцією.
28. Якими були наслідки франко-пруської війни 1870–1871 рр.?
- А Створення Французької імперії;
 - Б створення об'єднаної Німецької імперії;
 - В величезні втрати армій обох воюючих сторін та підготовка до подальших військових дій;
 - Г поразка пруських військ та подальша роздробленість Німеччини.
29. Яка подія стала переломною в ході Громадянській війні в США середини XIX ст. і визначила перемогу Північних Штатів?
- А Початок реконструкції Півдня;
 - Б «рейд (марш) до моря»;

- В** заява про скасування рабства у Південних штатах та закон про гомстеди;
- Г** поразка армії Конфедератів під Геттісбергом (Пенсільванія).
- 30.** Що передбачала військова реформа, проведена в Російській імперії у 1864–1883 рр.?
- А** Загальну військову повинність та обмежений строк військової служби;
- Б** добровільність військової служби на контрактній основі;
- В** створення спеціальних військ особливого призначення;
- Г** рекрутську повинність за жеребкуванням і пожиттєву службу.

Завдання цієї форми містять спільне вступне запитання та чотири завдання, позначені буквами, до кожного з яких потрібно підібрати один варіант відповіді, позначений цифрою.

- 31.** Співвіднесіть поняття з їхніми визначеннями.
- | | |
|----------------------|---|
| А Диктатура; | 1 Форма правління, за якої верховну державну владу зосереджено (цілковито, частково або номінально) в руках одноосібного глави держави — спадкового монарха; |
| Б республіка; | 2 монархічна держава, глава якої зазвичай має титул імператора; |
| В монархія; | 3 нічим не обмежена влада особи, класу або інших соціальних верств держави, що спирається на силу, а також відповідний політичний режим; |
| Г імперія; | 4 форма правління, за якої вища державна влада належить обраним на певний термін представницьким органам влади. |
- 32.** Співвіднесіть прізвища з описом особистості.
- | | |
|-------------------------------|--|
| А Г. Нельсон; | 1 Російський полководець, генерал-фельдмаршал, з серпня 1812 р. головнокомандувач російської армії; |
| Б М. Кутузов; | 2 англійський флотоводець, віце-адмірал, здобув перемогу над франко-іспанським флотом у Трафальгарській битві; |
| В Г. Мірабо; | 3 французький полководець, політичний державний діяч, імператор французів (у 1804–1814 рр. і 1815 р.); |
| Г Наполеон I Бонапарт; | 4 діяч французької революції, депутат Генеральних штатів, з 1790 р. налагодив таємні зв'язки з королівським двором. |
| Д М. Клеменс. | |

33. Співвіднесіть дати з подіями.
- | | |
|------------|--|
| А 1816 р.; | 1 Народне повстання в Берліні; |
| Б 1837 р.; | 2 утворення першої організації дворянських революціонерів «Союзу порятунку» в Росії; |
| В 1848 р.; | 3 проголошення Імперської конституції в Австрії; |
| Г 1849 р.; | 4 початок правління королеви Вікторії в Англії. |
| Д 1853 р. | |
34. Співвіднесіть місця битв часів війн під проводом Наполеона Бонапарта та країн-супротивників Франції, які брали у них участь.
- | | |
|--------------------------------------|-------------------|
| А Мис Абікур (дельта Нілу); | 1 Росія; |
| Б Треббія і Нові (Північна Італія); | 2 Австрія; |
| В Лютцен і Бауцен (Німеччина); | 3 Англія; |
| Г Арколе і Риволі (Північна Італія); | 4 Пруссія, Росія. |
| Д Батавська республіка (Голландія). | |
35. Установіть відповідність між назвами політичних сил в період Французької революції кінця XVIII ст. та їх ідейними засадами.
- | | |
|------------------|--|
| А Фельяни; | 1 Учасники перевороту, у результаті якого була повалена яacobінська диктатура. Назву отримали за датою перевороту згідно із новим революційним календарем. Представляли «нових багатіїв», що з'явилися в роки революції; |
| Б жирондисти; | 2 політичне угруповання, що представляло інтереси великої буржуазії. Назву одержало від колишнього монастиря чернечого ордену, де проходили засідання; були прихильниками конституційної монархії; |
| В яacobінці; | 3 політичне угруповання, що представляло інтереси поміркованих буржуа-республіканців. Назву дістало від назви департаменту Жиронда; |
| Г термідоріанці; | 4 політичне угруповання радикальних революціонерів, що представляли інтереси середньої і дрібної буржуазії. Назву дістало від місця своїх зборів — бібліотеки монастиря св. Якова в Парижі. |
| Д бонапартисти. | |

- 36.** Співвіднесіть поняття з їхніми визначеннями.
- | | |
|-------------------------|--|
| А Аболіціонізм; | 1 Об'єднання південних штатів США з метою збереження наявного на Півдні соціально-економічного ладу та рабства; |
| Б анексія; | |
| В конфедерація; | 2 система заходів, яких ужив уряд США після завершення Громадянської війни для укріплення єдності країни з метою реорганізації управління Південними штатами й ліквідування наслідків рабовласництва; |
| Г реконструкція; | 3 вид агресії, насильницьке приєднання (загарбання) всієї або частини території іншої держави; |
| Д реформація. | 4 громадянський рух за скасування певного закону. |
- 37.** Співвіднесіть держави з містами (регіонами), де відбувалися події революцій 1848–1849 рр.
- | | |
|---------------------|-------------------------------------|
| А Австрія; | 1 Баден, Саксонія, Баварія; |
| Б Італія; | 2 Авіньйон, Ліон, Париж; |
| В Німеччина; | 3 Відень, Прага; |
| Г Франція; | 4 Ломбардія, Венеція, Мілан. |
| Д Угорщина. | |
- Завдання цієї форми містять інструкцію та чотири події, які треба розташувати в правильній послідовності.
- 38.** Розташуйте в хронологічній послідовності такі події.
- | |
|--|
| А Повстання Чернігівського полку в Росії; |
| Б прийняття «хлібного закону» в Англії; |
| В Липнева революція у Франції; |
| Г прийняття Імперської конституції в Пруссії. |
- 39.** Розташуйте в логічній послідовності.
- | |
|--|
| А Укладання Четверного союзу Німеччина, Австро-Угорщина, Турція, Болгарія); |
| Б єгипетський похід Наполеона; |
| В робота Віденського конгресу; |
| Г утворення Священного союзу; |
- 40.** Розташуйте в хронологічній послідовності такі події.
- | |
|--|
| А Похід Гарібальді і «червоної тисячі»; |
| Б створення Німецької імперії; |
| В прийняття Акта про гомстеди; |
| Г набуття чинності закону про скасування рабства в США. |

41. Розташуйте в логічній послідовності події, що передували початку революцій в Європі упродовж 1848–1849 рр.
- | | |
|--------------------|----------------------------|
| А Народні виступи; | Б криза недовиробництва; |
| В революція; | Г банкрутство підприємств. |
42. Позначте варіант, де подано правильний перелік країн, які входили до 4-ї антифранцузької коаліції.
- | | |
|------------|--------------|
| А 2, 4, 6; | 1 Росія; |
| Б 3, 5, 6; | 2 Іспанія; |
| В 1, 3, 5; | 3 Пруссія; |
| Г 1, 2, 3. | 4 Туреччина; |
| | 5 Англія; |
| | 6 Голландія. |
43. Позначте варіант, де подано правильний перелік прізвищ декабристів:
- | | |
|------------|----------------------|
| А 1, 4, 6. | 1 К. Рилєєв; |
| Б 2, 3, 6. | 2 М. Кутузов; |
| В 3, 4, 5. | 3 П. Багратіон; |
| Г 4, 5, 6. | 4 П. Пестель; |
| | 5 О. Суворов; |
| | 6 М. Бестужев-Рюмін. |
44. Позначте варіант, де подано правильний перелік міст США, що безпосередньо пов'язані з подіями громадянської війни.
- | | |
|------------|---------------|
| А 1, 2, 3. | 1 Сан-Дієго; |
| Б 2, 3, 4. | 2 Геттисберг; |
| В 3, 4, 5. | 3 Атланта; |
| Г 4, 5, 6. | 4 Річмонд; |
| | 5 Торонто; |
| | 6 Анкоридж. |

ТЕМА 16

Утвердження індустріального суспільства в провідних державах світу

Завдання цієї форми містять вступне запитання та чотири варіанти відповідей, серед яких потрібно вибрати один правильний.

1. Найбільш нетривкі об'єднання підприємств, що здійснюють спільну комерційну діяльність у разі збереження виробничої та юридичної самостійності.
- | | |
|------------|-------------|
| А Картель; | Б синдикат; |
| В концерн; | Г трест. |

12. З якими державами на початку ХХ ст. Франція уклала союз під назвою «Антанта»?
- А Італія та Німеччина; Б Росія та Англія;
В Англія та США; Г Англія та Італія.
13. З якою країною США 1898 р. вели війну за колоніальні володіння?
- А Англія; Б Росія;
В Іспанія; Г Португалія.
14. У яких містах США наприкінці ХІХ ст. було відкрито перші лінії метро?
- А Нью-Йорк і Річмонд; Б Нью-Йорк і Бостон;
В Вашингтон і Чикаго; Г Лос-Анджелес і Даллас.
15. За царювання Олександра II до Росії було остаточно приєднано...:
- А Афганістан; Б Північний Іран;
В Монголію; Г Північний Кавказ.
16. Хто був прем'єр-міністром Великобританії та лідером ліберальної партії з 1892 до 1894 рр.?
- А В. Гладстон; Б Д. Чемберлен;
В Б. Дізраелі; Г Д. Ллойд-Джордж.
17. Французький дипломат, ініціатор спорудження Панамського каналу і Суецького (Єгипет) каналів.
- А Ж. Буланже; Б Ф. Лассепс;
В Ш. Делеклюз; Г А. Дрейфус.
18. Засновник першої великої корпорації в США — «Стандарт Ойл».
- А В. Вільсон; Б Г. Форд;
В Дж. Морган; Г Дж. Рокфеллер.
19. Хто об'єднав 1895 р. розрізнені соціал-демократичні гуртки Петербурга?
- А Олександр II; Б Г. Плеханов;
В В. Ульянов; Г Д. Мілютін.
20. Хто був одним із провідних діячів Паризької комуни?
- А Тьєр; Б Варлен;
В Базен; Г Мак-Магон.
21. Колоніальна імперія Англії в період 1870–1900 рр. була...:
- А найбільшою у світі;
Б дорівнювала французькій колоніальній імперії;
В найменшою, поступаючись іншим колоніальним державам;
Г на початок ХХ ст. майже не залишилось жодної колонії.

22. Чому Францію кінця XIX ст. називали «державою-рантьє»?
- А Франція створювала підприємства на території своїх колоній і за рахунок цього процвітала;
 - Б Франція створювала великі підприємства, а потім їх перепродавала іншим державам;
 - В Франція створювала спільні підприємства з іншими державами і жила за рахунок отриманих прибутків;
 - Г значна частина її населення жила на відсотки зі своїх вкладів, що надавали в борг іншим державам.
23. Яку назву дістав режим окремого користування правами афроамериканців і білих громадян?
- А «Америка для американців»;
 - Б Расова сегрегація;
 - В Шлях істини;
 - Г Справедливий курс.
24. Що таке суфражистський рух?
- А Рух за соціальну і фінансову рівність;
 - Б рух за включення жінок до політичної та управлінської сфери;
 - В практика бойкоту англійських товарів у її колоніях;
 - Г терористичний рух, спрямований на отримання незалежності Ірландії.
25. Період правління імператора Мацухіто було названо «Мейдзі», що означало...:
- А «освітене правління»;
 - Б «феодалне правління»;
 - В «консервативне правління»;
 - Г «правління самураїв».
26. Що передбачав принцип «блискучої ізоляції», якого дотримувалася Англія у XIX ст.?
- А Невтручання в міжнародні конфлікти;
 - Б неучасть у військових союзах;
 - В економічна блокада основних економічних конкурентів;
 - Г розрив усіх міжнародних договорів, які були укладені в цей період.
27. Чим був спричинений Панамський скандал у Франції?
- А Корупційна діяльність чиновників, які підтримали афери компанії, що будувала Панамський канал;
 - Б спроба французької розвідки спровокувати повстання в Панамі, щоб загарбати цю територію;
 - В спроба французьких військ здійснити інтервенцію в Панамі;
 - Г відставка Ж. Буланже з посади військового міністра.

28. Чому США до кінця XIX ст. не здійснювали активної колоніальної політики?
- А Їм вистачало сировини, ринків збуту та робочої сили на власній території;
 - Б у них була відсутня постійна армія і не досить потужний військово-морський флот;
 - В вони воювали проти індіанців, які вели активну партизанську війну проти білих американців;
 - Г намагались уникнути воєнних конфліктів з іншими державами, що володіли колоніями.
29. Які заходи передбачала військова реформа Олександра II проведена в Росії в 1862–1864 рр.?
- А Руйнування селянської общини, дозвіл на відведення землі військовим поселенцям.
 - Б запровадження в армії виборних органів і виборних посад;
 - В запровадження 5-річної військової повинності для неосвічених чоловіків з 20 років;
 - Г введення загальновійськової повинності для чоловіків з 21 року.
30. Чому виявився малоефективним антитрестівський закон Шермана в США?
- А Через посилення страйкового руху і прийняття нових законів, що його пригнічували;
 - Б внесення багатьох поправок, що нівелювали початковий текст документа;
 - В різне тлумачення закону, що дозволяло подальші зловживання «великих корпорацій»;
 - Г расову політику великої буржуазії, що вимагала ліквідації трестів.
- Завдання цієї форми містять спільне вступне запитання та чотири завдання, позначені буквами, до кожного з яких потрібно підібрати один варіант відповіді, позначений цифрою.
31. Співвіднесіть дати з подіями.
- | | |
|------------------|--|
| А 1867–1868 рр.; | 1 «Панамський скандал»; |
| Б 1888 р.; | 2 англо-бурська війна; |
| В 1898 р.; | 3 революція Мейдзі та громадянська війна в Японії; |
| Г 1899–1902 рр. | 4 американо-іспанська війна; |
| | 5 проведення реформ Олександра II. |

32. Співвіднесіть поняття з їхніми визначеннями.

- | | |
|------------------------|--|
| А Олігархія; | 1 Розширення сфери панування, впливу, поширення чого-небудь за початкові межі (територіальне, економічне, політичне); |
| Б протекторат; | 2 форма національних і релігійних забобонів і нетерпимості, вороже ставлення до євреїв; |
| В експансія; | 3 режим, за якого влада (політична, економічна, соціальна, культурна та ін.) належить вузькому колу осіб; |
| Г антисемітизм; | 4 форма залежності однієї держави від іншої, за якої залежна держава зберігає лише деяку самостійність у внутрішніх справах, а її зовнішні зносини, оборону та ін. на свій розсуд здійснює держава-завойовниця. |
| Д патронат. | |

33. Установіть відповідність між політичними партіями різних країн Європи XIX — на початку XX ст. та їх основними засадами.

- | | |
|---|---|
| А Національна ліберальна партія Німеччини; | 1 Виразала інтереси великої промислової буржуазії, виступала за розвиток конституційної монархії, загальне виборче право, скасування станових привілеїв; |
| Б ліві (радикальні) республіканці Франції; | 2 спирались на міську дрібноту буржуазію та селянство, захищали приватну власність й особисту свободу, виступали за націоналізацію великих монополій; |
| В соціалістичні партії Росії; | 3 виражали інтереси інтелігенції, робітників, селянства, виступали за знищення приватної власності, царського самодержавства, пропаганду соціальної рівності, встановлення республіки, надання громадянам прав і свобод; |
| Г клерикали; | 4 виступали за підпорядкування державній владі католицької церкви, більш тісний зв'язок з римським престолом, відновлення привілеїв духовництва, виявляли нетерпимість до неокатоликів. |
| Д консервативна партія Англії. | |

34. Співвіднесіть країни з прізвищами їх представників.
- | | |
|--------------|------------------------------|
| А Німеччина; | 1 В. Гладстон; |
| Б Англія; | 2 Вільгельм II Гогенцоллерн; |
| В Франція; | 3 Дж. Рокфеллер; |
| Г США; | 4 А. Дрейфус. |
| Д Італія. | |
35. Співвіднесіть прізвище з посадою, що обіймала названа особа.
- | | |
|---------------------|-------------------------------------|
| А Отто фон Бісмарк; | 1 Військовий міністр Франції; |
| Б Жорж Буланже; | 2 перший канцлер Німецької імперії; |
| В Б. Дізраелі; | 3 імператор Росії; |
| Г Дж. Рокфеллер; | 4 прем'єр-міністр Великої Британії. |
| Д Олександр III. | |
36. Установіть відповідність між прізвищами прем'єр-міністрів Великої Британії та роками їх перебування при владі.
- | | |
|-----------------------|------------------|
| А Бенджамін Дізраелі; | 1 1868–1874 рр.; |
| Б Герберт Асквіт; | 2 1874–1880 рр.; |
| В граф Розберрі; | 3 1894–1895 рр.; |
| Г Вільям Гладстон; | 4 1908–1916 рр. |
| Д Артур Бальфур. | |
37. Співвіднесіть реформи Олександра II з роками їх проведення.
- | | |
|------------------|------------|
| А Селянська; | 1 1861 р.; |
| Б судова; | 2 1864 р.; |
| В військова; | 3 1862 р.; |
| Г конституційна; | 4 1870 р. |
| Д міська. | |
- Завдання цієї форми містять інструкцію та чотири події, які треба розташувати в правильній послідовності.
38. Розташуйте в хронологічній послідовності нижченаведені події.
- | |
|---|
| А Утворення фабіанського товариства в Англії; |
| Б прийняття Готської програми СДПН у Німеччині; |
| В початок доби Мейдзі в Японії; |
| Г установчий з'їзд РСДРП в Росії. |
39. Розташуйте в логічній послідовності основні події внутрішньої політики консерваторів і лібералів в Англії наприкінці ХІХ ст.
- | |
|---|
| А Прийняття закону про таємне голосування на виборах у палату громад парламенту; |
| Б проведення реформи системи початкового навчання («закон Форстера»), створення мережі державних початкових шкіл; |
| В запровадження третьої парламентської реформи, за якою виборчих прав здобули дрібні орендарі Англії та Ірландії, працівники аграрної промисловості та робітники-квартиронаймачі; |

- Г прийняття закону про 54-годинний робочий тиждень і заборону прийому на роботу дітей віком до 10 років.
40. Розташуйте в хронологічній послідовності наведені події.
А Прийняття антитрестівського закону Шермана в США;
Б обнародування Маніфесту Олександра III про непорушність самодержавства в Росії;
В період існування Паризької комуни у Франції;
Г виникнення соціал-демократичної партії Німеччини (СДПН).
41. Розташуйте в хронологічній послідовності такі події.
А Проголошення Третьої республіки у Франції;
Б прийняття «виняткового закону про соціалістів» у Німеччині;
В обговорення англійським парламентом законопроекту про гомруль (самоуправління) Ірландії;
Г проведення земської реформи в Росії.
42. Позначте варіант, де подано правильний перелік президентів і суспільно-політичних діячів США.
А 2, 4, 5; 1 Е. Джексон;
Б 1, 3, 6; 2 С. Вебб;
В 3, 2, 6; 3 А. Лінкольн;
Г 1, 4, 5. 4 В. Гладстон;
 5 А. Крющ;
 6 В. Шерман.
43. Позначте варіант, де подано правильний перелік відомих міст Японії (за сьогунату Токугава).
А 1, 2, 4; 1 Тайбей;
Б 2, 3, 5; 2 Гонконг;
В 3, 4, 5; 3 Кіото;
Г 3, 5, 6. 4 Сінгапур;
 5 Едо;
 6 Нагасаки.
44. Позначте варіант, де подано правильний перелік територій приєднаних до Росії після Берлінського конгресу у червні 1848 р.
А 1, 2, 3; 1 Кіпр;
Б 2, 4, 5; 2 гирло Дунаю;
В 2, 4, 6; 3 Чорногорія;
Г 3, 5, 6. 4 Ардаган;
 5 Батум;
 6 Боснія.

ТЕМА 17**Міжнародні відносини в останній третині
XIX ст. — на початку XX ст. Культура народів світу
наприкінці XVIII ст. — у XIX ст.**

Завдання цієї форми містять вступне запитання та чотири варіанти відповідей, серед яких потрібно вибрати один правильний.

1. Незалежність держави у зовнішніх і внутрішніх справах.

А Нейтралітет;	Б суверенітет;
В автономія;	Г конкордат.
2. Система заходів, спрямованих на політичну або економічну ізоляцію країни для здійснення політичного або економічного тиску на неї.

А Бойкот;	Б облога;
В блокада;	Г оточення.
3. Розширення сфери впливу, панування в різних областях, у тому числі шляхом дипломатичного тиску або збройного вторгнення.

А Експансія;	Б інтервенція;
В еміграція;	Г деколонізація.
4. Новий напрям у мистецтві, який виник наприкінці XIX — на початку XX ст., безапеляційно заперечував традиції, прагнув докорінного відновлення художньої практики.

А Кубізм;	Б авангардизм;
В постімпресіонізм;	Г супрематизм.
5. Вкладання коштів метрополій у будівництво переробних підприємств у колоніях.

А Експропріація;	Б інтервенція;
В місіонерство;	Г інвестування.
6. Коли був утворений Індійський національний конгрес?

А 1883 р.;	Б 1885 р.;
В 1887 р.;	Г 1889 р.
7. Позначте період, протягом якого відбувалося формування воєнно-політичного блоку Антанта.

А 1903–1906 рр.;	Б 1904–1906 рр.;
В 1904–1907 рр.;	Г 1905–1907 рр.
8. Коли відбулося антиколоніальне повстання в Китаї?

А 1889 р.;	Б 1900 р.;
В 1901 р.;	Г 1903 р.
9. Коли А. Ейнштейн розробив теорію відносності?

А 1899 р.;	Б 1901 р.;
В 1903 р.;	Г 1905 р.

10. Коли відбулася окупація Єгипту англійцями?
А 1878 р.; Б 1880 р.;
В 1882 р.; Г 1888 р.
11. У якому місті 1873 р. вперше у світі було пущено трамвай?
А Лондон; Б Сан-Франциско;
В Париж; Г Берлін.
12. Збудований у 1869 р. Суецький канал об'єднував...:
А Чорне море з Мармуровим;
Б Адріатичне море з Північним;
В Середземне море з Каспійським;
Г Середземне море з Червоним.
13. Що за договором 1898 року Німеччина отримала від Китаю в «оренду» на 99 років?
А Порт Бангкок; Б порт Сінгапур;
В порт Гонконг; Г порт Циндао.
14. Яка країна виявилася лідером у «гонці озброєнь» на початку ХХ ст.?
А Росія; Б Великобританія;
В Німеччина; Г Франція.
15. У ході іспано-американської війни 1898 року США здобули право тримати свої війська на острові...:
А Ібіца; Б Куба;
В Мальорка; Г Ямайка.
16. Хто винайшов телефонний апарат?
А А. Белл; Б брати Райт;
В Т. Едісон; Г Л. Пастер.
17. До «Союзу трьох імператорів», який було створено 1873 р., увійшли:
А Вільгельм I, Олександр II, Едуард VII;
Б Олександр II, Франц-Йосиф I, Вільгельм II;
В Франц-Йосиф I, Вільгельм I, Олександр II;
Г Вільгельм I, Франц-Йосиф I, Микола II.
18. Хто з відомих вчених у сфері фізіології на початку ХХ ст. розробив «теорію умовних рефлексів»?
А Т. Морган; Б І. Павлов;
В Л. Пастер; Г Р. Кох.
19. З яким прізвиськом пов'язаний перший випуск масової стандартизованої продукції й перехід до конвеєрного виробництва наприкінці ХІХ ст.?
А Е. Батлер; Б А. Пежо;
В Г. Форд; Г А. Хаммель.

29. До чого призвело виникнення промислового будівництва в колоніях?
- А Місіонерська практика;
 - Б визвольна боротьба;
 - В мирні протести;
 - Г національна буржуазія і наймані робітники.
30. Що започаткувало 1898 р. відкриття французькими фізиками А. Беккерелем, П'єром і Марі Кюрі ефекту радіоактивного випромінювання?
- А Розвиток ядерної фізики;
 - Б створення ядерної бомби;
 - В пошук альтернативної енергії (ядерної);
 - Г розробку атомного підводного човна.

Завдання цієї форми містять спільне вступне запитання та чотири завдання, позначені буквами, до кожного з яких потрібно підібрати один варіант відповіді, позначений цифрою.

31. Співвіднесіть поняття з їхніми визначеннями.
- | | |
|----------------------|---|
| А Натуралізм; | 1 Напрямок у мистецтві останньої чверті XIX — початку XX ст., представники якого прагнули найбільш природно й упереджено втілити реальний світ у його рухливості та мінливості, передати його швидкоплинні зміни; |
| Б критичний реалізм; | 2 символ — головний засіб пізнання, культ вічної жіночності як символ і земний прообраз вищої досконалості. Мистецтво заради мистецтва; |
| В символізм; | 3 напрям в європейській й американській літературі та мистецтві останньої третини XIX ст., що відбивав негативні сторони життя та прояви людської природи в усій їхній повноті; |
| Г імпресіонізм; | 4 напрям у літературі й мистецтві, основною метою якого було правдиве, об'єктивне відображення дійсності з критичної точки зору. |
| Д супрематизм. | |

32. Співвіднесіть дати з подіями.
- | | |
|------------------|---|
| А 1876 р.; | 1 Утворено II Інтернаціонал; |
| Б 1891–1893 рр.; | 2 винайдено радіо, відкрито рентгівське проміння, створено електронну теорію; |
| В 1895 р.; | 3 утворено франко-російський союз; |
| Г 1899 р.; | 4 винайдено телефон А. Беллом. |
| Д 1908 р. | |
33. Співвіднесіть назви країн з їх представниками.
- | | |
|-----------|------------------|
| А Індія; | 1 Сунь Ятсен; |
| Б Іран; | 2 Ахмад-шах; |
| В Китай; | 3 Мохаммед Алі; |
| Г Алжир; | 4 Абд аль-Кадир. |
| Д Єгипет. | |
34. Співвіднесіть назви країн з їх представниками.
- | | |
|--------------|-------------------|
| А Індія; | 1 Хун Сюцюань; |
| Б Китай; | 2 Лакшмі Бай; |
| В Німеччина; | 3 О. фон Бісмарк; |
| Г Корея; | 4 Муцухіто. |
| Д Японія. | |
35. Співвіднесіть прізвища науковців з їхніми досягненнями.
- | | |
|----------------------------|--|
| А Дж. Томсон; | 1 Розробили основи генетики — науки про передання спадкових ознак у рослинному й тваринному світі; |
| Б Д. Менделєєв; | 2 відкрив першу елементарну частинку — електрон, яка входила до складу атома; |
| В Т. Морган та А. Вейсман; | 3 створили компактні, високоекономічні двигуни, які працювали на рідкому паливі; |
| Г Р. Дізель і Н. Отто; | 4 відкрив періодичний закон хімічних елементів. |
| Д І. Павлов. | |
36. Установіть відповідність між війнами (конфліктами) та їх наслідками.
- | | |
|-----------------------------|---|
| А Фашодський конфлікт; | 1 Поразка Туреччини. Здобуття незалежності Албанією. Перехід турецьких володінь у Європі до Болгарії, Сербії, Греції; |
| Б війна Росії з Японією; | 2 поразка Болгарії. Новий перерозподіл земель між Сербією, Грецією, Румунією, Туреччиною; |
| В перша Балканська війна; | 3 зіткнення інтересів Англії і Франції в Північному Судані (Африка) |
| Г друга Балканська війна; | 4 утворення суверенної держави Панама. |
| Д конфлікт США з Колумбією. | |

37. Установіть відповідність між прізвищами митців та їх роботами.

- | | |
|--------------------|--------------------------|
| А Ф. Достоевський; | 1 «Бурлаки на Волзі»; |
| Б П. Сезанн; | 2 «Пригоди Тома Сойера»; |
| В М. Твен; | 3 «Маленький міст»; |
| Г І. Репін; | 4 «Злочин і покарання». |
| Д Г. Ібсен. | |

Завдання цієї форми містять інструкцію та чотири події, які треба розташувати в правильній послідовності.

38. Розташуйте в хронологічній послідовності такі події.

- А Утворення Болгарської держави;
- Б створення братами Райт першого літака з двигуном внутрішнього згоряння;
- В іспано-американська війна;
- Г утворення Троїстого союзу.

39. Розташуйте в логічній послідовності етапи повстання сипаїв в Індії.

- А Здача міста Делі сипаям;
- Б смерть княгині Лакшмі Бай;
- В повстання в місті Мірут;
- Г проголошення Бахадур-хана верховним правителем Індії.

40. Розташуйте в хронологічній послідовності локальні війни і конфлікти, які відбувалися наприкінці XIX — на початку XX ст.

- А Російсько-турецька війна;
- Б англо-бурська війна;
- В російсько-японська війна;
- Г японо-китайська війна.

41. Розташуйте в хронологічній послідовності локальні конфлікти.

- А Окупавання Єгипту англійцями;
- Б тайпінське повстання в Китаї;
- В встановлення Францією протекторату над Марокко;
- Г захоплення Японією Кореї.

42. Позначте варіант, де подано правильний перелік представників течії імпресіонізму в образотворчому мистецтві останньої третини XIX ст. — початку XX ст.

- | | |
|------------|----------------|
| А 2, 3, 5; | 1 П. Гоген; |
| Б 2, 4, 5; | 2 К. Моне; |
| В 2, 3, 6; | 3 О. Ренуар; |
| Г 1, 4, 6. | 4 П. Сезанн; |
| | 5 К. Піссарро; |
| | 6 В. Ван Гог. |

43. Позначте варіант, де подано правильний перелік країн, що утворили Антанту.

- | | |
|------------|--------------------|
| А 1, 2, 3; | 1 Німеччина; |
| Б 2, 4, 5; | 2 Франція; |
| В 3, 4, 5; | 3 Італія; |
| Г 4, 5, 6. | 4 Велика Британія; |
| | 5 Росія; |
| | 6 Іспанія. |

44. Позначте варіант, де подано правильний перелік прізвищ митців літератури ХІХ ст.

- | | |
|------------|-------------|
| А 1, 2, 4; | 1 Стендаль; |
| Б 1, 3, 5; | 2 Кольт; |
| В 2, 4, 6; | 3 Гюго; |
| Г 2, 5, 6. | 4 Фултон; |
| | 5 Пушкін; |
| | 6 Шиллінг. |

ВІДПОВІДІ

Тема 1. Життя людей за первісних часів. Давній Єгипет

Завдання I типу

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Б	А	А	Г	В	Г	А	А	Г	Б	Б	А	Б	Б	Б
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Г	Г	А	Г	В	В	Б	В	А	В	Б	А	Б	А	В

Завдання II–III типів

	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44
А	3	2	4		2	3	4	3	1	3	2			+
Б	1	5	1	2	3	1	1	2	3	1	3			
В	5	1		4	4		2	4	2	2	1	+		
Г	4	3	2	1		4	3	1	4	4	4		+	
Д			3	3	1	2								

Тема 2. Передня Азія. Давні Індія та Китай

Завдання I типу

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
В	Б	А	Б	В	В	В	В	Г	А	Г	Б	Б	Б	Г
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Г	Г	А	Б	Б	В	Г	Б	В	Г	В	Б	Б	В	Б

Завдання II–III типів

	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44
А	4		2	2	4	3	5	4	3	3	4		+	
Б	3	4	1	4	1	2	2	1	1	4	3			
В	1	1		3		4	3	4	4	2	2	+		
Г		2	4	1	2		5	3	2	1	1			+
Д	2	3	3		3	1								

Тема 3. Давня Греція

Завдання I типу

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
А	Б	В	Б	Б	Б	Б	А	Г	Б	В	Г	А	В	В
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Б	В	Б	А	А	В	В	А	А	Б	Б	Г	В	Б	В

Завдання II–III типів

	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44
А	2	4	2	2			4	4	2	1	3			
Б		3	4	1	4	4	3	3	3	2	2	+	+	
В	3	2	1		1	3	2	2	1	3	1			+
Г	1			4	2	2	5	1	4	4	4			
Д	4	1	3	3	3	1								

Тема 4. Давній Рим

Завдання I типу

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
А	В	Г	В	В	Г	В	Б	Б	Б	В	А	Б	А	Б
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
В	Б	Г	А	Г	Б	Г	В	Г	А	Б	А	Б	Б	Г

Завдання II–III типів

	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44
А	4	4	3	4	4	3	1	3	1	2	4		+	
Б			1		2	4	2	2	2	3	2	+		
В	1	3	2	2	3		3	1	4	3	3			+
Г	2	1	4	3	1	1	4	4	3	1	1			
Д	3	2		1		2								

Тема 5. Середньовічний світ Західної Європи

Завдання I типу

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Б	А	А	В	Г	А	В	В	В	А	А	Г	В	А	В
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
В	А	В	Б	Г	Б	В	Б	В	Б	В	Б	А	А	А

Завдання II–III типів

	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44
А	4	2	3	2	3		3	2	1	3	4			
Б		3	1	1	4	3	4	4	2	1	1			+
В	1	4	4	4	1	4	2	1	3	2	2	+		
Г	3		2		2	1		3	4	4	3		+	
Д	2	1		3		2	1							

Тема 6. Середньовічне суспільство. Релігійно-церковне життя середньовічної Європи. Культура Західної Європи в V–XV ст.

Завдання I типу

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Г	А	Г	Б	Б	А	В	Б	А	А	В	Б	Б	В	Б
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Б	Г	В	Б	А	Б	Б	А	Б	Б	Б	А	Г	В	В

Завдання II–III типів

	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44
А	4	3	2	5	3	2	2	4	2	3	1	+		
Б	3	1	1	3	2	1	4	2	1	2	3			
В	5	4	3	2	4	4	1	1	4	1	4			+
Г	1	2	4	1	1	5		3	3	1	2		+	
Д							3							

Тема 7. Візантія. Арабський світ. Китай. Індія

Завдання I типу

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Б	Г	В	Г	В	А	В	В	Б	Г	Г	В	А	Г	Б
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
В	В	Г	Б	А	Г	Б	Б	Б	Б	В	Г	В	А	Б

Завдання II–III типів

	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44
А	2	4	2	4	5	4		4	3	1	4	+		
Б	1	1	4	2	1	3	4	3	1	2	3		+	
В	5	2	1	3	2	2	1	2	3	4	1			+
Г	3	3			4		2	1	2	3	2			
Д				1		1	3							

Тема 8. Слов'яни та їх сусіди

Завдання I типу

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
В	В	Б	Г	А	В	Б	А	Г	А	Б	Г	Б	Г	Б
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Б	Б	Г	В	А	Г	В	Б	А	Б	В	Б	В	В	А

Завдання II–III типів

	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44
А	4	4	1	2	4	4	4	3	4	4	1		+	
Б	3	1	2	1	1	1	3	4	3	3	4			+
В		2	3	3			2	2	1	1	3	+		
Г	1	3	4	5	2	2	1	1	2	2	2			
Д	2				3	3								

Тема 9. Великі географічні відкриття: зустріч цивілізацій. Людина ранньої Нової доби. Реформація і Контрреформація

Завдання I типу

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Г	Б	Б	А	Б	А	В	Б	Г	Б	В	А	В	А	Г
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Б	А	А	Б	Г	В	А	А	Б	А	Г	Б	Б	Г	Г

Завдання II–III типів

	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44
А	1	4	4	3	1	5	4	4	2	3	4			+
Б	2	3	3	1	3	1	3	1	1	4	1		+	
В	3	1	1	5	2	2	1	2	3	1	3	+		
Г	4	2	2	2		3	2	3	4	2	2			
Д					4									

Тема 10. Західноєвропейські держави в XVI ст. — першій половині XVII ст.

Завдання I типу

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
В	Б	А	В	Г	В	Б	Б	А	А	А	Б	Б	А	Б
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
В	В	Г	А	А	Б	В	Б	Г	В	В	Б	В	А	А

Тема 13. Криза старого порядку. Початок модернізації

Завдання I типу

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Б	Б	Б	Г	А	А	В	А	В	В	Б	Б	Б	Б	Б
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Б	Б	Б	Г	В	Б	А	В	Б	Г	В	А	А	В	В

Завдання II–III типів

	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44
А	2	3	2	4	2	5	4	2	1	3	2		+	
Б	4	4	1	1	1	3	3	1	2	2	4	+		
В	3	1	4	5	4	2	1	4	3	4	1			
Г	1	2	3	3	3	1	2	3	4	1	3			+
Д														

Тема 14. Країни Сходу

Завдання I типу

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
В	Г	Г	Г	Г	Г	Б	В	Б	В	В	В	Г	Б	Б
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Г	В	Б	В	Б	Б	В	А	В	А	Б	В	Б	В	В

Завдання II–III типів

	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44
А	2	1	4	3	3	2	5	4	1	2	2	+		
Б	1	4	3	1	4	4	1	3	4	3	4			+
В	4	2	2	4	3	1	4	1	3	1	3			
Г	3	3	5	2	1	3	3	2	2	4	1		+	
Д	4													

Тема 15. Світ наприкінці XVIII — у XIX ст.

Країни світу наприкінці XVIII ст. — у XIX ст.

Завдання I типу

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
В	Г	Б	А	В	В	В	А	Б	В	Г	В	Б	А	В
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
В	Б	Г	В	В	Б	А	Г	А	А	Б	Б	Б	В	А

Купуйте книги у вашому місті!

Вінниця

Маг. «Ранок»,
вул. Острозького, 32; вул. Козицького, 29 А

Дніпропетровськ

Інститут ІППО, вул. Свердлова, 70, к. 203
т. (067)560-94-09

Житомир

«Гуртівня», майд. Згоди, 3/75, кв. 99;
вул. Михайлівська, 2,
т. (0412) 448-182

Запоріжжя

Маг. «Учбова книга», вул. Українська, 143,
т. (061) 270-08-39, (061) 270-73-87

Івано-Франківськ

Маг. «Ранок», вул. Мазепи, 4,
т. (0342) 71-34-72
Маг. «Дім книги», вул. Тичини, 61

Київ

Представництво, вул. Костянтинівська, 71,
т. (044) 377-73-22

Кіровоград

Маг. «Шкільний світ», вул. Поповича, 7 В;
Маг. «Шкільний всесвіт», вул. Тімірязєва, 63

Ковель

Маг. «АВС», вул. Лесі Українки, 31

Кременчук

Маг. «Долина», вул. Легодського, 66;
Маг. «Роксолана», вул. Перемоги, 26
т. (0536) 63-20-64

Кривий Ріг

Маг. «Книги», вул. Трухачевського, 75;
Маг. «Книголюб», вул. Ватутіна, 24, офіс 13,
т. (056) 409-81-02

Луцьк

Маг. «Абетка», вул. Грушевського, 61,
м. т. (050) 131-98-67
Маг. «Дім книги», вул. Конякіна, 37 А

Львів

«Гуртівня», вул. Замарстинівська, 11,
СШ № 87, т. (032)237-82-97;

Маг. «Світ знань»,
вул. Леонтівича, 2 (ЗОШ № 11)

Миколаїв

Маг. «Книги», просп. Жовтневий, 338

Новомосковськ

Торговий представник, пров. Ломоносова, 7,
т. (056) 937-78-36, (050) 526-09-78

Одеса

Маг. «Методична та дитяча література»
вул. Марсельського, 28,
м. т. (050) 392-14-92

Полтава

Маг. «Оріяна», вул. Артема, 16,
м. т. (093) 183-751

Рівне

Маг. «Книги» та «Слово», вул. Соборна, 57;
Маг. «Знання» та «Дружба»,
майдан Незалежності, 57

Севастополь

ЦУК «Біблекс», вул. Соловйова, 6

Сімферополь

Філія, вул. Київська, 153 Б, т. (0652) 54-21-38
Центральний Ринок «Чонгар»,
вул. Субхі, 2 (місце №63, 64),
т. (050) 190-84-41, (0652) 25-32-75

Сміла

Маг. «Кругозір», вул. Чапаєва, 4, т. (047) 33-42-171

Суми

Маг. «Ранок-книга», вул. Лушпи, 15,
м. т. (099) 313-06-60;
Маг. «Книголюб», вул. Козацький Вал, 1;
вул. Набережна ріки Стрілки, 46,
т. (0542) 22-53-00

Тернопіль

Торговий дім «Книги», вул. Танцорова, 11;
вул. Злуки, 37; вул. Й. Сліпого, 1;
вул. Коперніка, 19, т. (0352) 251-600

Ужгород

Маг. «Едельвейс», вул. Волошина, 24;
Маг. «Долина», вул. Легодського, 66;
Маг. «Абетка», вул. Грушевського, 61,
м. т. (050) 131-98-67

Харків

Маг. «Книжица», вул. Зернова, 57;
Маг. «Книголенд», вул. Чернишевського, 14;
Маг. «Почитайко», вул. Героїв Праці, 15;
Книжковий ринок «Райський куточок»,
ряд 6, місце 29, т. (050) 757-96-70

Херсон

Маг. «Гувернер», вул. Декабристів, 22;
вул. Іллі Кулика, 135

Хмельницький

Маг. «Книжковий світ», вул. Подільська, 25

Черкаси

Маг. «Шкільний світ», вул. Бидгощська, 38/1,
т. (0472) 51-22-51, (067) 47-27-797

Чернігів

Представник, вул. Слобідська, 83, пов. 2,
т. (0462) 72-27-84

Чернівці

Маг. «Чернівцікнига»,
вул. І. Франка, 20 (ОІППО),
м. т. (096) 101-17-79, (095) 424-20-94;
Маг. «Оксамит», вул. Головна, 45,
м. т. (095) 689-57-79;
Маг. «Книги», вул. Шептицького, 2,
м. т. (050) 081-19-12